

BULLETIN

1/16

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

ROZVOJ

MĚST

A

OBCÍ

ZA

ČESKÁ

CENA

ARCHITECTURU

TERMÍN PRO PODÁVÁNÍ PŘIHLÁŠEK
15. 4. 2016

Soutěžní přehlídka architektonických děl
realizovaných na území ČR v letech 2011-2015

Soutěž je otevřena všem architektům, nejen
členům ČKA

Prestižní sedmičlenná mezinárodní porota
a Akademie České ceny za architekturu

Jednoduchá on-line forma přihlášení bez
dodatečných nákladů či poplatků za registraci

Řada doprovodných akcí v průběhu celého roku
a v jednotlivých regionech ČR

2016

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

hlavním tématem prvního letošního Bulletinu je rozvoj měst a obcí. Města a obce jsou často našimi klienty, kvalita jejich rozvoje ovlivňuje život i nás jako občanů.

V polovině ledna loňského roku byl vládou přijat zásadní strategický dokument Politika architektury a stavební kultury, který obsahuje řadu témat, jež se významným způsobem dotýkají naší profese a jimž se naše Komora také již delší dobu věnuje. Po více než roce je určitě dobré zhodnotit, co z opatření uvedených v tomto dokumentu se už podařilo uvést v život. Z pohledu Ministerstva pro místní rozvoj, které bylo předkladatelem dokumentu, o tom ve svém článku na straně 36 píše Josef Morkus.

Jakou pomoc nabízí Komora městům a obcím, to se dočtete na straně 42 – a s tím souvisí i upozornění Petra Leška na dva důležité dokumenty: Architektura pro komunální politiku a Architektura pro venkov (viz stranu 38). S pohledem z druhé strany se můžete seznámit v textu na straně 44 – kromě jiného se dozvíte, jak spolupráci s architekty vidí zástupci samospráv. Na dalších stranách pak můžete pokračovat ve čtení zajímavých zkušeností a názorů z Brna, Plzně či Semil.

Vaší pozornosti určitě doporučuji na straně 50 zprávu o Třinecké výzvě – třinecká paní starostka v ní velmi přesně popisuje, kam nás zavedlo užívání nejnižší nabídkové ceny jako jediného kritéria při výběru dodavatele: „V současné době gradují zásadní problémy českého stavebnictví. Blíží se konec dotačního období 2007–2013 a s velkou pravděpodobností zůstane nedočerpáno mnoho miliard z dotací EU. Je to mj. důsledek dlouhodobě neutěšeného stavu, kdy se česká staveniště přeměnila v bojiště či doslova ve válečné zóny. Bojující strany jsou zřetelné – zadavatel, zhotovitel, projektant, uživatel, dozor. V nejhorších případech všichni proti všem. Oběťmi jsou daňoví poplatníci. Důvody konfliktů jsou rovněž jasné – nejnižší ceny projektů, nejnižší ceny prací, nejnižší ceny dozorů. Z toho plynou důsledky jako neplnění termínů, zvyšování cen, nespokojenost uživatelů, zadavatelů a ostatních kvůli nekvalitně odvedeným pracím.“

Město Litomyšl je pro architekty (a nejen pro ně) už skoro mytickým místem, kde se dlouhodobě daří koncepčnímu rozhodování i kvalitní architektuře. Může za to jistě osvědčené vedení města v čele s řadou starostů, kteří s respektem pokračují v započaté práci svých předchůdců, ale svůj podíl na tom má určitě i městská architektka Zdeňka Vydrová, která v Litomyšli působí už více než dvacet let – rozhovor s ní si přečtete na straně 54.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, závěrem vás chci vyzvat k účasti v letošním ročníku České ceny za architekturu (podrobnější informace najdete na straně 6) a těším se na setkání s vámi na valné hromadě, která se bude letos konat v Brně v sobotu 16. dubna.

Ivan Plicka

1	Úvodník (Plicka)
2-3	Obsah
4	Kontakty na Kancelář ČKA

AKTUALITY

6	Česká cena za architekturu (Hošková)
---	--------------------------------------

2016

7	Pocta Věře Machoninové
---	------------------------

8	Architekti a stavebníci musí mít možnost bezplatného přístupu k normám (Hošková)
9	Výjezdní zasedání představenstva ČKA v Brně (Hošková)
9	Jednání V4 v Brně (Hošková)
10	Konference Legislativa v památkové péči (Hošková)
12	Konference Územní plány a dotační výzvy II (Hošková)
12	Únor ve znamení architektonických soutěží (Hošková)
13	ČKA podporuje snahu o prohlášení Libeňského mostu kulturní památkou (Hošková)
14	Studie EEIP: Architektonické soutěže jsou nejvhodnějším způsobem zadávání veřejných zakázek (Hošková)
15	Vzpomínka – Moje spolupráce s Otakarem Kučou (Karlík)
16	Pět nominovaných českých staveb na Cenu Piranesi (Pražanová)
17	BigMat získala administrativní budova v Zamoře (Pražanová)
18	Cenu Klubu Za starou Prahu získala dostavba Dusíkova divadla v Čáslavi (Pražanová)

SERVIS

20	Akce a záštity (Pražanová)
----	----------------------------

24	Nové knihy (Hošková, Pražanová)
26	Celoživotní profesní vzdělávání
26	Spoluodpovědnost za vady stavby a za újmu vzniklou v důsledku vady stavby ve vztahu k profesnímu pojištění (Perková)

LEGISLATIVA

28	Nové zákony a předpisy
29	Otázky a odpovědi

SMART CITIES

31	Právo na městský prostor – rozhovor s Gabu Heindl (Svobodová, Sedlák)
----	---

SOUTĚŽE

73	Výsledky soutěží
77	Probíhající soutěže
78	Připravované soutěže

VALNÁ HROMADA

82	Program valné hromady
83	Výrok auditora k účetní závěrce
84	Zpráva o hospodaření za rok 2015

- 36 Politika architektury a stavební kultury ČR slaví první výročí (Morkus)
- 38 Architektura pro komunální politiku a Architektura pro venkov (Lešek)
- 42 ČKA nabízí servis městům a obcím (Hošková)
- 44 Je důležité, aby samosprávy a architekti našli společnou řeč (Filipová)
- 46 Brno v čase změn (Ander)

- 48 Koncepce veřejných prostranství v Plzni (Stuchlová)
- 50 Třinecká výzva bojuje proti jedinému kritériu nejnižší ceny (Palkovská)
- 52 Zkušenosti s architektonickou soutěží v Semilech (Mlejnková)
- 54 Klíčem k úspěchu je nasměrování k čistotě výrazu a ke kvalitě – rozhovor s architektkou Zdeňkou Vydrovou (Pražanová)

59
61

Zdravá města, obce a regiony (Švec)
Rozvoj vztahu k prostředí (Stará)

- 63 Rozvíjet především lidi (Hrubošová, Kupilíková)
- 65 Veřejný prostor je dialog (Jenková)
- 66 Plzeňský spolek Pěstuj prostor pokračuje (Hašlová, Sivák)

- 68 Jak se plánuje se zapojením veřejnosti (Krylová)
- 69 Prostory – průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství (Pražanová)
- 70 Jak lze ovlivňovat vznik kvalitního prostředí – rozhovor s Miroslavem Vodákem (Pražanová)

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů ČR

číslo 1/2016, ročník 23

Datum expedice

4. 4. 2016

Náklad

4700 ks

Registrace

MK ČR E 11062

ISSN

1804-2066

Vydavatel

Česká komora architektů
Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
+420 273 167 480
www.cka.cz

Redakce

Mgr. Zuzana Hošková
šéfredaktorka
PhDr. Markéta Pražanová
redaktorka
Mgr. Tereza Zemanová
rubrika soutěže
Mgr. Iveta Königsmarková
produkce
Martina Benová
inzerce

Redakční rada

Ing. arch. Ondřej Beneš, Ph.D.
Ing. arch. Miroslav Holubec
Ing. arch. Lucie Chytilová
doc. Ing. arch. Radek Kolařík
Ing. arch. Ivan Plicka

Jazyková korektura

Mgr. Josef Šebek

Grafický design

studio Jakub Straka

Tisk

Triangl, a. s.

Distribuce

Bulletin ČKA je bezplatně rozesílán všem architektům autorizovaným ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

Uzávěrka příštího čísla

2. 5. 2016

Upozornění

U inzerce a podepsaných článků se redakce nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení na
www.cka.cz.

PRAHA

Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
T +420 273 167 480
cka@cka.cc

úřední hodiny

po–čt 8–16 h
út 8–17 h
pá 8–15 h

pověřena řízením Kanceláře ČKA, sekretář Komory

Ing. arch. Marie Špačková
T +420 273 167 488
M +420 727 812 736
marie.spackova@cka.cc

manažerka komunikace, šéfredaktorka Bulletinu ČKA, tisková mluvčí

Mgr. Zuzana Hošková
T +420 273 167 485
zuzana.hoskova@cka.cc

členské příspěvky, účetnictví, databáze, NF Arcus

Lenka Dytrychová
T +420 257 532 430
lenka.dytrychova@cka.cc

právní servis

Mgr. Eva Faltusová
Mgr. Ing. Daniela Rybková
T +420 273 167 481
eva.faltusova@cka.cc
daniela.rybkova@cka.cc

informace a přihlášky k autorizaci, správa databáze členů, sekretář dozorců rady a autorizační rady ČKA

Milena Ondráková
T +420 273 167 483
milena.ondrakova@cka.cc

sekretář Stavovského soudu ČKA

Radka Kasalová
T +420 257 532 430
radka.kasalova@cka.cc

produkce akcí ČKA, marketing, redaktorka webových stránek

Mgr. Iveta Königsmarková
T +420 273 167 484
iveta.konigsmarkova@cka.cc

projektový manažer České ceny za architekturu, zahraniční aktivity

Ing. Tereza Michalová
M +420 731 508 028
tereza.michalova@cka.cc

office manager

Monika Pohanková
T + 420 273 167 486
monika.pohankova@cka.cc

recepce

Renáta Rettová
T +420 273 167 480
renata.rettova@cka.cc

BRNO

Starobrněnská 16/18,
602 00 Brno
T +420 542 211 809

soutěže a veřejné zakázky

Mgr. Tereza Zemanová
tereza.zemanova@cka.cc

celoživotní profesní vzdělávání,

informace a přihlášky k autorizaci
Kateřina Slaná
katerina.slana@cka.cc

CENNA

→ 6

ARCHITEKTI
A STAVEBNÍCI
MUSÍ MÍT MOŽNOST
BEZPLATNÉHO
PŘÍSTUPU K NORMÁM
→ 8

ČKA PODPORUJE
SNAHU O PROHLÁŠENÍ
LIBEŇSKÉHO MOSTU
KULTURNÍ PAMÁTKOU
→ 13

POCTA VĚŘE MACHONINOVÉ
→ 7

KONFERENCE
V POSLANECKÉ
SNĚMOVNĚ
→ 10

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU

VÝZVA K PŘIHLÁŠENÍ DO SOUTĚŽE

Termín pro podávání přihlášek
15. 4. 2016

Česká komora architektů vyhlásila v lednu letošního roku novou soutěžní přehlídku – Česká cena za architekturu (ČCA). Jejím cílem je architektonická díla propagovat a prezentovat směrem k veřejnosti, a to nejen z hlediska jejich estetické a technické kvality, ale především v souvislostech jejich vzniku, vztahu k okolí a společenského přínosu. Hlavním účelem přehlídky je pokrytí co nejširšího spektra prací. Z tohoto důvodu nebudou díla posuzována v rámci jednotlivých kategorií, nýbrž bude udělena jednotná hlavní cena.

Proč se přehlídky zúčastnit?
Z důvodu obsazení celistvé šíře domácí architektonické produkce je účast v přehlídce bez poplatku. Rolí pojistky pro neopomenutí kvalitních děl bude plnit Akademie ČCA, jejímž smyslem je na určitá díla upozornit a k přihlášení jejich autory vyzvat. Vyhodnocení všech do přehlídky přihlášených děl provede mezinárodní odborná porota, která v prvním kole zúží okruh posuzovaných děl zhruba na 50. Tato díla budou představena na nominačním večeru, který se bude konat v červnu, a budou součástí výstavy a katalogu přehlídky. V dalším kroku mezinárodní porota z těchto padesáti nominovaných děl určí přibližně deset finalistů. Jednomu z finalistů poté bude na prestižním galavečeru v závěru roku udělena hlavní cena. Cena se může pochlubit prestižní mezinárodní porotou. Pro letošní ročník přijali účast v mezinárodní porotě Boris Bežan, Kees Kaan, Ivan Koleček, Miriam Lišková, Joe Morris, Martin Rein-Cano a Jan de Vylder. Jejich medailonky naleznete na www.ceskacenaarchitekturu.cz.

Přihlášky do 15. 4. 2016

Přihlášení je jednoduché, bude probíhat prostřednictvím webového přihlašovacího formuláře, kde účastník do uzávěrky dne 15. 4. 2016 vyplní požadované údaje a uloží grafickou prezentaci své realizace v digitální formě. Není tak třeba cokoli tisknout a dodávat v papírové podobě. U děl, která postoupí mezi 50 nominovaných, se o tisk pro účely výstavy postará Česká komora architektů jako vyhlášovatel soutěžní přehlídky.

HARMONOGRAM ČCA
V ROCE 2016

20. leden

- vyhlášení 1. ročníku ČCA
- tisková konference
- otevření přihlášek do ČCA

1. duben

- uzavření přijímání podnětů na nominace od Akademie ČCA

březen–duben

- výběrové řízení na atribut ceny (soška)

15. duben

- uzavření přihlášek do ČCA
- uzavření nominací na Ceny za výjimečný počin (návrhy Akademie ČCA) uzavření nominací na mimořádnou cenu (návrhy partnerů a Grémia)

květen

- on-line hlasování mezinárodní poroty – nominace užšího výběru ze všech přihlášených děl do soutěže (přibližně 50 děl)

14. červen

- nominační večer (představení užšího okruhu staveb veřejnosti)

červen–září

- jednání poroty (výběr finalistů a laureátů)

7. listopad

- slavnostní galavečer ČCA (oznámení finalistů a laureátů, držitelů ceny za výjimečný počin či mimořádné ceny)

Poznámka

Harmonogram ČCA budeme průběžně aktualizovat o doprovodné události v jednotlivých regionech ČR, které budou propagovat nejen cenu, ale i architekturu jako takovou.

Kdo a s čím se může přehlídka zúčastnit?

Přehlídka se může zúčastnit jakékoli dílo realizované na území České republiky a dokončené v posledních pěti letech. V 1. ročníku se tedy jedná o projekty realizované v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2015. Přihlašovatelem může být autor díla nebo třetí subjekt (zejm. investor, organizace, stavební firma svázaná s dílem), a to za podmínky, že prokáže souhlas autora díla s přihlášením do soutěže. Specifickou formou zapojení do soutěže je přihlášení autora na výzvu prostřednictvím Akademie České ceny za architekturu. Členové Akademie budou vyhledávat a přihlašovat díla, která nepřihlásí sami jejich autoři. Takto lze předpokládat, že přehlídka pokryje celou šíři domácí architektonické produkce.

Cena za výjimečný počin a mimořádné ceny

Kromě hlavní ceny, kterou bude udělovat mezinárodní porota, zahrnuje přehlídka i dvě další ceny. Ceny za výjimečný počin budou udělovány Akademií ČCA, jejich typ a rozsah bude určen Grémiem ČCA. Tyto ceny budou upozorňovat na specifický přínos na poli architektury, jehož výsledkem není přímá realizace díla. Takovými výjimečnými počiny mohou být typicky uspořádání tematické výstavy, konference, vydání publikace, oceněna může být i přímo určitá osoba, která se o architekturu významným způsobem zasloužila. Do této kategorie cen není možné se osobně přihlašovat a nominace budou provádět členové Akademie a Grémia. ČCA nabízí i možnost udělení tzv. Mimořádných cen, jež budou navrhovány partnery přehlídky, a jejich výběr bude potvrzen Grémiem. Předání jak mimořádných cen, tak cen za výjimečný počin proběhne rovněž v rámci slavnostního galavečera.

Celoroční propagace architektury

Stěžejním motivem soutěžní přehlídky České ceny za architekturu je prezentace architektury široké veřejnosti. Cena bude architekturu propagovat průběžně po celý rok a ve všech regionech České republiky. V návaznosti na užší okruh přibližně 50 děl, která budou veřejnosti představena v červnu na nominačním večeru, bude tento užší výběr prezentován formou exteriérových výstav či intervencemi do veřejného prostoru. O dílech vybraných k udělení titulu „finalista“ budou natočeny dokumentární medailonky, jejichž prezentace proběhne v rámci galavečera.

Poděkování

Přehlídka Česká cena za architekturu je konceptem, který postupně vznikal na půdě České komory architektů od roku 2008 do roku 2011. Za uvedené období se na něm podílely zejména tyto osoby: Michal Anelt, Roman Brychta, Irena Fialová, Tamara Čuříková, Adam Gebrian, Pavel Hnilička, Petr Janda, Milan Jirovec, Petr Knobloch, Jana Kostecká, Tomáš Machek, Jakub Mejdičský, Vlado Milunić, Robert V. Novák, Markéta Pražanová, Jan Sapák, Josef Smutný, Jan Stempel, Petr Velička a Jan Vrana.

ORGANIZACE PŘEHLÍDKY

Grémium

je dramaturgickou radou složenou ze zástupců Komory.

Akademie

je tvořena architekty, kteří se na základě výběru Ročenek české architektury významným způsobem zapsali do architektury ČR, dále je tvořena výjimečnými osobnostmi české architektury, publicisty a kritiky.

Kancelář ČCA

provádí organizaci přihlášek, vede seznam akademiků, zajišťuje jednání mezinárodní poroty, dohlíží nad statutem ceny a jednacích řádů ČCA, zajišťuje finanční plnění soutěže a zprostředkovává její medializaci a propagaci směrem jak k architektům, tak veřejnosti.

Produkční společnost

je organizátorem soutěže, který přehlídku pod dramaturgickým dozorem Grémia připravuje.

SOUČASNÝ REALIZAČNÍ TÝM ČESKÉ CENY ZA ARCHITEKTURU

Grémium ČCA

Ivan Plicka (předseda), Pavel Hnilička, Radek Kolařík, Pavel Martinek, Milan Svoboda, Jaroslav Šafer a Petr Velička

Kancelář ČCA

Marie Špačková, Zuzana Hošková, Iveta Königsmarková, Tereza Michalová a Daniela Rybková

Produkční agentury

PP Production, MVP events

Grafický design

studio Jakub Straka

POCTA VĚŘE MACHONINOVÉ

14. prosince 2015 v Národním technickém muzeu proběhlo slavnostní předání Pocty ČKA Věře Machoninové. Akci předcházela diskusní panel za účasti předních odborníků na problematiku architektury druhé poloviny 20. století, organizovaný ve spolupráci s platformou Respekt madam.

Vzhledem k tomu, že se tři stavby manželů Machoninových aktuálně ocitají v ohrožení (obchodní dům Kotva v Praze, lázeňský hotel Thermal v Karlových Varech a české velvyslanectví v Berlíně), přilákalo téma setkání velké množství posluchačů. Debatu moderoval předseda poroty Pocty ČKA 2014 Adam Gebrian a zúčastnil se jí i další člen poroty profesor Rostislav Švácha. Mezi diskutujícími byl historik architektury Lukáš Beran, který program zahájil poutavou přednáškou o tvorbě manželů Machoninových. Dalšími účastníky panelu byli Pavel Směták, kurátor výstavy Galerie Jaroslava Fragnera Věra & Vladimír Machoninovi 60' / 70', Petr Klíma, autor knihy Kotvy Máje, Pavel Karous z projektu Vetřelci a volavky mapujícího výtvarná díla ve veřejném prostoru a Vladimír 518. Diskuse poukázala především na stále přetrvávající problém v hodnocení architektury druhé poloviny 20. století jak odbornými institucemi, tak částí veřejnosti. Jedním z témat tak logicky bylo i ohrožení několika kvalitních staveb z této doby a jejich velmi řídké prohlášení Ministerstvem kultury ČR za kulturní památky. Na diskusi následně navázalo slavnostní předání Pocty Věře Machoninové. Cenu s šekem v hodnotě 50 000 Kč převzala z rukou místopředsedy ČKA Pavla Hniličky vnučka architektky Marie Kordovská. Na předávání promluvil za porotu Rostislav Švácha a také popularizátor architektury a znalec tvorby manželů Machoninových Vladimír 518. V odůvodnění poroty k výběru laureátky Adam Gebrian uvedl: „Oceněním Věry Machoninové chce porota rovněž upozornit na osobité kvality vrcholných projevů architektury brutalismu 70. a 80. let, které v povědomí veřejnosti dosud nejsou plně uznávány jako hodnoty, které je třeba oceňovat a chránit. V neposlední řadě je nutno zdůraznit, že některé ze zásadních staveb Věry Machoninové se momentálně ocitají v centru hry o jejich budoucnost. Ať už

Foto Jan Hrdý

ARCHITEKTI A STAVEBNÍCI MUSÍ MÍT MOŽNOST BEZPLATNÉHO PŘÍSTUPU K NORMÁM

V květnu 2015 Nejvyšší správní soud (NSS) v Brně rozhodl, že Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) musí zdarma zpřístupnit závazné technické normy. Rozhodnutí soudu se opíralo zejména o to, že ve stávajícím stavebním zákoně je výslovně uvedeno, že přístup k závazným normám má být bezplatný. To by se však s připravovanou novelou tohoto zákona podle návrhu sněmovního hospodářského výboru mělo změnit. Výbor totiž v listopadu navrhl tento odstavec z novely stavebního zákona zcela vypustit.

Je krajně nevhodné, že tento návrh byl do zákona navržen až sněmovním hospodářským výborem, a neprošel tak řádně procesem připomínkování, jehož účastníkem by byla jak Česká komora architektů (ČKA), tak Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT). S návrhem naopak dotýčný výbor přišel až poté, co NSS rozhodl, že ÚNMZ musí závazné technické normy zveřejnit bezplatně. Obejití obou profesních komor a dalších organizací zahrnutých do připomínkového řízení z tohoto důvodu považujeme přinejmenším za zarážející.

Záměrem je navíc normy nejen udržet zpoplatněné, ale dokonce poplatky za přístup k nim zvýšit. To považuje Česká komora architektů (ČKA) za zcela nepřiměřené a připojuje se tak k dalším profesním organizacím, které se již proti zpoplatnění norem vyslovily. Přístup k závazným normám je přitom pro výkon profese architekta a dalších specialistů z oboru zcela klíčový. Zpoplatnění norem proto považujeme za závažný problém, který opět do značné míry komplikuje již tak složitý stavební proces. Česká komora architektů aktuálně jedná se sněmovními výbory v otázkách legislativy spojené s profesí architekta a téma závazných norem bude bezesporu jedním z témat těchto diskusí.

Tisková zpráva ČKA
4. ledna 2016

je to Ministerstvem financí spravovaný hotel Thermal, české velvyslanectví v Berlíně či k prodeji připravovaný obchodní dům Kotva. Tento fakt neměl vliv na rozhodnutí, zda si jejich autorka ocenění zaslouží, či nikoliv, ale porota cítí povinnost připomenout majitelům a správcům těchto objektů, že se jedná o díla výjimečných architektonických kvalit, která jsou již dnes, necelého půl století po svém dokončení, součástí českých kulturních hodnot, a proto by k nim a k jejich rekonstrukcím a adaptacím mělo být přistupováno adekvátním způsobem.“

4. února 2016 se uskutečnilo výjezdní zasedání představenstva v Brně. Akce proběhla v Metodickém centru moderní architektury v areálu vily Stiassni a její součástí byla také výstava oceněných prací 16. ročníku Přehledky diplomových prací. Dopolední část programu byla interní a naplnila ji běžná agenda představenstva. Hlavními body jednání byly rozpočet ČKA na rok 2016, změny interních řádů Komory v návaznosti na dubnovou valnou hromadu a Česká cena za architekturu.

Setkání v Brně dále pokračovalo veřejnou diskusí s místními architekty, politickou reprezentací, studenty a pedagogy. V úvodu členové představenstva a pracovních skupin zabývající se profesní tematikou prezentovali okruh činností ČKA za rok 2015 a výhled dalších aktivit pro letošní rok. Úvodního slova a moderace následné diskuse se ujal předseda ČKA Ivan Plicka, který z pozice předsedy PS Standardy a honoráře upozornil zejména na problematiku ekonomické výhodnosti veřejných zakázek a kritéria tzv. nejnižší ceny, s níž se ČKA i ČKAIT potýkají. Představil manuál, který v této otázce ČKA pro MMR aktuálně připravuje.

Velkým projektem, tentokrát směřujícím k propagaci architektury, je rovněž Česká cena za architekturu (ČCA). Dramaturgii nového oborového ocenění má na starosti Grémium ČCA, jehož předsedou je Ivan Plicka. Přítomným účastníkům diskuse nastínil hlavní atributy ceny, jako jsou odborná akademie, prestižní mezinárodní porota, jednoduchá on-line registrace do soutěže bez jakýchkoliv vstupních poplatků či celoroční prezentace výsledků práce architektů ve všech krajích České republiky.

Do činnosti Komory se v loňském roce velmi promítla skutečnost, že jsme se společně s ostatními profesními komorami stali oficiálním připomínkovým místem pro zákony naší profese. Účastnili jsme se tak řady jednání, z nichž nejvýznamnější byla například ta kolem nově připravovaného zákona o zadávání veřejných zakázek. Potěšující zprávou je, že zákon vnímá problematiku jediného kritéria nejnižší ceny a reaguje na ni zavedením i dalších hodnotících kritérií při výběru zpracovatele projektu.

Neméně podstatnou agendou ČKA coby oficiálního připomínkového místa byla také jednání ohledně novely stavebního zákona. Sekretář ČKA Marie Špačková informovala o průběhu připomínkového řízení, v němž se sešlo zhruba 2500 připomínek. Zákon byl původně novelizován z důvodu zrychlení a zjednodušení stavebního řízení a zejména pak kvůli souvisejícímu úniku financí z EU. Zákon však dle názoru ČKA žádné zjednodušení nepřinese. Komora kritizovala zejména koordinované řízení (sloučení územního řízení se stavebním řízením), rozpor byl stanoven i v popisu autorského dozoru. Za nesprávné považujeme i zrychlování změn v územním plánu, z něhož se následkem toto stává nejistý a nepodstatný dokument.

Velmi spornou skutečností je rovněž odstranění bezplatnosti závazných technických norem, které navrhl sněmovní hospodářský výbor až poté, co zákon prošel procesem připomínkování. S návrhem přitom dotyčný výbor přišel až po tom, co Nejvyšší správní soud rozhodl, že ÚNMZ musí závazné technické normy zveřejnit bezplatně. Vypuštění příslušného odstavce o bezplatnosti norem ze stavebního zákona na setkání v Brně kritizovala i senátorka Jitka Seitlová, která uvedla, že normy by měly být přístupné již z důvodu transparentnosti a možnosti veřejné kontroly.

Na neformálním setkání byl přítomen i Matěj Hollan, náměstek primátora města Brna pro oblast sociálně kulturní, který přítomně informoval o chystaných změnách v územním plánu. Náměstek primátora byl přítomen i mezinárodnímu setkání komor z okruhu V4, které v Metodickém centru pro obnovu památek proběhlo následující den.

5. února 2016 se uskutečnilo již druhé pracovní setkání architektonických komor a spolků visegrádské čtyřky. Toto setkání se tradičně konalo v budově Metodického centra moderní architektury v areálu vily Stiassni v Brně. Hostitelem byla stejně jako v minulém roce pracovní skupina Zahraňní aktivity ČKA.

Na základě úspěšného loňského setkání se komory z regionu V4 sešly, aby si vyměnily informace o událostech v jednotlivých organizacích za poslední rok. Důležitou součástí setkání byla zejména následná diskuse na dvě ústřední témata: architektonické soutěže a pozice městského architekta. Za statutární město Brno pozvání přijal náměstek primátora Matěj Hollan. Za ČKA se jednání zúčastnil předseda ČKA Ivan Plicka a členové PS Zahraňní aktivity Jaroslav Šafer a Pavel Martinek. K diskutovaným okruhům byli dále přizváni architekti Karel Ciešlar a Petr Lešek za Pracovní skupinu pro soutěže.

Slovenskou komoru architektů na jednání reprezentoval její prezident Imrich Pleidel, dále pak Olga Miháliková, Kornel Kobák a Martin Jančok. Polskou komoru zastupoval viceprezident Piotr Gadomski a Borys Czaraczew. Jako zástupce spolku polských architektů se jednání zúčastnil Pawel Kobylański. Maďarská komora jako své zástupce vyslala Ference Makovényiho a Andráse Bordáse.

V návaznosti na jednání z předchozího roku dostalo téma architektonických soutěží. Česká komora architektů seznámila ostatní komory s podobou aktuálně projednávaného zákona o zadávání veřejných zakázek, který již výslovně uvádí i jiná než ekonomická kritéria výběru zpracovatele projektové dokumentace. Jednalo se také o potřebě všech zemí klást důraz na profesní rozvoj porotců a jejich kvalifikaci, která by měla být zajištěna komorami. K tomuto tématu zástupce polské komory prezentoval studii o pozici veřejných tendrů v Polsku, která byla jejich komorou zpracována.

Dalším, neméně důležitým bodem jednání byla diskuse o kompetencích městského architekta a právních předpisech. Polská komora architektů zmínila absenci obecného zákona, který by se týkal městského architekta,

což se zatím neúspěšně snaží změnit. Diskuse se stočila k otázce pracovní náplně městského architekta, a zda je možné, aby městský architekt vykonával vlastní praxi.

Předseda České komory architektů Ivan Plicka představil projekt Program pro stanovení hodnoty projektových prací, který je dostupný on-line a nabízí možnost výpočtu individuální cenové nabídky (honoráře) za vypracování projektové dokumentace pro pozemní stavby, územní a regulační plány. Tento projekt ČKA připravila jako součást Manuálu pro zadávání veřejných zakázek, jehož objednavatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Manuál i program rozproudily živou diskusi o možnosti jejich sdílení a využití i ostatními komorami a spolkem zemí z okruhu V4.

V prostorách Metodického centra pro moderní architekturu byly současně vystaveny oceněné práce v rámci Přehlídky diplomových prací, kterou Česká komora architektů pořádá již 16. rokem. Po ukončení pracovního jednání proběhla exkurze do prostor vily Stiassni, jež byla v roce 1929 postavena podle návrhu architekta Ernsta Wiesnera. Plodné jednání potvrdilo, že koncept setkávání visegrádské čtyřky je pro všechny zapojené organizace nanejvýš inspirativní, a potvrdilo snahu o kontinuální spolupráci, ať již ve formě společných schůzek nebo sdílení zkušeností a materiálů.

KONFERENCE V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ

KONFERENCE LEGISLATIVA V PAMÁTKOVÉ PÉČI

15. února 2016 se v prostorách tzv. Konírny v Poslanecké sněmovně pod záštitou poslankyně Heleny Langšádlové uskutečnila další odborná konference České komory architektů – tentokrát s nanejvýš aktuálním tématem Legislativa v památkové péči. Akce se konala tři dny před projednáváním návrhu nového památkového zákona v Poslanecké sněmovně. Česká komora architektů je přítom více než rok oficiálním připomínkovým místem pro zákony týkající se profese architekta. Již předtím se však Komora účastnila řady jednání ohledně nového zákona.

Konferenci zahájil předseda ČKA Ivan Plicka, který připomněl, že Komora se tématu památek věnuje dlouhodobě. V rámci Komory funguje Pracovní skupina pro památkovou péči a ČKA současně vydala několik stanovisek podporujících význačné české památky. Bylo jimi například vlakové nádraží v Havířově, kde ČKA podávala podnět na prohlášení komplexu v bruselském stylu kulturní památkou, dále pak jednoznačné stanovisko ve věci otáčivého hlediště v Českém Krumlově či podpůrná vyjádření Komory směrem k Libeňskému mostu. Účastníky konference přivítala také poslankyně Helena Langšádlová, která akci poskytla záštitu. Vyzdvihla zejména obrovský památkový fond a kulturní dědictví naší země a důležitost správné péče o památky. Současně uvítala otevřenou diskusi ještě před schválením památkového zákona.

Problematická pozice památek druhé poloviny 20. století

Konferenci následně moderoval předseda Pracovní skupiny pro památkovou péči Karel Ciešlar. Konference byla rozdělena do tří hlavních bloků. První z nich se věnoval aktuální otázce památek 20. století a přístupu k nim. Architekt a teoretik architektury Ondřej Beneš ve svém příspěvku upozornil na to, že problém posuzování památek druhé poloviny 20. století mnohdy spočívá v tom, že nejsou na první pohled vizuálně natolik atraktivní. Současně se jedná o nedávnou minulost, se kterou nejsme často ještě smířeni. Proces „kanonizace“, tedy uznání kvalit památky, je tak nejednoznačný a často také subjektivní.

Ondřej Beneš dále připomněl demolici několika zásadních staveb, například obchodního domu Ještěd v Liberci či hotelu Praha. Důležité je také si uvědomit, že ačkoliv zejména 60. léta minulého století byla nesmírně bohatá na stavby mimořádně cenné a hodnotné, jejich přijetí do

realizace a následné vnímání veřejnosti ani tehdy nebyly jednoznačné. Ondřej Beneš to demonstroval na příkladu hotelu a televizního vysílače Ještěd, na jehož místě původně stála horská chata. Výběr z dobových novin přitom uvádí vyjádření památkářů a části veřejnosti, že se jedná o objekt neadekvátní pro tuto lokalitu. V podobné situaci byl na konci šedesátých let 20. století rovněž hotel Thermal v Karlových Varech. Monumentální stavby z této doby také dnes otevírají problematiku své energetické náročnosti a udržitelnosti. Otázkou je rovněž respekt nové zástavby k historickému jádru či problematika výškových staveb, o které pojednává aktuálně diskutovaný Metropolitní plán.

V památkové péči je třeba posílit vazby a kontext

Architektka a radní Prahy 7 pro územní rozvoj Lenka Burgerová přednesla příspěvek Kontexty a vazby v památkové péči. V návaznosti na svoji předchozí praxi v památkovém ústavu se zaměřila na ochranu cenných komplexů, které se chrání podstatně hůře než jednotlivé stavby, neboť špatně prokazujeme souvislost mezi jednotlivými objekty. V návaznosti na bombardování řady měst během druhé světové války Lenka Burgerová zmínila několik možných přístupů k rekonstrukci historických center takto postižených měst. V Rotterdamu např. nová struktura města nenavazuje na starou a jeho centrum je dodnes považováno za poměrně nepřehledné. Ve Varšavě probíhala plná rekonstrukce historického jádra na základě archivních fotografií. Hlavní otázkou při rekonstrukci historických památek a sídel je tak určit, co je hodnotné a na co z minulosti navazovat. Tento problém se dnes řeší zejména u dostavby měst či v průmyslových zónách (např. Ústí nad Labem, Brno či Ostrava a Vítkovice). V návaznosti na nedávnou kauzu kolem demolice historických dílen nádraží v Bubnech Lenka Burgerová zmínila podobný objekt ve Vídni, který byl na rozdíl od českého případu zachován a je nesmírně ceněn. Oproti tomu v Holešovicích proběhlo několik zdařilých konverzí (např. Holešovický pivovar či budova Classic 7). Pro město je dále zásadní spojení s řekou, které je patrně zejména u veřejných budov na nábřežích, jež se postupem času otáčejí k řece. Pro vazby obou břehů hrají zásadní roli také mosty. V této souvislosti Lenka Burgerová pohovořila

o aktuální kauze Libeňského mostu, jehož architektonická kvalita je neprávem zpochybňována. V závěru svého příspěvku Lenka Burgerová připomněla, že posilování vazeb mezi okruhem památek je nesmírně podstatné a že by na něj měl být kladen důraz i v novém památkovém zákoně.

Situace kolem nového památkového zákona

Další dva bloky byly věnovány legislativě v památkové péči. Ve druhém bloku vystoupili zástupci Ministerstva kultury ČR, kteří měli připravovaný zákon v gesci Jiří Vajčner, ředitel Odboru památkové péče Ministerstva kultury ČR, informoval o dvou probíhajících legislativních procesech ohledně památkového zákona. Ve třetím čtení se aktuálně ocitá technická novela památkového zákona č. 473, jež pojednává o vyhlásování památkových zón. Souběžně byl připravován zcela nový památkový zákon, neboť ten stávající není schopen reagovat na dynamické změny v legislativě a obsahuje neaktuální pojmy. Připomínáme, že od roku 1987, kdy je stávající památkový zákon v platnosti, se uskutečnilo celkem 23 novel. Při tvorbě nového památkového zákona si ministerstvo vytyčilo jako hlavní princip transparentnost. Veškeré podklady a zápisy z jednání jsou proto dostupné na webových stránkách MK: www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/legislativa/vecny-zamer-noveho-pamatkového-zakona-126465.

Na počátku roku 2012 ministerstvo oslovilo několik subjektů, mezi nimiž byla samosprávné celky, akademická sféra, ICOMOS, NPÚ, související ministerstva, ČKA a ČKAIT s nabídkou součinnosti při tvorbě nového legislativního dokumentu. V lednu 2015 se pak obě komory staly oficiálním připomínkovým místem v rámci legislativního procesu. Návrh věcného záměru byl projednán Legislativní radou vlády, následně schválen vládou a byl vydán pokyn k doplnění paragrafového znění. Nový zákon byl poté vládě předložen bez rozporu. Podle Jiřího Vajčnera nový památkový zákon řeší definice komplexněji a s důrazem na mezinárodní závazky ČR při ochraně kulturního dědictví.

Druhým řečníkem Ministerstva kultury byl Michal Tupý, zástupce ředitele Památkové inspekce, který vyjmenoval několik oblastí, jež ministerstvo při projednávání zákona považovalo za nejvíce diskutované. Byly jimi např.

znění preambule, jež je vázáno k ústavním předpisům. Přestože ministerstvo považuje význam preambule za čistě deklarativní, vyzvalo zúčastněné subjekty, aby podaly návrhy k jeho znění, zpětnou odezvu přitom získalo pouze od tří z nich. Dalším diskutovaným bodem byla také účast veřejnosti v památkovém řízení či nárok na poskytnutí dotace za omezení vlastnického práva při ochraně památky. Ožehavou otázkou byl rovněž institut památky místního významu, jehož prosazení bránila např. výtky MMR ve věci územně analytických podkladů, které by touto úpravou musely být nově schraňovány na dvou místech. Neméně podstatnou záležitostí při projednávání nového zákona byla také role NPÚ v celém procesu ochrany památek. Zástupci MK se ohradili proti názorům, že nový zákon oslabuje pozici NPÚ. Ze strany ústavu byla naopak vítána možnost, že se v některých případech nemusí vyjadřovat k bagatelním posudkům. Povinná konzultace u NPÚ by dle ministerstva rovněž nepřinášela nic vymahatelného zákonem, ale spíše by se jednalo o zahlcení ústavu další agendou. Další chystanou změnou je regulace činnosti stavebně historických průzkumů. Ministerstvo si od tohoto kroku slibuje sjednocení kvality dodaných podkladů.

Kritika ČKA směrem k památkovému zákonu

Předseda Pracovní skupiny ČKA pro památkovou péči Karel Ciešlar interpretoval vyjádření České komory architektů k památkovému zákonu. Komora kritizuje především obsahlost zákona a skutečnost, že architektonická tvorba, architekt a výsledky jeho práce, projektování, nejsou v návrhu zákona dostatečně formulovány. Návrh zákona se dle vyjádření ČKA soustředí pouze na údržbu a konzervaci památkově chráněných objektů a opomíjí přitom reálnou funkčnost objektů. Ke kritice zákona se na konferenci připojil i právník Komory Jiří Plos, který uvedl, že pojmy jako architektura a urbanismus nový památkový zákon používá velmi všeobecně a že by jim mělo být věnováno mnohem více pozornosti. Dodal rovněž, že místní památka by měla být autonomní oblastí v kompetenci každé obce. Do závěrečné diskuse se zapojili jak přítomní architekti, tak správci památkově chráněných objektů. Vystoupili rovněž členové Asociace sdružení pro ochranu a rozvoj kulturního dědictví ČR.

22. února se v Poslanecké sněmovně uskutečnila již druhá konference ČKA zaměřená na zástupce samospráv s tématem územního plánování a vypsání dotačních výzev. Akce navázala na předešlou konferenci z listopadu 2015, která se setkala s nebývalým zájmem (informovali jsme o ní v Bulletinu 4/2015). Odbornou konferenci připravila opět Pracovní skupina ČKA pro urbanismus. Záštitu nad ní převzala poslankyně Helena Langšádlová, která také setkání zahájila. Vyzdvihla úlohu architektů při tvorbě veřejného prostoru a připomněla, že spolupráce mezi městy a odborníky hraje zcela klíčovou roli.

Kromě Tomáše Sklenáře, ředitele odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj ČR, si přítomní zástupci veřejné správy a místních samospráv vyslechli problematiku územního plánování z úst předsedy ČKA Ivana Plicky, Staška Žeravy, který má bohaté zkušenosti s pozicí městského architekta, či Vlasty Poláčkové z Pracovní skupiny ČKA pro urbanismus.

Předseda ČKA Ivan Plicka představil Program pro stanovení hodnoty projektových prací, který je na webu ČKA zpřístupněn i pro oblast územního plánování a nově také regulačních plánů. Ivan Plicka zároveň kladl důraz na vydávání honorářových řádů, které dokážou včas odhalit nebezpečně nízkou nabídkovou cenu. Nejnižší vysoutěžená cena ve výsledku zadavatelům přináší obrovské zklamání, neboť za ni není možné obdržet kvalitní výsledek. Slibovaná nejnižší cena se také často prodraží, když naroste o vysoké vícenáklady. Prezentované „kalkulačky“ vzbudily u samospráv velký zájem a rozproudily živou diskusi.

Konference posluchačům předestřela rovněž praktické zkušenosti architektů z oboru územního plánování. Architekt Stašek Žerava, který v Olomouci působil na odboru územního plánování a architektury a zasadil se zde o obnovení činnosti Útvaru hlavního architekta, nastínil hlavní okruhy spolupráce na územním plánu mezi architekty a urbanisty a samosprávou. Vyzdvihl zejména podstatnou roli institutu městského architekta při tvorbě urbanistické koncepce města. Městský architekt přitom může dále pomoci při organizování architektonických a urbanistických soutěží, posílit komunikaci s veřejností, iniciovat zadání urbanistických studií a regulačních plánů, spolupůsobit při pořizování územní plánovací dokumentace apod. Rozhodování o fungování a směřování města je sice zodpovědností volených politiků, bez koncepční, koordinační, iniciační a oponentní spoluúčasti městského architekta (a členů jeho týmu) je to ale rozhodování bez kompetence.

Další konkrétní příklad z praxe uvedla Vlasta Poláčková, která je autorkou územního plánu města Ústí nad Orlicí. Ten byl vybrán na základě výběrového řízení, kde cena mezi dalšími hodnotícími kritérii představovala méně než 50 %. Dalšími kritérii byly např. přístup projektanta k řešení, metody práce či složení týmu. Urbanistka Vlasta Poláčková přiblížila proces tvorby územního plánu a jmenovala všechny subjekty zapojené do jeho projednávání. Představila rovněž vizi rozvoje města, kterou urbanistický plán zachycuje.

Závěr konference přinesl očekávanou prezentaci inženýra Sklenáře, kde se účastníci konference dozvěděli podstatné informace přímo o vypsání dotačních programech. Velmi podstatným tématem, které samosprávy již tradičně velice zajímá, byly podmínky čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie (podrobně jsme o nich informovali v Bulletinu 4/2015). Neméně oceňovanou částí vystoupení inženýra Sklenáře bylo také téma judikátů a nejčastějších legislativních problémů v územním plánování. Formou často opakovaných otázek ze strany samospráv a odpovědí odboru územního plánování MMR Tomáš Sklenář prezentoval problémy a nejasnosti, s nimiž se mohou města a obce v praxi potýkat.

V pražské Kanceláři ČKA se 17. února 2016 uskutečnily dvě zajímavé akce. První z nich bylo školení porotců architektonických soutěží, které se setkalo s obrovským zájmem především architektů-porotců. Místa byla do posledního zaplněna. V brzké době plánujeme školení zopakovat (hlásit se na něj můžete na e-mailu souteze@cka.cc). Na školení navázal Otevřený think tank architektů (OTTA), který zrekapituloval architektonické soutěže za rok 2015. Debata potvrdila, že ve vztahu k architektonickým soutěžím je důležitá zejména kompetentní práce poroty, propagace soutěží a diskuse tradičně proběhla i na téma možných změn Soutěžního řádu ČKA, které by mohly být předloženy na dubnové valné hromadě. Současně se jednalo o první diskusi OTTA, jež byla on-line přenášena. Videozáznam z diskuse je rovněž dostupný na webu Komory.

V úvodním zhodnocení architektonických soutěží za uplynulý rok Petr Lešek z pozice Pracovní skupiny pro soutěže konstatoval, že je velmi obtížné získat informace o realizacích projektů vybraných na základě architektonických soutěží. Architekti, investor ani porotci soutěže je ČKA nijak nepředávají. Realizace tak musí být aktivně vyhledávány, což se například daří v jižních Čechách s pomocí sdružení CBArchitektura. Oproti předchozímu roku také výrazně ubylo soutěží, což pravděpodobně vychází z toho, že na podzim 2014 proběhly komunální volby. Výhled do budoucna je však o něco pozitivnější. Soutěží, které pracovní skupina aktuálně konzultuje, je uspokojivé množství. Pozitivní také je, že byly v loňském roce soutěženy investičně velké akce. Rovněž v přehledu po krajích je vidět výrazný rozdíl. Co se týká počtu soutěží, je již od roku 2010 v čele Jihočeský kraj, na konci naopak kraj Vysočina.

Mezi dalšími prezentujícími byl městský architekt Semil Martin Hilpert. Vyzdvihl pozitivní úlohu městského architekta jako iniciátora a organizátora architektonických soutěží. Důležitá je i postava vedoucího investic,

kterého je potřeba přesvědčit o výhodách postupu. Jeho setrvalost ve funkci přes volební období přináší příslib do budoucna. Z pozice porotce soutěže promluvil David Mareš o soutěži na Národní telemedicínské centrum FN Olomouc. Zmínil použití nástroje na posouzení energetické koncepce budovy, provozních nákladů a také najatého experta. Jednou z deklarovaných výhod architektonické soutěže je možnost hodnocení návrhů i z hlediska investičních a provozních nákladů. Otázkou je, jaká podrobnost je vhodná a jakou je smysluplné po soutěžících v jakém kole soutěže požadovat a zda je vhodné používat v této fázi certifikační systémy a jaké. Přítomní účastníci soutěže nicméně kritizovali práci odborné části poroty s ohledem na nerealistické zadání.

Zástupkyně krajinářské architektury Radmila Fingerová upozornila, že by autorizace krajinářského architekta měla být v architektonických soutěžích přípustná. Zmínila rovněž problém s omezenou možností krajinářských architektů autorizovat projekt pro územní a stavební řízení, které aktuálně řeší novela zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Pavel Rada z dozorčí rady vysvětlil, že ve věci architektonických soutěží řeší převážně stížnosti soutěžících na práci porotců (vzhledem k omezení podání pouze na členy ČKA). Potvrdil, že se setkávají s poměrně závažnými chybami na straně nezávislých porotců. Jejich pozice je přitom velmi silná – mohou vysvětlovat vyhlášovatelům problematická místa soutěžních podmínek a případně soutěžní podmínky nepodepsat.

V následné diskusi několikrát padla otázka, proč ČKA nebrání vyhlášovatelům deklarovat v soutěžních podmínkách výrazně nízkou budoucí cenu za zpracování projektu (například v případě Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem či Plaveckého bazénu v Písku). ČKA přitom na tyto problémy vyhlášovatele upozorňuje, varuje jej před nízkou účastí, oddaluje vydání regulérnosti (Písek žádal o výjimku představenstvo třikrát, a to s podporou autorizovaných porotců) a daří se jí ceny zvýšit, byť stále ne na požadovanou úroveň. Klíčový je nezávislý porotce, protože je vyhlášovatelem jmenován, vysvětluje mu problém nezávisle a může odmítnout podepsat soutěžní podmínky. Porotce v Ústí upozornil na náročnost takového vyjednávání. Výsledné rozhodnutí je osobní věcí každého porotce. Určitě by k němu měl znát stanovisko ČKA ke konkrétní soutěži. Další z architektů zmínil, že odmítl podepsat soutěžní podmínky na rekonstrukci Nové scény ND a soutěž se nakonec, na základě dalších problematických názorů vyhlášovatele, neuskutečnila.

Debatu se poté s odkazem na zpracovaný průzkum nabízených cen za následný projekt soutěžícími (viz Bulletin ČKA 3/2015) stočila na honoráře. Byly debatovány možnosti boje proti dumpingu včetně zveřejnění tzv. black listu, kde by byli zmíněni autoři, kteří nabídli mimořádně nízkou cenu. Předseda Ivan Plicka zmínil Program pro předpokládanou hodnotu projektových činností na webu ČKA, který počítá s hodinami, nikoliv cenou. Takový postup zvolilo více států Evropy a je pro EU s její politikou volného trhu přijatelný. Rozpor se objevil také v otázce výše cen a odměn. Na jedné straně někteří architekti chtějí uvolnit regulaci cen v soutěži, ale zároveň utužit záruku cen projektu. Diskuse směřovala také k uvolnění vydávání regulérnosti do podoby „známky kvality“. Tento model je opakovaně navrhován na valné hromadě ČKA a opakovaně neprohlasován.

Zápis ze setkání, doporučení pro ČKA a autorizované architektky a videozáznam z akce naleznete na webu Komory v sekci ČKA – OTTA.

ČKA PODPORUJE SNAHU O PROHLÁŠENÍ LIBEŇSKÉHO MOSTU KULTURNÍ PAMÁTKOU

V souvislosti s aktuálním děním kolem Libeňského mostu a zejména jeho setrvávajícím ohrožením chce ČKA znovu upozornit na výlučnost této dopravní stavby a současně podpořit snahu iniciativy Libeňský most – nerozšiřovat, nebourat o prohlášení mostu kulturní památkou.

Most příliš dlouho chátral

Dlouho očekávané výsledky studie Kloknerova ústavu ČVUT potvrdily, že technický stav mostu není dobrý, nicméně současně nevyloučily rekonstrukci mostu. Česká komora architektů považuje za zásadní chybu především přístup k této významné technické památce. O špatném technickém stavu mostu se hovoří již několik let a navzdory této skutečnosti jej správce objektu, Technická správa komunikací, nechal dále chátrat. Zcela zásadně zde tedy chybí jednání řádného hospodáře, který by měl chránit nejen veřejné prostředky, ale v případě takto významných staveb i veřejný zájem. Dřívějšími investicemi do cenného mostu se mohlo zabránit jeho současnému stavu a dalším souvisejícím investicím.

Významné stavby 20. století jsou ohrožené

ČKA s velkou nelibostí sleduje, jakým způsobem je v posledních letech zacházeno s odkazem 20. století. Pro negativní příklady přitom nemusíme chodit daleko – hotel Praha, historické budovy Slezanu ve Frýdku-Místku či nádraží Bubny jsou již bohužel naší ztracenou minulostí. Mezi ohrožené stavby stále patří nádraží Havířov nebo aktuálně díla z okruhu tvorby manželů Machoninových (hotel Thermal v Karlových Varech, velvyslanectví v Berlíně, obchodní dům Kotva v Praze). Připomínáme, že právě Věře Machoninové byla letos udělena Pocta České komory architektů.

Postrádáme úctu k minulosti a kvalitním architektonickým počínům své doby

Na kvalitách Libeňského mostu, jehož architektem byl mimo jiné

světově uznávaný český architekt Pavel Janák, se přitom shodují odborníci napříč širokým spektrem (kromě ČKA je to např. Klub Za starou Prahu, Národní památkový ústav či historici architektury v čele s dalším laureátem Pocty ČKA a Ceny MK za přínos v oblasti architektury Rostislavem Šváchou). Jen velmi obtížně si tedy dovedeme představit, že by byla tato nanejvýš kvalitní architektonická stavba nahrazena něčím stejně kvalitním. Představený projekt rozšířeného mostu s nesmyslným zeleným pásem považujeme přímo za absurdní. Cílem sledujícím veřejný zájem by měla být citlivá rekonstrukce Libeňského mostu, kultivace jeho okolí a úspora veřejných financí, kterou by rekonstrukce přinesla. Pro zachování mostu hovoří i to, že jeho rekonstrukcí nedojde k ochromení dopravy mezi Prahou 7 a 8 tak jako v případě výstavby mostu nového.

Tisková zpráva ČKA
12. ledna 2016

O unikátní dopravní stavbě čerpající z kubistického tvarosloví ČKA informovala již v červenci 2015 – viz Bulletin ČKA 3/2015, s. 8, a www.cka.cz

STUDIE EEIP: ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE JSOU NEJVHODNĚJŠÍM ZPŮSOBEM ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Česká komora architektů se při propagaci architektonických soutěží setkává s řadou mýtů. Jedním z nich je jejich časová a finanční náročnost. Šedesátistránková analýza společnosti EEIP – Dopady architektonické praxe na ekonomiku ČR, jež vznikla na objednávku Ministerstva pro místní rozvoj ČR, přitom potvrzuje, že architektonické soutěže nejsou ani nákladné, a ani zdlouhavé. Dokument zpracovává především problematiku architektonických soutěží a porovnává jejich efektivitu s klasickým výběrovým řízením ve veřejných zakázkách.

Ekonomická hodnota stavby

Studie EEIP uvádí, že význam architektury je mnohdy zjednodušen pouze na oblast estetického vnímání. Dobře vyprojektovaná stavba či územní plán mají přitom pro investora nejen přidanou hodnotu, nýbrž především hodnotu ekonomickou: „Kvalitní architektura přitom souvisí např. s dlouhou životností a udržitelností staveb, s trvalostí stavebních děl, s nižšími náklady po dobu životnosti staveb, s nižší energetickou náročností staveb/sídel, s vhodným začleněním staveb do území, vhodným prostorovým uspořádáním sídel, s vyhovující dostupností/napojením na okolní sídla apod. Nižší kvalita stavebního díla pak naopak může vést k vyšším nákladům na opravy a údržbu, ke ztrátám vyvolaným méně kvalitním provozním

a dispozičním uspořádáním a v neposlední řadě i ke ztrátě společenského významu veřejné stavby.“

Kvalita začíná u projektu

Cílem všech investorů by proto měla bezesporu být kvalitní a udržitelná architektura. Dvojnásob to pak platí v případě veřejných zakázek – stát by zde měl jít příkladem a chovat se jako řádný hospodář. Přitom se v praxi mnohdy setkáváme s tím, že na tom nejzásadnějším, tedy na projektových pracích, chce i veřejný zadavatel co nejvíce ušetřit. Levný projekt za nejnižší cenu pak v žádném případě nemůže přinést naivně očekávanou kvalitu: „*Pokud chceme dosáhnout vyšší kvality architektury, je třeba začít již u návrhu projektu a u způsobu zadávání jeho zpracování, neboť jen z ekonomického pohledu může kvalitní návrh uspořit výrazné finanční prostředky ve všech fázích přípravy, realizace a životnosti stavby – a obdobně platí i pro oblast územního plánování. Je neoddiskutovatelné, že způsob zadání zpracování návrhu projektu má vliv na jeho kvalitu.“*

Soutěž o návrh je vhodným typem výběrového řízení

Čím více je studie nebo návrh stavby konkrétní, tím lépe se vypořádá s budoucím provozem stavby a celkovými ekonomickými náklady. Jako ideální formu výběrového řízení na projekt uvádí analýza EEIP architektonické soutěže (tzv. soutěž o návrh dle ZVZ). Přestože se České komoře architektů daří počet architektonických soutěží navyšovat, zadavatelé k tomuto způsobu zadávání veřejných zakázek sáhnou jen v mizivém množství z jejich celkového objemu. „V oblasti územního plánování jsou např. z 51 % veřejné zakázky zadávány na základě nejnižší ceny a ze

49 % na základě ekonomické výhodnosti. Obdobná situace jako u územního plánování nastává i v oblasti stavebnictví. Využívání soutěží o návrh je zde též v minoritě – podíl soutěží na všech výběrových řízeních činí přibližně 1 %,“ uvádí EEIP.

Doba trvání soutěže a náklady jsou v celkové investici zanedbatelné

Architektonické soutěže se přitom mohou na první pohled zdát nákladnými a zdoluhavými, a to zejména s ohledem na vlastní proces soutěže (diskuse o soutěžních podmínkách, prostor pro jednání poroty, dodržování lhůt dle Soutěžního řádu ČKA, honoráře porotců či odměny pro soutěžící). Nicméně při porovnání celkové hodnoty projektu a celkové doby realizace jsou výše nákladů a doba trvání soutěže zanedbatelné. Proces zahrnující soutěž o návrh navíc vede k vytvoření části návrhu, přičemž proces bez soutěže pouze k nalezení vhodného dodavatele. Zdánlivá nákladnost realizace architektonické soutěže tak v porovnání s ostatními postupy ztrácí na významu. Soutěže o návrh, pokud jsou správně a efektivně vedeny, umožňují vytvoření široké škály inovativních návrhů řešení a zaručují kvalifikované posouzení těchto návrhů odbornou porotou. Díky těmto skutečnostem je zajištěna žádoucí kvalita a následné ekonomické zhodnocení stavby.

Nevybírat jen na základě nejnižší nabídkové ceny

Analýza EEIP architektonické soutěže jednoznačně vyzdvihuje a uvádí, že „k dosažení vyšší kvality v oblasti architektury je třeba zvýšit míru využití soutěží o návrh“. Jako druhé nejlepší řešení poté doporučuje využití zadávacího řízení bez soutěže, avšak s výběrem nabídky na základě kritéria ekonomické

výhodnosti, tj. ne pouze na základě nejnižší ceny.

Kvalitativní kritéria by přitom měla být hodnocena předem známou komisí s nadpoloviční účastí specialistů kvalifikovaných v daném oboru, a to zejména z důvodu odborného a objektivního posuzování těchto kritérií. Obeznačenost se složením komise má pro účastníky řízení stejný význam jako u soutěže o návrh. Ujistěte uchazeče o tom, že je tato komise kompetentní k posouzení dodaných podkladů. Díky tomuto kroku vyhledávatel skutečně osloví kvalitní okruh účastníků výběrového řízení. Úlohou odborníků v komisi je pak také srozumitelné vysvětlení odborných otázek hodnocení laické části komise, aby se všichni členové mohli podílet na zodpovědném rozhodování.

Kompletní studii EEIP najdete na www.eeip.cz/cs/poradenstvi/popis-služeb/pripadove-studie/

Tisková zpráva ČKA
29. února 2016

MOJE SPOLUPRÁCE S OTAKAREM KUČOU

Velice oceňuji, že Cenu ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury získal Ing. arch. Otakar Kuča. Přečetl jsem si zprávu o slavnostním předání, kterou napsal Jan Dostalík na stránce archiweb.cz. Zpráva mi připadala stručná a úřední, a proto jsem se rozhodl doplnit osobní vzpomínky a poznatky z úzké spolupráce s architektem Kučou, protože bezesporu patří k výrazným osobnostem poválečné generace našich architektů v oboru krajinné architektury.

Setkali jsme se v sedmdesátých letech na společném projektu urbanistického řešení okolí Paláce kultury, dnes Kongresového centra (KCP). Jednalo se o návrhy exteriérů, zahradních teras, tras a povrchů komunikací, krajinných úprav, kamenických prací a návrhů včetně osazení uměleckých děl. Díky Otovi Kučovi jsme měli možnost proniknout do špičkového řemesla renomovaného architekta krajináře, který nám pomohl s realizací komplexních krajinných a zahradních úprav celého západního pankráckého předmostí s vazbou na Vyšehrad. Na společném projektu s Otakarem Kučou tehdy pracovali i spoluautoři architekti J. Mayer, V. Ustohal a A. Vaněk.

Kromě řešení okolí KCP jsem byl přítomen řadě dalších významných Kučových realizací. Společně s architektem J. Mayerem jsme spoluautorem stanice metra Hradčanská. V době projekce a stavby metra trasy A jsme byli zaměstnanci Vojenského projektového ústavu a s dalšími kolegy jsme projektovali většinu stanic na trase metra A. Tehdy nově vznikající společnost Metroprojekt nás svolávala a projekty se předkládaly k projednání, zejména byl kladen důraz na umělecká díla. Při těchto příležitostech jsme měli možnost pozorovat unikátní přípravu zahrady a veřejného prostranství stanice metra Malostranská s vynikajícím prameníkem od akad. sochaře M. Vystrčila. Autorem stanice metra Malostranská byl arch. Zdeněk Drobný (t. č. Hydroprojekt) a autorem zahrady a veřejného prostranství právě architekt Otakar Kuča. Na začátku sedmdesátých let minulého století vyhrál architektonickou soutěž, projektoval a realizoval Centrální park přátelství na Proseku. Architekt Karel Prager přizval Otu Kuču k architektonickému řešení veřejného prostranství kolem dostavby Nové scény Národního divadla. Velice zdařilá je také komplexní modernizace Františkánské zahrady. Po celý život se snažil chránit a kultivovat prostředí, a to i drobnějšími aktivitami – velmi oblíbené byly např. jeho přednášky pro zahrádkáře. Mohl bych samozřejmě jmenovat mnoho dalších realizací a projektů, které za sebou ve svém bohatém tvůrčím životě Otakar Kuča zanechal. Chtěl jsem ale jen znovu připomenout jeho kvality profesní i lidské.

Ing. arch. Josef Karlík
za autorský kolektiv původního Paláce kultury z druhé poloviny sedmdesátých let

Vítězná realizace Piranesi Award 2015 – Tržnice, Vodice, Chorvatsko, autor: Dinko Peračić.
Foto archiv autora.

PĚT ČESKÝCH STAVEB NOMINOVANÝCH NA CENU PIRANESI

Každoročně na podzim je ve slovinském městě Piran udělováno ocenění za kvalitní architekturu Piranesi Award. Cena je určena architektům z České republiky, Chorvatska, Itálie, Maďarska, Rakouska, Řecka, Slovenska a Slovinska. Jejich práce jsou nominovány národními selektory. V letošním roce se za Českou republiku stala takovým expertem teoretická architektura Jana Tichá, která nominovala na udělení ceny tyto stavby:

- Revitalizace spolkového domu ve Slavonicích – Jiří Opočenský, Štěpán Valouch / ov-a
- Archeologická základna, Mikulčice – Petr Pelčák / Pelčák a Partner Architekti
- Základní škola, Líbeznice – Projektíl Architekti
- Masarykovo náměstí ve Stříbře – Markéta Veličková, Petr Velička
- JACER – školicí středisko, Ústí nad Labem – 3+1 architekti

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěžní přehlídky proběhlo 21. listopadu 2015 v Piraně. Vítězem mezi 38 nominovanými stavbami se stala tržnice v chorvatském městě Vodice od architekta Dinko Peračiće, jejíž průsvitný baldachýn sjedno-

cuje městský blok. Porota udělila také dvě čestná uznání: památníku 2. světové války na Eötvös Loránd University v Budapešti (autoři: Albert Farkas, Ildikó Bujdosó, Dénes Fajcsák, Eszter Lukács, Ákos Polgárdi, János Róth DLA, Levente Szabó DLA a Nóra Szigeti, MM Group and Hetedik Studio) a Muzeu vučedolské kultury v chorvatském Vukovaru (autoři: Radionica arhitekture + Vanja Ilić). Čestné uznání za studentskou práci obdržel projekt Znovuobydlování velkoměst v rozvojových zemích: h2housing (autoři: Matteo Carsillo, Andrea Pauletich, vedoucí práce: Giovanni Corbellini, Giulio Paladini)

Cena se uděluje od roku 1989 a pojmenovaná je podle italského umělce a architekta Giovanniho Battisty Piranesiho (1720–1778), jehož rodina z Piranu pocházela. Z českých autorů získal v roce 2001 čestné uznání ateliér HŠH za projekt rekonstrukce Horního náměstí v Olomouci. V roce 2004 byl oceněn Josef Pleskot za projekt českého konzulátu v Mnichově. Loni se stali vítězi soutěže maďarští architekti Péter Gereben a Marián Balázs, kteří navrhli Vinařství a lázně v Egeru.

- Více informací www.pida.si

Kancelářská budova, Zamora, Španělsko, autor: Albert Campo Baeza. Foto archiv BigMat Award.

BIGMAT ZÍSKALA ADMINISTRATIVNÍ BUDOVA V ZAMOŘE

V listopadu 2015 byly v Berlíně vyhlášeny výsledky druhého ročníku mezinárodní architektonické soutěže BigMat, kterou vyhlašuje stejnojmenná skupina distributorů stavebních materiálů. Ze seznamu 750 projektů realizovaných v šesti evropských zemích (Belgie, Česká republika, Francie, Itálie, Portugalsko a Španělsko) udělila porota Hlavní cenu za architekturu BigMat'15 (30 000 eur) kancelářské budově umístěné ve španělském městě Zamora, kterou navrhlo studio předního španělského architekta Alberta Campo Baezy. V sedmičlenné mezinárodní porotě zasedal i český architekt Martin Rajniš.

Z 18 finalistů byl také vybrán držitel Zvláštního uznání pro mladé architekty BigMat'15 Dialogue Entre Matière Et Paysage, Nozay, Francie, autor a+ samueldelmas architectes urbaniste.

→ www.architectureaward.bigmat.com

ČESKÁ OCENĚNÍ

Uděleny byly také národní ceny ve výši 5000 eur.

Národní cena BigMat '15 Česká republika
Zázemí biotopu v Honěticích u Kroměříže
Prokš Příklad architekti

Dvanáct projektů obdrželo Cenu BigMat '15 pro finalisty ve výši 1500 eur. Z českých projektů to byly:

Centrum obnovy památek architektury 20. stol. (COPA) sídlící v brněnské vile Stiassni
autoři: ARCHTEAM

Revitalizace nábřeží Maxípsa Fíka v Kadani
autoři Projektíl Architekti

DALŠÍ OCENĚNÍ

Národní cena BigMat '15 Belgie (5000 eur)
KAU Gymnasium, Court Saint Etienne, autor URA Architects

Národní cena BigMat '15 Francie (5000 eur)
The Ring of Remembrance, Notre Dame de Lorette, autor Agence d'Architecture Philippe Prost

Národní cena BigMat '15 Itálie (5000 eur)
La Pedevilla Pliscia 13, Enneberg, autor Pedevilla Architects

Národní cena BigMat '15 Portugalsko (5000 eur)
Casa Da Severa, Lisboa autor José Adrião Arquitectos

Dostavba Dusíkova divadla v Čáslavi,
autoři Aleš Burian, Gustav Křivinka,
2015. Foto archiv autorů.

CENU KLUBU ZA STAROU PRAHU ZÍSKALA DOSTAVBA DUSÍKOVA DIVADLA V ČÁSLAVI

Vítězem dvanáctého ročníku Ceny Klubu Za starou Prahu za rok 2015 za novou stavbu v historickém prostředí se stala dostavba Dusíkova divadla v Čáslavi od brněnského ateliéru Burian & Křivinka. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo 15. února 2016 v Mlýnské kavárně na pražské Kampě. Všechny nominované stavby podle vyjádření poroty povýšily svá místa na novou kvalitativní úroveň a přinesly jim nejen zajímavou architekturu, ale i funkční využití. Aleš Burian a Gustav Křivinka dostavěli budovu z 19. století, která se nachází v centru města, v blízkosti středověké hradby, k níž se obrací čelem. Dostavba rozšiřuje foyer divadla o nový prosklený prostor a v prvním patře umísťuje nový menší divadelní sál. Porota ocenila kultivovaný architektonický výraz a zaujala ji i fasáda řešená jemným rýhováním. Dne 6. ledna 2016 proběhlo zasedání poroty složené ze členů Domácí rady Klubu, jimž předsedal prof. Rostislav Švácha. Z dvanácti kandidátů bylo na Cenu nominováno šest finalistů:

- Brno, dostavba Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, architekt: Petr Pelčák
- Čáslav, dostavba Dusíkova divadla, architekt: Aleš Burian, Gustav Křivinka
- Jaroměř, Komenského most, architekt: Mirko Baum, David Baroš, Vladimír Janata
- Litomyšl, Galerie Pakosta, architekt: Zdeňka Vydrová
- Pavlov, Pálavská galerie vín Venuše, architekt: Aleš Burian, Gustav Křivinka
- Velká Bystřice, mateřská škola, architekt: Michal Sborwitz, Marie Sborwitzová, Karel Prášil

Artpunkt – Centrum uměleckého vzdělávání, Opole, Polsko, autoři M. i. A. Domicz pracownia architektury – Antoni Domicz, Małgorzata Pizio Domicz, 2010. Foto archiv Kruhu.

AKCE A ZÁŠTITY → 20
KNIHY → 24

Upozorňujeme na zajímavé akce a události z oboru architektury. Některé z nich probíhají pod záštitou České komory architektů. Kompletní seznam akcí je dostupný na webu ČKA v sekci Svět architektury.

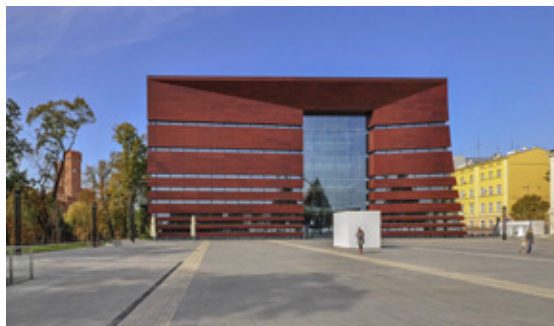
Exkurze
WROCLAW A BARCELONA

7.–8. 5. 2016
1.–6. 6. 2016

Pořadatel: Galerie Jaroslava Fragnera,
Josef Vomáčka

Nadace Joana Miróa – Centrum studií současného umění, Barcelona, autor: Josep Lluís Sert, 1976. Foto archiv GJF.

Narodowe Forum Muzyki, Wrocław, autor Kurylowicz a spol., 2015. Foto archiv GJF.

Po úspěších předchozích zájezdů navazuje teoretik architektury Josef Vomáčka dalšími exkurzemi po evropské architektuře, tentokrát za historickou a moderní architekturou starobylé Vratislavi, která je v letošním roce evropským městem kultury, a „Za architekturou a vínem katalánské metropole (aneb dlouhé večery a noci barcelonské)“.

Ve Vratislavi zájemci navštíví středověké stavby v historickém centru města, realizace z konce devatenáctého století nebo sakrální stavby na „kostelním ostrově.“ Město výrazně proslavily památky moderní architektury: secesní a funkcionalistické stavby Geoga Hartela, Leo Schlesingera či Ericha Mendelsohna, výstavní kolonie WuWa či velkolepá Hala století Hanse Poelziga. Součástí zájezdu bude též návštěva významného architektonického centra v Polsku – Muzea architektury sídlícího v bývalém klášteře a kostele sv. Bernarda.

V severním Španělsku jsou v plánu perly barokní architektury, stavby z počátku 20., současná architektura i symboly – největší díla Antoniho Gaudího, slavný pavilon Miese van der Rohe, Nouvelova věž Agbar, Gehryho Velryba atd. Město nabízí i řadu kulturních institucí (Muzeum současného umění či Nadace Joana Miróa) i administrativních budov. Nacházejí se zde realizace mnoha významných tvůrců posledních desetiletí: Josep Luis Sert, Arata Isozaki, Richard Rogers, Toyo Ito, Josep Luiz Mateo, Herzog & de Meuron, Santiago Calatrava, Dominique Perrault či David Chipperfield.

Přihlášky
vomacka@sendme.cz

→ www.gjf.cz

Konference
RESITE 2016: MĚSTA A MIGRACE – NOVÁ
PŘÍLEŽITOST PRO ARCHITEKTURU

16.–17. 6. 2016

Forum Karlín, Pernerova 53, Praha 8

James Corner při své přednášce na reSITE 2016.
Foto Dorota Velek.

Již popáté do Prahy zavítají globální špičky architektury, urbanismu, městského plánování a starostové významných metropolí. Na mezinárodní konferenci reSITE 2016: Města a migrace konané v pražském Foru Karlín budou odborníci znovu diskutovat a nabízet úspěšná řešení pro města, stojící dnes více než kdy jindy před výzvami spojenými s přílivem nových obyvatel. Všechna města planety vznikají migrací – mezikulturní, mezinárodní, meziměstskou, z periferií do center – a ta vždy ovlivňuje tvář měst. Otázka migrace a jejího dopadu na prostor měst je jedna z největších výzev naší generace. Migrace je přirozený proces a zdroj nových příležitostí, nikoli důvod k obavám. Lepší než vnímat budoucnost prizmatem strachu je připravit se na ni a znát úspěšná řešení. Posláním reSITE je překlenout rozestupy mezi architekty, městskými samosprávami, developery, designéry, investory a občany.

Letošní konference, pořádaná ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje Hlavního města Prahy, proběhne pod záštitou České komory architektů a díky tomu mají členové ČKA možnost využít 50% slevy z ceny registrace.

- Registrace www.resite.cz/cs/registration.
- Více informací na www.cka.cz.

Výstava
ARTSCAPE NORWAY

19. 2.–3. 4. 2016

Galerie Jaroslava
Fragnera, Betlémské
nám. 5a, Praha 1

Přesahy výtvarných aspektů do veřejného prostoru a krajiny v Norsku jako inspirace pro Českou republiku. Mezinárodní projekt, který pomocí média fotografie, dokumentu a videoartu představuje umělecká díla a drobnou architekturu, jež se staly součástí norské krajiny.

Připravované výstavy v Galerii Jaroslava Fragnera:

8. 4.–15. 5. 2016

Postaveno v horách / Nové stavby ve švýcarských horách

Výstavy *Constructive Alps a Built in Swiss Mountains* přiblíží současnou tvorbu v roli partnera horské krajiny. Novostavby, rekonstrukce, renovace a udržitelnost.

Květen–červen 2016
Zdeněk Fránek / Měřitko a míra

Eye in Stone. Foto Filip Šlapal.

Konference
KŘÍŽOVATKY ARCHITEKTURY
KULTURNÍ KRAJINA: PROMĚNY – TVORBA – OCHRANA

2. 6. 2016
Národní technická knihovna, Technická
6/2710, Praha 6-Dejvice

Klášterní zahrady, Litomyšl,
autoři: Václav Babka, Radko Květ,
Zdeněk Sendler, 2000. Foto Zdeněk
Sendler.

Tématem 8. ročníku konference je rozvoj a ochrana kulturní krajiny, systémy sídelní zeleně, krajina ve městě a možnosti čerpání dotací pro zlepšení kvality krajiny. Dosavadní praxe projektování staveb v krajině včetně městského intravilánu není ideální. Především monofunkční a technicky orientovaný přístup je proto třeba nahradit postupem integrovaným, který bude brát v potaz všechny souvislosti řešení konkrétního problému či potřeby: počínaje sociálními a ekonomickými parametry konkrétní lokality a konče imperativy památkové ochrany. Krajina, ať už městská či mimo lidská sídla, není jen terénem k realizaci více či méně utilitárních projektů, ale především nositelkou kulturních hodnot: identity místa a jeho paměti. A právě územní plán je základním nástrojem k zachování a tvorbě takové krajiny, s níž se její obyvatelé mohou identifikovat. Mimo jiné to bude vyžadovat užší a nepochybně i méně předsudečnou spolupráci a komunikaci mezi politickou sférou, širokou veřejností a odborníky. K účasti na konferenci byli mj. osloveni: Václav Cílek – Geologický ústav AV ČR, Klára Salzmann – členka představenstva ČKA, Anna Matoušková – náměstkyně ministra kultury, Dan Jiránek – výkonný ředitel SMO ČR, Pavla Melková – ředitelka sekce Detailu města, IPR PRAHA, Till Rehwaldt – Rehwaldt Landschaftsarchitekten, Vladimír Dolejský – náměstek MŽP, Klára Dostálová – náměstkyně MMR, Michal Fišer – Tři architekti.

Konference byla zařazena do CPV ČKA a získala záštitu ČKA.

Konference
KULTURNÍ DĚDICTVÍ A PAMÁTKOVÁ OCHRANA

5.–6. 5. 2016
Tábor, Hotel Dvořák
Pořadatel: Asociace pro urbanismus a územní
plánování

Tábor, struktury zástavby. Snímek archiv AUUP.

Jarní konference AUÚP se bude zabývat problematikou historického dědictví a jeho ochranou v území. Budou diskutovány obecné i konkrétní příklady přístupů k ochraně kulturního dědictví a památek prostřednictvím územně plánovacích dokumentací na úrovni územních a regulačních plánů v České republice, ale i srovnání přístupů ochrany památek v zahraničí a u nás. Budou prezentovány názory zástupců samospráv, orgánů památkové péče a projektantů dokumentací nejen v přednáškách, ale i v panelové diskusi. Nezanedbatelným tématem bude i sledování vazeb sídel a historické kulturní krajiny ve vztahu k územně plánovacím procesům. Na závěr bude představena nejvýznamnější národní kulturní památka – Pražský hrad.

Na konferenci vystoupí mimo jiných: Luc-Emile Bouche Florin, Alena Krusová, Věra Kučová, Jan Sedlák, Jan Hendrych, Petr Chotěbor, Dagmar Buzu, Dana Pavelková a další.

Ve čtvrtek večer je plánován společenský raut a v pátek odpoledne odborné exkurze, zajišťované městem Tábor. Akce je určena pro 200 až 250 účastníků. Akce se koná pod záštitou ministryně pro místní rozvoj Ing. Karly Šlechtové, hejtmana Jihočeského kraje Mgr. Jiřího Zimoly a České komory architektů, která ji zařadila do programu celoživotního vzdělávání.

→ Přihlášky a další informace
www.urbanismus.cz

Konference
CENTRAL EUROPE TOWARDS SUSTAINABLE BUILDING
PRAGUE 2016

22.–24. 6. 2016
Praha

Univerzitní centrum energeticky efektivních budov ČVUT v Buštěhradě u Kladna, autoři: Tomáš Šenberger, Tomáš Med / Šenbergerová, Šenberger - architekti. Foto archiv organizátorů.

CESB16 je součástí letošní série mezinárodních konferencí o trvale udržitelné výstavbě. Koná se pod záštitou čtyř mezinárodních organizací: iiSBE, CIB, UNEP-SBCI a FIDIC. CESB16. Organizátoři obdrželi téměř 400 příspěvků od autorů z 51 zemí. Témata konference:

1. Trvale udržitelná rekonstrukce stávajících budov;
2. Obnova a znovuvyužití průmyslového dědictví;
3. Udržitelný územní rozvoj;
4. Proces navrhování budov;
5. Technologie a materiály pro trvale udržitelné budovy;
6. Hodnotící nástroje a metody jako podpora návrhu;
7. Trvale udržitelné budovy ve vzdělávání. Program bude rozdělen do několika paralelních sekcí podle témat příspěvků. Součástí programu bude řada doprovodných akcí, výstavy nebo odborné

exkurze. Jazykem konference je angličtina.

Akce je čtvrtou konferencí v řadě pořádanou Českou společností pro udržitelnou výstavbu budov (CSBS – iiSBE Czech) a Českým vysokým učením technickým v Praze, přesněji třemi jeho součástmi: Stavební fakultou, Kloknerovým ústavem a Univerzitním centrem energeticky efektivních budov (UCEEB). Konference získala záštitu ČKA.

→ www.cesb.cz

Přednášky
ARCHITEKTKY II

Pořadatel: Kruh ve spolupráci s Národní galerií

Školní budova v Thalu, autorka: ADA - Angela Deuber. Foto archiv Kruhu.

Projekt Architektky II. navazuje v roce 2016 na předchozí stejnojmenný cyklus, který mapuje, zkoumá a představuje architekturu z pozice tvůrkyň. Sedm přednáškových a diskusních večerů o současné architektuře ukazuje osobní přístupy i okolnosti, které umožňují architektkám realizovat významné stavby či přeměny měst a krajín. Cílem je obohacení naší scény o pohled respektovaných představitelů světové architektury jak v rovině teoretické, tak i praktické. Cyklus zahájí večer nazvaný Ta architektura věnovaný aktivním tuzemským architektkám mladé a střední generace a také těm, které se věnují propagaci architektury na veřejnosti. Vystřídají se s krátkými prezentacemi, jež představí jejich současné záměry, vize či myšlenky. Přednášky zahraničních architektek budou v angličtině.

Program

7. 4. 2016 od 19.30 h
Mariabruna Fabrizi (FR)
a Małgorzata Pizio-Domicz (PL)
Kino 35, Francouzský institut v Praze

5. 5. 2016 od 19.30 h
Isa Stürm (CH) a Nathalie Rossetti (CH)
Studio Hrdinů, Veletržní palác, Praha

2. 6. 2016 od 19.30 h
Angela Deuber (CH)
Studio Hrdinů, Veletržní palác, Praha

→ www.kruh.info
→ www.denarchitektury.cz

Alain DE BOTTON

ARCHITEKTURA ŠTĚSTÍ

Vydala Kniha Zlín (2010)

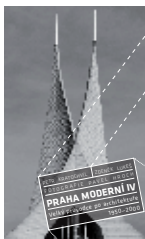
Alain De Botton založil v Londýně miniuniverzitu The School of Life, na níž přednáší „filosofii běžného života“. Stejně jsou zaměřené i jeho knihy. Hledá skutečné a časem ověřené hodnoty a myšlenky v různých oblastech lidského bytí, např. v náboženství (Náboženství pro ateisty), ve filosofii (Útěcha z filosofie) či cestování (Umění cestovat). Ne náhodou zařazuje do oblastí ovlivňujících kvalitu našeho života také architekturu: „Jedním z důležitých, ale opomíjených důvodů, proč se cítíme šťastní či nikoliv, je prostředí, v němž žijeme – ovlivňují nás zdi, židle, budovy i ulice, které nás obklopují...“ Kniha esejí nás zasvěcuje do „tajného umění zařídit si život“. Vysvětluje laickým chytlavě, jasným a srozumitelným jazykem význam architektury, aniž by je zaplétala do definic a výkladů pojmů. Autor se pouští do polemik nad tím, co je krásná budova, snaží se předložit návod, jak číst prostředí, odůvodnit, jak okolí ovlivňuje naši identitu, táže se po řádu. Dotýká se i základních myšlenek

estetiky praktického života – ideálu domova, životního slohu, vkusu. Vše doprovází na desítkách fotografií pečlivě vybranými příklady významných staveb (včetně českých!). Myšlenky, které se v knize objevují, nejsou nové. O to více však oceníme jejich ucelenost a samozřejmost, s níž jsou prezentovány, a která nás nenechává na pochybách nad tím, že architektura může přispět k našemu štěstí. „Dlužíme polím, aby naše domy nebyly podřadnější než panenská země, již nahradily. Dlužíme červům a stromům, aby budovy, jimiž je zakrýváme, stály jako příslib nejvyššího a nejmoudřejšího druhu štěstí.“

Petr KRATOCHVÍL, Zdeněk LUKEŠ, Pavel HROCH

PRAHA MODERNÍ IV

Vydalo nakladatelství Paseka (2015)

Velký průvodce po architektuře z let 1950 až 2000 navazuje na úspěšné první tři díly edice vydané v předchozích letech. V nich historik architektury Zdeněk Lukeš společně s fotografem Pavlem Hrochem představili přes sedm set nejzajímavějších staveb první poloviny 20. století. Ve čtvrtém díle navazuje Lukeš obdobím let 1950–1989 a teoretik architektury Petr Kratochvíl byl přizván, aby vybral stavby z let 1990–2000.

Kniha popisuje jak stručný vývoj jednotlivých čtvrtí Prahy, tak jejich kvalitní architektonická díla od stalinské soře padesátých let přes šedesátá léta s bruselským pavilonem, normalizací s obchodními domy Kotva a Máj či InterContinentalem po osmdesátá léta, kdy se objevovaly první pokusy vytvořit alternativní projekty, devadesátá léta spojená s renesancí architektonické tvorby a realizací Tančícího domu, Paláce Euro či objektu MUZO.

Autoři vybírali počiny, které nově vstupují do kontextu okolních staveb. Nezabývají se ani interiéry, ani objekty neviditelnými z pohledu chodce, jakými jsou například stavby metra, ani pa-

mátníky, představeny jsou jen některé urbanistické celky. Výběr staveb je vždy náročný a zodpovědný úkol, o to náročnější, jedná-li se o současnost, lety a kritikou neproověřenou architekturu: „Teprve budoucnost prokáže, co v čase obstojí a co ne. Ty stavby, na jejichž nesporných kvalitách se však již dnes odborníci dokážou shodnout, by měly být respektovány, v určitých případech rovněž chráněny jako památky.“

I tentokrát se teoretikům podařilo vybrat to nejlepší a slovem i obrazem přehledně představit naše významné stavby. Ani tentokrát nechybí slovníček odborných pojmů a krátké medailony autorů staveb a pro návštěvníka tolik nezbytné mapy. I tentokrát máme v rukou svou grafickou, fotografiemi i celkovým zpracováním příjemnou a kvalitní publikaci.

NOVÉ KNIHY

Ján STEPEL, Jan Jakub TESARĚ, Daniel BRACHTL a Kateřina KOŇATA DOLEJŠOVÁ

SKICI

Vydal KANT (2016)

Nejnovější počín autorského týmu v čele s Jánem Stempem a Janem Jakubem Tesařem zachycuje 50 architektů z pohledu jejich nejbytnějších úvah a sebevyjádření formou skic. Setkat se zde můžete s různými pojetími a přístupy ke skicování, které v publikaci reprezentují například Mirko Baum, Jan Bočan, Markéta Cajthamlová, Ondřej Císlar, Petr Hruša, Jan Jehlík, Jan Kaplický, Ladislav Lábus, Vlado Milunić, Petr Nasadil či David Vávra. Skici doplňují krátké úvahy jejich autorů na téma skicování. Téma uvozuje pojednání maďarského architekta Antala Puhla o tom, co pro člověka a zejména pak architekta kresba a skica znamená. Informace o propojení člověka a kresby se dozvíte rovněž v pojednání Daniela Brachtla. Všechny texty jsou v knize k dispozici jak v českém, tak anglickém jazyce. A jak vidí budoucnost skici ve světle všech možných i nemožných softwarových programů v 21. století například architektka Eva Jiřičná?

„Existuje přímé spojení mezi mozkiem a rukou. Myšlenka se zrodí v onom úžasném mega-počítači zvaném lidský mozek, a proto je lidská ruka tou nejrychlejší cestou, jak ji zaznamenat na papír. Ruka někdy rozumí ihned, někdy zaváhá a někdy si kreslí po svém. Opakovanými tahy, čmáráním se myšlenka přenesla na papír, ubrus, zaprášené okno nebo do písku na pláži. Potom ji zachytí oči, zaregistrují a uchovávají – to je začátek existence. Neumím si představit žádný tvůrčí proces bez skici.“

O budoucnost ruky a kresby se tedy, jak se zdá, zatím obávat nemusíme...

Jan KOVÁŘ, Martina PEŘINKOVÁ, Naděžda ŠPATENKOVÁ a kol.

HŘBITOV JAKO VEŘEJNÝ PROSTOR

Vydal Gasset ve spolupráci s VŠB – TU Ostrava (2014)

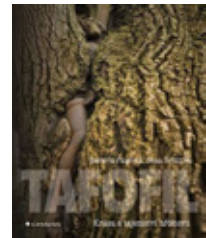

Umírání a pohřbívání bylo vždy nedílnou součástí lidského života. Díky truchlení nad hrobem se lidé dokázali lépe vyrovnat s odchodem svých blízkých. Měli reálnou představu o tom, co je čeká, a měli také možnost postupně se loučit s milovaným člověkem. Možnost pobýt na dobře známém místě, kde zesnulý odpočívá, kde leží celé generace blízkých, pomáhá pozůstalému smířit se s danou událostí a připravit se na vlastní smrt. Hřbitov byl místem setkávání dobře známých lidí v podobné situaci, což přispívalo ke konejší bolavé duše. Takové naplnění vycházelo pochopitelně ze situace, kdy člověk žil celý život ve stejném místě a téměř nikdy je neopouštěl. Publikace Hřbitov jako veřejný prostor pojednává jak o pohřbívání a hřbitovech v historii, tak o současných trendech pohřbívání a navrhování hřbitovů. Jednotlivé kapitoly jsou bohatě rozvedeny a doplněny kresbami a fotografiemi.

Barbora FAIGLOVÁ a Dana SVÍTILOVÁ

TAFOFIL. Krása a tajemství hřbitovů

Vydala Grada (2015)

Tématu krás a tajemství hřbitovů, křesťanských i židovských, se věnuje také kniha Tafofil od Barbory Faiglové, kterou vydalo na konci loňského roku vydavatelství Grada. Touto publikací autorka navazuje na předešlý úspěšný soubor fotografií nazvaný Urbex, v němž se snažila zachytit unikátní polorozpadlé vily, kostely, továrny, nemocnice a další stavby, jejichž lovcem je čas. Nyní nám představuje slovem i obrazem vybraná česká a slovenská místa, kde končí životní cesty. Z citlivých obrazů hřbitovních zdí a náhrobků na nás ale nemusí dýchnout ani smrt, ani rozpad, ani zmar.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Spisová služba, skartační řízení a archivace aktuálně

Sekurkon, s. r. o., pobočka Praha
28. 4. 2016, Praha, 1 bod

Ekosystémové služby a rekreační potenciál řek ve městech

Mendelova univerzita v Brně
28.–29. 4. 2016, Křtiny, 3 body

Řešení solitérních nemovitostí – aneb voda v domě od A do Z

Asio, spol. s r. o.
29. 4. 2016, on-line seminář, 1 bod

Rekreace a ochrana přírody – s přírodou ruku v ruce...

Mendelova univerzita v Brně, Lesnická
a dřevařská fakulta, ve spolupráci
s Českou společností krajinných
inženýrů
1. 5. 2016, Brno, 4 body

Kulturní dědictví a památková ochrana (ZÁŠTITA ČKA)

Asociace pro urbanismus a územní
plánování
5.–6. 5. 2016, Tábor, 5 bodů

XVIII. konference ocelové konstrukce 2016

Sekurkon, s. r. o., pobočka Praha
31. 5. 2016, Karlova Studánka, 3 body

Smluvní podmínky FIDIC v česku i zahraničí

Sekurkon, s. r. o., pobočka Praha
9. 6. 2016, Praha, 2 body

Konference reSITE 2016 (ZÁŠTITA ČKA)

reSITE spolek
16.–17. 6. 2016, Praha, 5 bodů/den

SPOLUODPOVĚDNOST ZA VADY STAVBY A ZA ÚJMU VZNIKLOU V DŮSLEDKU VADY STAVBY VE VZTAHU K PROFESNÍMU POJIŠTĚNÍ

Článek se zabývá odpovědností za vady stavby, přibližuje nové pojetí odpovědnosti zhotovitele stavby a popisuje předpoklady vzniku této odpovědnosti u zhotovitele, potažmo vznik spoluodpovědnosti u subdodavatelů. Uveden je též rozdíl mezi odpovědností za vady jako takové a odpovědností za škodu, resp. újmu, způsobenou v důsledku vady stavby, a to ve vztahu k pojištění profesní odpovědnosti.

Spoluodpovědnost za vady stavby podle NOZ

Odpovědnost za vady stavby vzniká v případě, kdy dílo jako takové neodpovídá svými parametry smlouvě, jedná se tudíž o porušení smluvní povinnosti ze strany zhotovitele.

Předpoklady vzniku odpovědnosti za vady stavby u zhotovitele a vznik spoluodpovědnosti u subdodavatelů

V případě odpovědnosti za vadu stavby je tato podle NOZ § 2630 nově společná a nerozdílná:

- (1) Bylo-li plněno vadně, je vzhledem k tomu, co sám dodal, zavázán se zhotovitelem společně a nerozdílně
- a) poddodavatel zhotovitele, ledaže prokáže, že vadu způsobilo jen rozhodnutí zhotovitele nebo toho, kdo nad stavbou vykonával dozor,
 - b) kdo dodal stavební dokumentaci, ledaže prokáže, že vadu nezpůsobila chyba ve stavební dokumentaci, a
 - c) kdo prováděl dozor nad stavbou, ledaže prokáže, že vadu stavby nezpůsobilo selhání dozoru.

(2) Zhotovitel se zproští povinností z vady stavby, prokáže-li, že vadu způsobila jen chyba ve stavební dokumentaci dodané osobou, kterou si objednatel zvolil, nebo jen selhání dozoru nad stavbou vykonávaného osobou, kterou si objednatel zvolil.

Předpokladem vzniku odpovědnosti za zjevné vady díla u zhotovitele je pochopitelně skutečnost, že dílo (stavba) neodpovídá svými parametry

smlouvě mezi objednatelem a zhotovitelem, tj. že bylo plněno vadně (§ 2615 NOZ). Objednatel je povinen zjištěné vady díla oznámit zhotoviteli bez zbytečného odkladu, nejpozději však do dvou let od předání díla (§ 2618 NOZ). Zákon tedy stanoví lhůtu pro uplatnění vad na 24 měsíců. V případě skrytých vad stavby, stejně jako skrytých vad projektové dokumentace, platí, že tyto musí být objednatelem oznámeny bez zbytečného odkladu nejpozději do 5 let od převzetí stavby (§ 2629 NOZ). Naproti tomu tzv. záruka za jakost, nebo také smluvní záruka, je nadstavbou minimálního standardu. Každý prodejce nebo výrobce může za kvalitu svého zboží ručit déle, než zákon vyžaduje. Sjednání záruky za vady v projektové dokumentaci jako takové je však pouze smluvní limitací odpovědnosti autorizované osoby ve vztahu k objednateli, samotné právo na náhradu škody či újmu způsobené v důsledku vady v projektu vůči třetím stranám však tímto zůstává nedotčeno.

Odpovědnost za újmu vzniklou v souvislosti s odpovědností za vady (uplatnění promlčecí lhůty)

Odpovědnost za subdodavatele za škodu, resp. újmu, vzniklou v přičinné souvislosti s odpovědností za vady, je taktéž dána občanským zákonem (zákon č. 89/2012 Sb.). Konkrétně je upravena v § 1935 a § 2914. Zatímco § 1935 říká, že „*Plní-li dlužník pomocí jiné osoby, odpovídá tak, jako by plnil sám.*“, § 2914 stanovuje, že „*Kdo při své činnosti použije zmocněnce, zaměstnance nebo jiného pomocníka, nahradí škodu jím způsobenou stejně, jako by ji způsobil sám. Zavázal-li se však někdo při plnění jiné osoby provést určitou činnost samostatně, nepovažuje se za pomocníka; pokud ho však tato jiná osoba nepečlivě vybrala nebo na něho nedostatečně dohlížela, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody.*“ Z uvedeného plyne nutnost rozlišovat mezi odpovědností vzniklou porušením povinnosti smluvní a porušením zákonné povinnosti. Zkoumá se tedy, k jakému porušení povinnosti došlo. V případě porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy se uplatní pravidlo dané v § 1935 a vzniká plná odpovědnost za subdodavatele. V případě porušení zákonné povinnosti ručí za splnění jeho povinnosti generální dodavatel pouze tehdy, pokud daného subdodavatele nepečlivě vybral nebo na něj nedostatečně dohlížel. Samotná povinnost pečlivého výběru (na rozdíl

od povinnosti dostatečného dohledu, která může být založena pouze smluvně) je zákonnou povinností generálního dodavatele. Porušení této povinnosti prokazuje poškozená strana, zavinění se přitom presumuje a odpovědnost, je tudíž subjektivní. Odpovědnost generálního dodavatele vzhledem k objednateli je tedy odpovědností smluvní, odpovědnost subdodavatelů je pak odpovědností vznikající přímo ze zákona.

Pojištění profesní odpovědnosti ve vztahu k odpovědnosti za vady a za škody vzniklé v důsledku vady

Z pojištění profesní odpovědnosti za škody je vždy odpovědnost za vady, tedy reklamace, vyloučena. Naopak pojistit se lze pro případ vzniku práva na náhradu škody vzniklého v důsledku těchto vad, včetně vad projektu. Vady projektové dokumentace lze pojistit v rámci profesní odpovědnosti. V případě vady projektu dále platí:

- Pakliže se vada projektu projeví při výstavbě anebo po jejím dokončení, jsou škody vzniklé v příčinné souvislosti s touto vadou projektu pojišťovnou hrazeny.

- Pakliže k vadě projektu dojde předtím, než dojde k zahájení výstavby, nemohlo dojít ani ke vzniku škody v souvislosti s touto vadou a projektovou dokumentaci tak přepracováváte na vlastní náklady.

Ing. Martina Perková
Marsh, s. r. o.

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 23. 10. 2015 do 15. 2. 2016 upozorňujeme zejména na:

Nařízení vlády č. 308/2015 Sb.,

o vymezení pojmů běžná údržba a drobné opravy související s užíváním bytu.

Pro ujasnění terminologie občanského zákoníku byly autoritativně vymezeny některé jeho pojmy související s bydlením. Běžnou úpravou se tak rozumí udržování a čištění bytu včetně zařízení a vybavení bytu, které se provádí obvykle při užívání bytu. Za drobné opravy jsou pak považovány opravy vybavení ve vlastnictví pronajímatele, které jsou nařízením dále vymezeny věcně nebo dle výše nákladů.

Zákon č. 340/2015 Sb.,

o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).

Pozornosti architektů by rozhodně neměl utéct dlouho očekávaný zákon o registru smluv. Zjednodušeně řečeno zákon stanoví povinnost zveřejňovat smlouvy v případech, kdy je jednou smluvní stranou subjekt hospodařící s veřejnými prostředky (například Česká republika, územně samosprávné celky, státní podniky nebo státní příspěvkové organizace). Elektronická kopie smlouvy musí být za pomoci formuláře zaslána nejpozději do 30 dnů od jejího uzavření do registru smluv, a to kteroukoli ze smluvních stran. Smlouva, která podléhá zveřejnění, pak nabude účinnosti nejdříve v den svého zveřejnění. Zároveň zákon vytvořil právní konstrukci, že povinně zveřejňovaná smlouva je zrušena od počátku, pokud není zveřejněna ani do tří měsíců ode dne jejího uzavření. Zákon nabývá účinnosti 1. července 2016, ustanovení o navázání účinnosti smluv na zveřejnění a ustanovení o zrušení nezveřejněných smluv až o rok později. Vzhledem k následkům doporučujeme architektům, aby si plnění povinností dle tohoto zákona sami bedlivě hlídali.

Nařízení vlády č. 393/2015 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 78/2008 Sb., kterým se stanoví finanční limity pro účely koncesního zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády se týká nadlimitních veřejných zakázek. Od 1. ledna 2016 došlo ke zvýšení finanční hranice, která definuje tento druh zakázek, dále byl upraven i přepočet částek uvedených v zákoně v eurech na koruny české.

Zákon č. 49/2016 Sb.,

kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů.

Novela zákona se týká především úpravy ceny ve (vyvlastnitelem) předkládané kupní smlouvě nebo smlouvě o zřízení věcného břemene ke stavbám nebo pozemkům nutných pro dopravní, vodní nebo energetickou infrastrukturu.

Právní oddělení Kanceláře ČKA

OTÁZKY A ODPOVĚDI

K nevydání kolaudačního souhlasu

Jako architekti pracujeme na projektu jednoho hotelového komplexu. Získali jsme územní rozhodnutí i stavební povolení a po realizaci stavby jsme podali stavebnímu úřadu žádost o kolaudační souhlas. Stavební úřad nařídil závěrečnou kontrolní prohlídku, která proběhla před dvěma měsíci, od té doby ale v podstatě mlčí. Jak se můžeme domoci vydání kolaudačního souhlasu, když s námi stavební úřad vůbec nekomunikuje?

Stavební úřad má povinnost vydat kolaudační souhlas do patnácti dnů od provedení závěrečné kontrolní prohlídky nebo vydat rozhodnutí o zákazu užívání stavby. Pro užívání hotelového komplexu je vydání kolaudačního souhlasu nutné. V situacích, kdy nebyl vydán souhlas a ani rozhodnutí, navíc stavební úřad s vámi vůbec nekomunikuje, se bezpochyby jedná o nezákonnou nečinnost správního orgánu.

Před případy nečinnosti se lze bránit dle § 80 správního řádu tak, že nadřízenému stavebnímu úřadu podáte žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. V žádosti je třeba uvést základní náležitosti a rovněž vylíčit jednání stavebního úřadu. Nadřízený stavební úřad pak opatření skutečně nařídí nebo vydá usnesení o nevyhovění žádosti. O úmyslu podat tuto žádost můžete informovat i nečinný stavební úřad, který by se mohl k činnosti rozhoutat.

Dalším prostředkem ochrany je žaloba proti nečinnosti dle § 79 a násl. soudního řádu správního, jestliže soud shledá žalobní návrh důvodným, nařídí stavebnímu úřadu, aby konal. Nezákonnou nečinnost lze také považovat za nesprávný úřední postup podle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, za splnění všech podmínek vyžadovaných zákonem pak můžete po příslušném orgánu nárokovat náhradu škody.

K referencím na webových stránkách

Se dvěma kolegy jsme nedávno opustili jeden velký ateliér a založili si vlastní. Na webové stránky ateliéru jsme umístili referenční stavby z bývalého zaměstnání, které jsme vytvořili jako autoři či spoluautoři. S bývalým zaměstnavatelem jsme se nerozešli úplně v dobrém a on nám teď zaslal dopis, dle kterého s naší sebe prezentací na webových stránkách nesouhlasí a hrozí právními kroky, přestože je vždy uveden i odkaz na jeho ateliér. Za jakých podmínek lze referenční stavby z bývalého zaměstnání umístit na webové stránky?

Stavby, které jste s kolegy v bývalém zaměstnání projektovali, byly vytvořeny v režimu zaměstnavatelského díla podle § 58 autorského zákona. Předně je dobré podívat se přímo do pracovní smlouvy, zdali neobsahuje konkrétní ustanovení týkající se prezentace děl po skončení pracovního poměru. Jestliže v pracovní smlouvě nic o prezentaci stanoveno není, bude třeba u referencí velká míra opatrnosti, tím spíše když k ní má bývalý zaměstnavatel výhrady. V případě referencí se totiž nejedná o užití díla jen pro osobní potřebu.

Na svých webových stránkách můžete s určitými omezeními referenční stavby umístit. Takto lze zveřejnit fotky staveb, které by mohl pořídit kdokoli s tím, že budou uvedeni všichni autoři díla, včetně bývalého zaměstnavatele jako vykonavatele majetkových autorských práv. Na webové stránky na druhou stranu nemůžete umístit např. plány, vizualizace či jiné dokumenty, které byly vytvořeny přímo při projektování. I při tomto způsobu užití by bylo vhodné získat od bývalého zaměstnavatele písemný souhlas nebo se písemně dohodnout na užití díla způsobem adekvátním pro obě strany.

K právu na informace v souvislosti s obchodním tajemstvím

V obci chystáme rekonstrukci staré školky a za tímto účelem jsme uzavřeli smlouvu s autorizovaným architektem, který zpracoval potřebnou dokumentaci. Před několika dny jsme v této souvislosti obdrželi žádost podle zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve které nás žadatel požádal o poskytnutí uzavřené smlouvy o dílo. Architekt s poskytnutím smlouvy ovšem nesouhlasí a odvolává se na obchodní tajemství. Jako obec máme povinnost informace poskytnout, máme je tedy poskytnout i přes nesouhlas architekta?

Předně je třeba uvést, že obchodním tajemstvím jsou pouze skutečnosti, které splňují všechny znaky uvedené v § 504 občanského zákoníku („Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení“). Architekt se proto nemůže bez dalšího na obchodní tajemství odvolávat. Pokud vám již při uzavírání smlouvy nesdělil, jaké skutečnosti za obchodní tajemství považuje, netajil je odpovídajícím způsobem. Základní znaky tudíž nejsou splněny, a proto se o obchodní tajemství nejedná.

Judikaturou bylo rovněž dovozeno, že obchodním tajemstvím nemůže být smlouva jako celek, ale pouze některé skutečnosti v ní uvedené. I kdyby tedy smlouva o dílo obchodní tajemství obsahovala, měla by být na žádost poskytnuta s výjimkou částí, které jej obsahují, tyto

části mohou být při poskytování například začerněny. Dále judikatura upřesnila, že obchodním tajemstvím nejsou skutečnosti, které říkají komu, kolik a za co byly poskytnuty veřejné prostředky. Takové informace mají totiž klíčový význam pro kontrolu hospodaření ze strany veřejnosti. I přes nesouhlas architekta můžete splnit svou povinnost poskytovat informace na žádost, jestliže tomu nebrání jiná zákonná překážka. Architekt by současně měl vaši povinnost vyplývající přímo ze zákona respektovat.

K výdělečné činnosti úředníka územně samosprávného celku

Účastnil jsem se veřejné zakázky na zpracování územního plánu. Jedním z uchazečů byl architekt, který je současně vedoucím stavebního úřadu obce, pro kterou má být územní plán zpracován. Mohl se vedoucí stavebního úřadu o takovou veřejnou zakázku ucházet? Změnila by se situace, kdyby se jednalo o územní plán obce, ve které takto nepůsobí?

Činnost vedoucího stavebního úřadu i jednotlivých referentů, tedy úředníků územně-samosprávných celků, upravuje zejména zák. č. 312/2002 Sb. Ten stanoví v ustanovení § 16 odst. 4, že úředník může vykonávat jinou výdělečnou činnost, tedy i činnost architekta, ovšem za podmínky, že mu byl dán předchozí písemný souhlas od územně-samosprávného celku, u něhož je zaměstnán. Předpokládám, že souhlas k této činnosti je třeba bez ohledu na to, kde bude výdělečná činnost vykonávána, zákon totiž nestanoví žádné „místní omezení“. Vždy je třeba trvat na tom, aby byl takový souhlas dán předem. Pokud tedy byl souhlas panu architektovi předem dán, mohl se o zakázku ucházet. Jestliže souhlas udělen nebyl, došlo k porušení výše zmíněného zákona a pan architekt se o zakázku ucházet nemohl.

Na druhou stranu je třeba uvést, že jednou ze základních profesních povinností autorizovaného architekta je předcházení střetu zájmů (§ 23 Profesionálního a etického řádu ČKA). Může se stát, že i přestože byl souhlas udělen, mohlo ke střetu zájmů dojít, a to zejména v souvislosti s následnou rozhodovací činností úředníka. Tento střet zájmů by z povahy věci nastat neměl, vždy je však třeba vážít konkrétní okolnosti, které zpracování územního plánu provázely.

K přerušování stavebního řízení

Stavebník podal žádost o vydání stavebního povolení, která měla jisté formální nedostatky – chyběla plná moc, nebyl zaplacen správní poplatek, v dokumentaci nebyly uvedeny některé formální náležitosti. Stavební úřad přerušil řízení na 60 dní. Potřebné doklady

jsme dodali do týdne, stavební úřad je nyní nečinný a nechce vydat rozhodnutí o opětovném zahájení řízení. Jak máme postupovat, může úřad vyčkávat po celou dobu 60 dní?

Stavební úřad by měl postupovat podle § 65 odst. 2 správního řádu, který uvádí, že „správní orgán pokračuje v řízení, jakmile odpadne překážka, pro niž bylo řízení přerušeno, nebo uplyne lhůta určená správním orgánem podle § 64 odst. 2 nebo 3. Bylo-li řízení přerušeno podle § 64 odst. 2 nebo 3, může v řízení správní orgán pokračovat též na požádání účastníka, který požádal o jeho přerušování. O tom, že v řízení pokračuje, vyrozumí správní orgán účastníky a provede o tom záznam do spisu“. Toto je nutno vykládat tak, že vzhledem k tomu, že překážka vaší aktivitou odpadla, přerušování zaniká ze zákona, není k tomu potřeba vydávat rozhodnutí o pokračování v řízení, nicméně běžně je v této věci vydáno stavebním úřadem oznámení. V tuto chvíli doporučuji upozornit stavební úřad, že vzhledem k odpadnutí překážek řízení běží a lhůty plynou. Pokud by s vámi nekomunikoval, je možné v tomto smyslu informovat nadřízený stavební úřad. Do nečinnosti se úřad dostane v okamžiku, kdy nevydá rozhodnutí v zákonné lhůtě.

Právní oddělení Kanceláře ČKA

PRÁVO NA MĚSTSKÉ CENTRUM

ROZHOVOR

S GABU HEINDL

GABU Heindl Architektur, SKULPTUR. Dočasná instalace ve veřejném prostoru vytvořená v rámci Vídeňského festivalového týdne, 2014. Foto Lisa Rastl.

Veřejná diskuse nad rozvojem měst a politikou jejich plánování je jedním z hlavních témat vídeňské architektky a urbanistky Gabu Heindl. Široká škála jejích aktivit zahrnuje kromě projektování také kurátorské a výzkumné projekty, bohatou publikační, přednáškovou a pedagogickou činnost. Vyučovala na řadě vysokoškolských institucí, mimo jiné na Akademii výtvarných umění ve Vídni, Technické univerzitě v Grazu či Technické univerzitě v Delftu. Ve své soukromé praxi působila v architektonických kancelářích v New Yorku a Amsterdamu, v roce 2007 založila vlastní mezipodnikový ateliér GABU Heindl Architektur (www.gabuheindl.at), zaměřený na veřejné zásahy, kulturní a sociální budovy a územní plánování. Od roku 2013 je předsedkyní Rakouské společnosti pro architekturu (ÖGFA).

Rozhovor vedli redaktoři Smart Cities
Šárka Svobodová a Jaroslav Sedlák.
Z angličtiny přeložila Jana Kořínková.

V létě loňského roku jste vystoupila na konferenci reSITE v Praze, jejíž téma bylo Sdílené město. Současně je dlouholetým předmětem vašeho zájmu tzv. just architecture (výraz lze přeložit jako „pouhá“ nebo také „spravedlivá“ architektura). Oba tyto pojmy se dotýkají problematiky rovnosti a demokracie v architektuře, veřejném prostoru a plánování měst. Jakou roli hrají tyto hodnoty v současném rozvoji měst?

Rovnost a demokracie hrají v tvorbě oficiální politiky a plánování měst druhořadou roli, což je dnes zřejmé u většiny evropských metropolí; převládají zde neoliberační principy založené na myšlence volného trhu. Pojem „sdílené město“ lze proto někdy chápat také v tom smyslu, že jej sdílí pouze skupina privilegovaných.

Demokratické plánování si tedy klade otázku, do jaké míry je skutečně nasloucháno hlasu lidí, kteří tvoří minoritu, nejsou součástí lobbistických skupin a nepatří ani mezi finanční elitu. Když dnes mluvíme o demokratických procesech, myslíme tím také možnost zapojit se do spoluvytváření měst – tedy možnost vstoupit do skutečného procesu participace. Rovnost je ale něco jiného. Představme si například rovné právo na město: lépe než participační procesy ji zajišťuje silné nebo „spravedlivé“ plánování (pro lidi).

Prostor má být současně dělen i sdílen. Některé prostorové požadavky mají velmi odlišnou povahu a vyžadují separaci veřejného prostoru: je možné, že adolescenti a lidé v důchodovém věku mají společné zájmy, ale mají také rozdílné potřeby; výběh pro psy nemůže současně fungovat jako dětské hřiště, ale přesto: oba prostory by měly být společné, nikoliv privatizované. Zjevný problém, který plyne z monopolizace půdy soukromými majiteli, spočívá v tom, že zde není dostatek půdy pro všechny a že pozemky nemůžeme ani reprodukovat, ani není možné navýšit jejich plochu – prostor Země je zkrátka omezený. Jsem si jistá, že se problematika spravedlivé distribuce prostoru v budoucnu stane hlavním aspektem územního plánování.

Od sametové revoluce jsou to převážně investice soukromých společností, které se podílí na územním a architektonickém rozvoji českých a slovenských měst. Ve své přednášce na konferenci reSITE jste se tohoto tématu dotkla v souvislosti s tzv. PPP (Public Private Partnership) projekty ve veřejném prostoru Vídně. Jaké vidíte slabiny ve vztahu města a soukromého sektoru?

Veřejné statky by měly zůstat ve veřejných rukou – veřejnost by neměla být závislá na soukromých investicích do primárních služeb, jako jsou školy, archivy, dodávky pitné vody nebo doprava. Soukromí investoři usilují o soukromé zisky – tento stav zkrátka není s veřejným majetkem slučitelný. Partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem nakonec vždy vyústí v privatizaci zisku

a socializaci ztrát, obzvláště co se týče veřejných budov a služeb. Stručně a lakonicky řečeno, PPP je součástí širšího redistribučního projektu od veřejného k soukromému a nakonec k novým bohatým elitám. To je také důvod, proč jsem zavedla svůj koncept „jiného PPP“ (Planning, Politics, People).

Pojem regulace je pro země se zkušeností s autoritářským režimem citlivé téma. Jakou podle vás hraje roli v rozvoji města? V jakém momentu může být kontrola pozitivní?

Pokud je pojem kontrola příliš významově zatížený, řekněme tomu raději „pravidla hry“. Logice současného kapitalismu se stejně někdy říká kasinový kapitalismus. Pouze městská samospráva, která byla zvolena, aby převzala zodpovědnost za veřejné zájmy obyvatelstva, může vytvářet pravidla hry rozvoje města – ať už se jedná o kontrolu pronájmů, stavební předpisy, pravidla územního plánování, poplatky nebo daňové výnosy. Tento druh omezení a kontroly, který mám na mysli, zde existuje, aby zajišťoval a poskytoval práva a sociální benefity lidem a komunitám nezávisle na soukromém sektoru.

Ve Vídni se v souvislosti s problémem privatizace veřejného prostoru objevila iniciativa zdůrazňující právo obyvatel na městské centrum. Jak tento požadavek reflektujete jako architektka a urbanistka?

Ano, ve Vídni, stejně jako v mnoha dalších evropských městech, působí poměrně mladé hnutí Právo na město (Right to the City), které bojuje za nekomerční využití veřejného prostoru a regulaci nájmu, vystupuje proti soudním vystěhováním, gentrifikaci, spekulantům a mnoha dalším problémům. Termín „právo na centrum“ odkazuje k odporu proti finančním elitám a jejich stupňujícím se nárokům na vlastnictví městských center, nejčastěji za účelem dalších investic, nikoliv bydlení. Výsledkem je, že jsou evropská města gentrifikována, vytrácí se z nich každodenní život, ale přesto zůstávají centry politického dění, vzdělání a kultury. Bojovat o právo na městské centrum představuje jednak právo na kvalitní, dosažitelný a nekomodifikovaný veřejný prostor, jednak právo rovného přístupu k veřejným a vzdělávacím institucím.

Plná verze textu byla publikována v časopisu SMART CITIES, který je jako čtvrtletník v několikatisícovém nákladu pravidelně zdarma distribuován zástupcům měst a obcí České a Slovenské republiky nad 5000 obyvatel a pro širokou veřejnost je přístupný on-line na stránce www.scmagazine.cz. Aktuální číslo magazínu je zaměřeno na téma Energetika a vyšlo 1. 3. 2016.

ROZVOJ

MĚST

A

OBČÍ

POLITIKA ARCHITEKTURY A STAVEBNÍ KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY SLAVÍ PRVNÍ VÝROČÍ

Zatím uplynula od schválení Politiky architektury relativně krátká doba, abychom mohli shrnout její přínos. Každopádně ale vzbudila veliký ohlas u médií i institucí, především se zvýšil zájem o témata související s kvalitou vystavěného prostředí.

Politika definuje celkem 71 opatření, u nichž byl stanoven termín plnění. Většina z nich byla buď splněna, nebo se na nich pracuje, 32 z nich má pozdější termín.

V návaznosti na Politiku architektury byly také spuštěny dotační programy zaměřené na podporu tvorby územně plánovacích dokumentací a podkladů.

Politika architektury a stavební kultury ČR je strategický dokument s celostátní působností, jehož hlavním cílem je přispět ke zvýšení kvality prostředí vytvářeného výstavbou a posílit zájem o vytváření harmonického městského prostředí. K tomu stanovuje vizi, cíle a sedm desítek konkrétních opatření. Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo Politiku v úzké spolupráci s Ústavem územního rozvoje a dalšími partnery, mezi nimiž je třeba mj. vyzdvihnout Českou komoru architektů.

Politika architektury a stavební kultury České republiky byla schválena usnesením vlády č. 22 ze dne 14. 1. 2015, na počátku tohoto roku tedy oslavila první výročí. Pojďme se podívat na to, jak vstoupila v povědomost a jak se jí dařilo v prvním roce naplňovat.

Brožura Politiky architektury

Po schválení vládou byla připravena brožura, která byla vystavena na internetu. Zároveň byla vytištěna v nákladu 3000 ks, polovina byla distribuována jako příloha časopisu Urbanismus a územní rozvoj. Brožura byla rovněž předána krajským úřadům a jejich prostřednictvím obcím s rozšířenou působností a dále šířena na odborných konferencích, např. EDA 2015, Perspektivy území nebo na Celostátní konferenci o územním plánování a stavebním řádu v Ostravě. Politika byla též přeložena do angličtiny, i tato verze je dostupná na internetu a v tištěné formě.

Ohlasy v médiích

Schválení Politiky architektury a stavební kultury ČR mělo poměrně značný ohlas v tisku, článek jí věnoval např. Deník.cz, Týdeník ECHO, ERA 21, Kulturní noviny, TZB info, EARCH či CBArchitektura. Dokument vstoupil ve známost i v odborných kruzích, zmiňován byl např. na celostátním semináři pořádaném Národním památkovým ústavem v Ústěku, podrobněji se mu věnoval příspěvek na semináři k nemovitým kulturním památkám nazvaný Památková péče – poznatky veřejného ochránce práv.

Pozvednutí kvality architektury

Naplňování Politiky architektury a stavební kultury lze hodnotit ve dvou rovinách. První je celkové pozvednutí kvality architektury, stavební kultury a obecně prostředí, ve kterém se pohybujeme. Na zhodnocení, zda měla Politika v této oblasti očekávaný efekt, zatím uplynula příliš krátká doba. Rozhodně pozitivně však lze vnímat skutečnost, že se po svém vydání stala mediálně diskutovaným tématem a vzbudila ohlas. Toho je třeba využít, navázat na úspěšné uvedení dokumentu a průběžně prezentovat dosahované výsledky. Tím může být znásoben požadovaný efekt, kterým je větší povědomí o kvalitní architektuře a stavební kultuře ve společnosti.

Naplňování jednotlivých opatření

Druhým, jasněji měřitelným způsobem hodnocení je sledování naplňování jednotlivých

V tématu 1

Uspořádání krajiny a sídel se podařilo dokončit výzkumný úkol o vlivu nových technologií na sídelní strukturu a byla vydána motivační příručka o urbanistických zásadách v územním plánování. Zahájeny byly práce na zpracování metodického pokynu pro uspořádání krajiny.

V rámci splněných opatření tématu 2

Veřejná prostranství se podařilo zajistit podporu z Integrovaného regionálního operačního programu pro územní studie veřejných prostranství. Nesplněno v termínu je opatření týkající se úprav podmínek dohody o parcelaci, kdy se nepodařilo nalézt podporu pro akceschopnější využití tohoto nástroje z důvodu odporu proti zásahu do vlastnických práv.

V tématu 3

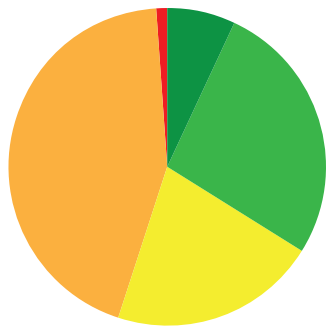
Začlenění staveb do prostředí lze využít dokončený podklad pro analýzu kompozičních vztahů v rámci územně analytických podkladů. Pracuje se na prověření postavení a pravomocí hlavních architektů.

V rámci tématu 4

Zadávaní zakázek je nejdůležitější schválit zákon o veřejných zakázkách. Značný vliv na architektonickou praxi může mít i zvažovaný národní program na podporu architektonických a urbanistických soutěží.

V tématu 5

Projektování, realizace, životnost a udržitelnost staveb se zatím nedaří naplnit opatření, které požaduje prosadit uplatnění standardů výkonů projektantů a zejména využívat honorářové řády. V roce 2016 je třeba připravit a realizovat informační kampaň o významu a potřebě zpracování projektové dokumentace pro provádění stavby.

Opatření	Stav	Počet	%
Splněno	Splněno	5	7
Rozpracováno	Rozpracováno	19	27
Příprava podkladu	Příprava podkladu	15	21
Pozdější termín	Pozdější termín	31	44
Nesplněno v termínu	Nesplněno v termínu	1	1
Celkem		71	

opatření. Politika definuje celkem 71 opatření, u každého určuje garanta, spolupracující instituce a termín splnění opatření. Opatření jsou rozdělena do 8 tematických skupin. Termíny jsou určeny mezi roky 2015 a 2020, někdy je uvedeno průběžně, tedy kontinuálně od okamžiku, kdy to bude možné. K únoru 2016 je splněno 5 opatření, 19 opatření je rozpracováno, pro splnění 15 opatření se připravují podklady, 31 opatření má pozdější termín splnění a 1 opatření se nepodařilo v termínu naplnit.

Závěr

Vydání Politiky architektury a stavební kultury České republiky mělo jednoznačně pozitivní vliv na zvýšení zájmu o témata spojená s kvalitou prostředí vytvářeného výstavbou. Za nejvýznamnější dosud dosažené úspěchy, které povedou k pozdvižení stavební kultury, lze označit spuštění dotačních programů na podporu tvorby územně plánovacích dokumentací a podkladů, které mimo jiné cílí na veřejná prostranství a na krajinu. Očekávání jsou vkládána do připravené motivační příručky o urbanistických zásadách v územním plánování či do zvažovaného národního programu na podporu architektonických a urbanistických soutěží.

Ing. arch. Josef Morkus, Ph.D.
Ministerstvo pro místní rozvoj

Politika architektury a stavební kultury ČR je ke stažení na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj www.mmr.cz.

V tématu 6

Vzdělávání je nejvýznamnějším přínosem probíhající rozsáhlý výzkum vhodných nástrojů ke zvyšování stavební kultury, jehož výstupem budou podklady pro úpravu rámcových vzdělávacích programů na školách i podněty pro celoživotní vzdělávání projektantů i úředníků.

V rámci tématu 7

Osvěta a média je v nejbližší době třeba zajistit podporu soutěžím propagujícím kvalitní příklady architektonické a urbanistické tvorby a cílit úsilí na internetové servery, které se zabývají propagací příkladů nejlepší praxe.

Téma 8

Výzkum a vývoj se daří naplňovat ve spolupráci s Technologickou agenturou ČR, která podporuje několik výzkumných projektů týkajících se architektury a stavební kultury. V roce 2016 by mělo být více podpořeno publikování výsledků výzkumu.

ARCHITEKTURA PRO KOMUNÁLNÍ POLITIKU A ARCHITEKTURA PRO VENKOV

Mrzí mne, že v komunálních volbách v ČR se většina kandidátů prezentuje stále stejnými hesly typu čisté chodníky nebo více policie a pořádku. Přitom právě komunální politika by podle mne měla být z valné většiny o skutečné péči o prostředí, ve kterém sami politici a veřejnost žijí. Na rozdíl od „velké politiky“ by právě blízkost prostředí měla být zřetelná. Mám pocit, že na vině je malé povědomí komunálních politiků o systematickém přístupu ke zvelebování jejich obcí a měst i jejich okolí. Bohužel se v situaci odráží i reálný stav znalostí a materiálů city managementu, jak jsem si tuto oblast dovolil označit. Architekti, jak se mi zdá, v převážně většině tvoří konkrétní odpovědi na konkrétní zadání nebo naopak obecné a mnohdy veřejnosti málo pochopitelné materiály, jako jsou územní plány. Chybí srozumitelná vazba mezi laickou a odbornou veřejností.

Před posledními komunálními volbami jsem se rozhodl vytvořit základní materiál právě pro politiky a aktivní občany, s vědomím, že bude přijata celostátní Politika architektury. Chtěl jsem krátce a srozumitelně vysvětlit, že architektura je výrazem pro kulturní prostředí, a že by proto měl být názor na jeho tvorbu a na city management součástí volebních témat a následně i povolebních programů nových koalic. Že by se o toto téma měli zajímat jak aktivní občané, tak nejširší veřejnost. Sestavil jsem proto základní okruh témat a připojil k nim i impuls k sestavení harmonogramu pro celé volební období. Zároveň byl materiál koncipován jako základní osnova k práci pro ty, kdo řídí obce, i ty, kdo je kontrolují. K programu se mohli kandidáti do zastupitelstev přihlásit, což někteří učinili.

Rok od voleb jsem pak text upravil tak, aby byl vhodný nejen pro města, ale i pro malé obce. Pomohly mi v tom poznámky jedné z MAS (Místní akční skupina), které právě pro malé obce pracují. Oba texty se tak liší jen v několika detailech. Následně pak na sklonku roku proběhla debata v cyklu OTTA k tématu. Plánuji ji zopakovat opět na podzim (dva roky od voleb) a další roky znovu, podle tempa volebního cyklu. Snahou je poskytnout všem, které téma zajímá, prostor k předávání zkušeností a využití zpětné vazby k vylepšení samotného materiálu.

Byl bych rád, kdyby se materiál používal, aby jej architekti ve svých domovských městech a obcích propagovali a vznikla k němu zpětná vazba i kvalitní příklady jednotlivých témat. Za podněty budu velmi vděčný.

Ing. arch. Petr Lešek
člen PS Soutěže

Zápis ze setkání OTTA (Architektura a komunální politika – City Management), Architektura pro komunální politiku a Architektura pro venkov viz www.cka.cz

Texty jsou dostupné na www.cka.cz/cs/cka/tema-CKA.

Text Architektura pro komunální politiku viz též Bulletin ČKA 3–4/2014, s. 13.

ARCHITEKTURA PRO VENKOV

Česká komora architektů soustavně upozorňuje na nedostatečné reflektování tématu architektury a péče o kulturní prostředí v prioritách většiny zastupitelů. Důsledná péče o naše bezprostřední prostředí se přitom přímo odráží na kvalitě našich životů, a proto by jí měla být přikládána nemalá váha.

Náš svět se skládá ze vztahů (sociálních, ekonomických...) a prostředí, ve kterém se tyto vztahy odehrávají. Většina politiků se bohužel primárně soustředí na vztahy a prostředí buď nevnímá, nebo řeší pouze jeho nutnou údržbu. Neuvědomují si, že kvalitní prostředí přitahuje občany a živí aktivitu ve městech a obcích. Investice do kvalitního prostředí se tak slovy dneška opravdu vyplatí. Smyslem tohoto materiálu je zahrnutí architektury (kulturního prostředí) jak do programů zastupitelstev, tak do požadavků občanských iniciativ, které vyžadují přihlášení se k péči o kulturní prostředí. Navíc je také dlouhodobějším podkladem pro informování občanů, které konkrétní kroky mohou kulturní prostředí pozvednout.

Materiál je obecný, je vhodné jej proto doplnit o konkrétní místní problémy. Doporučujeme nepředjímat jejich řešení, ale využít k němu kvalitní odborníky se zapojením veřejnosti. Česká komora architektů, která je ze zákona pověřena péčí o kvalitu kulturního prostředí, je připravena státní správě, samosprávě i veřejnosti poskytnout k otázkám spojeným s místním rozvojem a péčí své konzultace, v některých případech i bezplatné. Rozsah jednotlivých bodů je potřeba přizpůsobit velikosti sídla. Vytyčené body mají sice význam samy o sobě, v celku se však jejich efekt násobí. Vhodné je propojovat více obcí k řešení podobných nebo společných problémů a možností. Předložená doporučení vycházejí ze „selského rozumu“ a ze strategie „dvakrát měř, jednou řež“. V našich městech a obcích nepochybně funguje celá řada místních osobností, které již podobně postupují i bez znalosti slov, jako je participace či strategický plán. Předložený text má ale pomoci k systematictějšímu přístupu a hlavně snazšímu předávání zkušeností.

1. Strategický plán jako společná dohoda obce

Řada obcí má strategický plán například formou Plánu rozvoje obce. V praxi je bohužel často nevýznamným formálním dokumentem.

Ze strategického plánu se musí stát zásadní dokument obce. Měl by odrážet celkovou vizi, která vznikla po diskusi se zapojením široké veřejnosti. Součástí strategického plánu bude text i grafická část s přehledným vyznačením záměrů a časovým plánem. Nabídne obci zpětnou vazbu jejího vývoje a bude dohodou nad prioritami. Bude obsahovat plán investic a mapu majetku obce i míst vhodných pro architektonické soutěže (soutěže o návrh) a pocitovou mapu. Bude posouzena i kvalita historických budov a lokalit včetně brownfieldů, aby mohl být dopředu připraven plán jejich využití. Do strategického plánu bude zahrnuto celé katastrální území obce, tedy celá krajina (intravilán i extravilán). Strategický plán bude zpracováván či aktualizován prioritně. Zahájení prací proběhne formou participace k tomuto celkovému tématu. Součástí strategického plánu bude i nastavení získávání potřebných informací ke sledování jeho plnění, zejména ekonomických

a statistických dat, vstupů od občanů (kombinace dotazovacích technik s osobními setkáními) a ukazatele kvality života. Strategický plán bude podkladem územního plánu. Hodnocení vývoje strategického plánu a užívání bude probíhat jednou ročně s případnými korekcemi. Důležitější pro jeho zpracování ale bude vždy kvalita, nikoliv čas. Není důležitý rozsah strategického plánu, ale jeho užitečnost, srozumitelnost a uplatnitelnost.

2. Srozumitelnou a jasnou podobu územního plánu

Většina obcí má územní plán. Bohužel je to často formální dokument, který slouží pouze k vypořádání individuálních požadavků, nikoliv k odbornému doporučení směřování obce. Ostatní nástroje územního plánování zůstávají nevyužity.

Z územního plánu se stane zásadní dokument obce, její prostorová vize. Aktivní mediace a participace strategického plánu směrem k veřejnosti přejde plynule do aktivní mediace a participace územního plánu. Důležité lokality a témata (rozvojové plochy, centrum, rozvržení veřejného prostoru, povodní ohrožená území, rekreační lokality, rozvoj cestní sítě) budou před zpracováním územního plánu prověřeny územní studií či studii. Územní plán bude obecně srozumitelným dokumentem, nikoliv jen splněním zákonných požadavků a bude obsahovat výkres urbanistické koncepce. Péče bude v rámci územního plánu věnována i krajinnému plánování a propojení obce s krajinou. Pozemkové úpravy budou probíhat zároveň se zpracováním územního, případně krajinného plánu (včetně zadržování vody v krajině a navržení zapojení veřejnosti do péče a rozhodování o krajině) nebo až po něm.

3. Zodpovědnou správu městského majetku

Většina obcí nemá přehledné znázornění svého nemovitého majetku ani strategii péče o něj. I proto se rozhodují neodpovědně a nepřehledně. Nejen pozemky, ale i budovy často leží nevyužitě.

Součástí strategického plánu bude mapa obecního majetku i varianty strategie nakládání s majetkem obce. Veřejné investice budou konzultovány s odborníkem – architektem. Bude zpracována mapa nevyužívaných městských pozemků a budov a umožněno a podporováno jejich alternativní využití, a to i krátkodobé. Bude probíhat vyhodnocování nákladů na údržbu komunikací, veřejných prostorů a provozu veřejné dopravy – aby bylo možné srovnávat různé části a optimalizovat je při nové zástavbě či přestavbách.

4. Zaměření na konkrétní projekty či problematiku (např. zelená páteř, prostředí řeky, nevyužívané areály/budovy, krajina v okolí města apod.)

Zvýšená péče bude věnována konkrétním tématům a lokalitám a budou řešeny celkově se zapojením kvalitních odborníků a za účasti veřejnosti. Tyto problémy budou vytipovány v rámci participace na tvorbě či aktualizaci

strategického plánu a postup jejich řešení bude zahrnut do strategického plánu. Řešení problémů bude připraveno dle jejich priority bez ohledu na případné dotace, tak aby se jim věnoval dostatečný čas a mohla být zapojena veřejnost. Současně bude prověřována možnost získat na realizaci dotační podporu. Zlomek nemandatorní části rozpočtu (například 1 %) bude věnován přímo formou participativního rozpočtu na realizaci námětů, které vzejdou ze strany občanů, čímž se posílí zapojení veřejnosti.

5. Využívání dotací pro kvalitní kulturní prostředí

Většina obcí přistupuje k dotačním programům pouze jako k možnosti získat finance. Výsledkem jsou projekty připravené ve spěchu bez zájmu o řešení problémů místa. Často se pouze nahradí dožilé materiály a celkový nevyhovující charakter prostředí se ponechá. Mnohdy se jedná o návrat k původní situaci bez ohledu na nové možnosti a již proběhlé intervence samotných uživatelů. Výsledkem je frustrace uživatelů spojená s nezájmem veřejnosti o další ovlivňování prostředí.

Obec bude připravovat projekty řešení míst k regeneraci průběžně podle potřeby. Ve většině případů se bude jednat o první projektovou fázi studie, která bude dopracována při „oživení“ akce. V projektech bude zahrnut i management veřejného prostoru. Před přípravou zadání projektů bude probíhat participační proces. Kvalitní existující stavby a prostředí budou přednostně rekonstruovány a revitalizovány namísto bourání ve snaze co největšího příjmu z dotace. Při sledování možných dotačních titulů obec zapojí i odborníka – architekta (například městského architekta z ORP) a využije informační podpory České komory architektů včetně grantového přehledu.

6. Cílenou podporu výtvarné intervence a regulace reklamy

Většina obcí v posledních 25 letech rezignovala na výtvarná díla ve veřejném prostoru. Od 60. let v západní Evropě a USA stát nebo města věnují část veřejné investice na výtvarné intervence. V ČR byla tato tradice zrušena. Obce u nás rezignovaly i na grafickou kvalitu svého prostředí a jsou často přeplněny nekvalitní a agresivní reklamou, a to i na veřejných pozemcích a budovách.

Obec se zaváže k povinnosti investovat zlomek z veřejné investice (například 1 %) do výtvarné složky jako součásti této investice. Výtvarné intervence budou součástí strategického plánu. Obec zpracuje regulaci reklamy na svém správním území (včetně komunikací). Pro kontrolu je opět vhodné zapojit odborníka – architekta.

7. Výběr zpracovatelů na základě kvality

Většina obcí vybírá zpracovatele veřejných zakázek pouze podle ceny bez ohledu na kvalitu. Bývá to zdůvodňováno strachem z obvinění ze subjektivního hodnocení. Výsledkem je výběr

nejlevnějšího zpracovatele bez znalosti, jakou práci odvede. Při stejném způsobu výběru by se například sólista opery vybíral pouze podle ceny. U projektů se ale rozhoduje i o ceně budoucí stavby a provozních nákladech, tedy o 10- až 100násobně větší investici. Podobné to je u zpracovatelů územních plánů. Bez posouzení akce jako celku dochází k plýtvání obecními financemi.

Zpracovatelé projektů i staveb nebudou vybíráni pouze podle ceny. Bude se využívat Koncepce odpovědného zadávání. U výběru projektantů bude zohledňována i cena budoucí stavby a jejího provozu. Pro výběr projektantů strategického plánu, územního plánu, urbanistických studií, veřejných prostranství i budov a výtvarných intervencí bude využita soutěž s předkládáním návrhů, které posuzuje převážně odborná a nezávislá porota. Tento postup bude použit i pro soutěže malého rozsahu, které mohou být i vyzvané se zúžením účastníků na základě hodnocení portfolií porotou následné soutěže. Jiný způsob výběru bude zdůvodněn.

8. Znovuzavedení funkce městského architekta

Většina obcí nemá obecního architekta. Nikdo nepečuje o komplexní rozvoj obce se znalostí strategického a územního plánu.

Malé obce by měly mít vybraného odborníka – architekta, na něhož se mohou obrátit s odbornými problémy a který je garantem kontinuálního rozvoje obce. Mohou pro tuto funkci využít autora územního plánu, vybrat externistu (třeba i sdíleného pro celé sdružení obcí), nebo použít městského architekta příslušné obce s rozšířenou působností. Měla by to být konkrétní osoba na konkrétní dobu (například 10 let). Bude administrovat architektonické soutěže s předchozí participací obyvatel. Bude vyvíjet osvětovou a výchovnou činnost směrem k většímu zájmu veřejnosti, a zejména dětí a mládeže o prostředí. Bude spolupracovat se školami a seniorskými kluby na vzdělávacích projektech. Bude schopen vést nebo se podílet na participaci a mediaci s občany i developery a stavebníky. Bude mít přehled o grantech a pomůže při čerpání grantů týkajících se veřejného prostoru a prostředí včetně krajiny. Bude dohlížet na kvalitu obecních investic do výstavby a správy a bude je koordinovat. Využije spolupráce s Českou komorou architektů a připraví lokality vhodné pro ideové zpracování studenty. Na základě těchto ideových řešení může být následně připraveno zadání soutěží o návrh.

9. Zapojení občanů

Většina obcí se nevěnuje aktivní komunikaci se svými občany. Pokud ano, tak spíše nárazově a obtížně hledá jak mediátora, tak partnery takových setkání.

V návaznosti na strategický plán a územní plán bude kontinuálně probíhat aktivní mediace obce s občany, jejíž součástí je participace ke konkrétním tématům. Vhodné je mít komunitního

koordinátora (mediátora), který průběžně aktivně představuje činnost obce a hledá způsoby zapojení veřejnosti. S komunitním koordinátorem bude úzce spolupracovat obecní architekt (pokud jím sám není) jako mediátor územního rozvoje. Plánovací setkání budou kvalitně připravena a facilitována. Česká komora architektů k participaci, která se týká prostředí obce, nabídne školení.

10. Vzdělávání veřejnosti

Většina obcí se nevěnuje vzdělávání občanů v zájmu a péči o prostředí. Tento nezáměr vede k pasivitě a nezájmu o společné prostředí. Zvyšuje lhostejnost a vandalismus. Brání přebírání osobní odpovědnosti a identifikaci s prostředím a hrdosti „být odtud“.

Obec se bude věnovat vzdělávání veřejnosti v zájmu o prostředí, ve kterém žije, a motivovat ji k odpovědnosti. Do spolupráce budou zapojeny školy, seniorské organizace a ostatní kulturní instituce obce. Školy budou podporovány v účasti na vzdělávacích programech týkajících se zájmu a péče o architekturu – kulturní prostředí, například v rámci místního akčního plánu rozvoje vzdělávání. K tomu bude využit obecní architekt, spolupráce s Českou komorou architektů a neziskovými organizacemi, které se péčí o kulturní prostředí a vzdělávání v něm věnují – například místní akční skupiny – MAS.

K uplatňování všech těchto deseti bodů jednoznačně přispěje jasně vymezený harmonogram pro dané volební období. Většina zástupců obcí nemá jasný časový ani věcný plán na volební období se stanovenými prioritami a termíny. Je proto zásadní, aby vedení co nejdříve zveřejnilo reálný časový plán jednotlivých kroků pro celé volební období s uvedením jejich priorit.

Ideální průběh: Strategickému plánu a zapojení občanů bude věnován zejména první rok. Přípravě podrobných zadání projektů s participací veřejnosti a soutěžím o návrh je vhodné vyčlenit druhý rok. Třetí rok doporučujeme zpracovávání projektů a čtvrtý rok jejich realizaci. Menší akce lze realizovat již dříve, větší budou naplánovány v adekvátním rozmezí, aby byla upřednostněna kvalita před termínem, a to bez ohledu na volební období.

Ing. arch. Petr Lešek
27. 10. 2015

ČKA NABÍZÍ SERVIS MĚSTŮM A OBCÍM

Zákon o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, na jehož základě byla v roce 1992 založena Česká komora architektů, poměrně přesně definuje okruh její činnosti. Ve vztahu k veřejné správě zákon dokonce přímo uvádí, že do působnosti Komory spadá spolupráce s orgány státní správy a samosprávy (zákon č. 360/1992 Sb. § 23 odst. 6, písm. l). Mezi dalšími okruhy činností, které zákon uvádí, jsou také péče o stavební kulturu a o kulturu vytváření prostředí, spolupůsobení při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování či spolupráce s vypisovateli soutěží a výběrových řízení.

Česká komora architektů tuto definici zákona naplňuje poskytováním odpovídajícího servisu veřejné správě. Ten je možné rozdělit do čtyř klíčových oblastí: veřejné zakázky, architektonické soutěže, upevňování pozice městského architekta a zpracování odborných stanovisek.

Veřejné zakázky: Jedeme v tom všichni

Veřejné zakázky a zejména způsob jejich zadávání i průběh výběrového řízení na projekt i jeho následnou realizaci logicky zajímají jak zástupce samospráv, tak architektky, inženýry a stavaře. Ti nejčastěji kritizují nechvalně známou praxi v zadávání veřejných zakázek, kdy dochází k prosazování jediného kritéria, jímž je nejnižší cena, přičemž kvalita a uživatelská hodnota pro spotřebitele bohužel zůstávají druhořadým aspektem. Veřejné zakázky na projektové práce by si přitom zasloužily mnohem širší publikum, než jakým jsou pouze zadavatelé zakázek a jejich zpracovatelé. Vzhledem k jejich úhradě z veřejných prostředků, ať již státu či samosprávou, mají předpoklad pro to, aby zvýšily občanskou angažovanost a zájem o prostředí, ve kterém žijeme.

Komora si současně uvědomuje problémy, s nimiž se zadavatelé veřejných zakázek při jejich vypisování potýkají. Patří mezi ně například nedostatečná orientace úředníků v procesu přípravy staveb a dalších realizací z oboru architektury či územního plánování. Z tohoto důvodu ČKA pravidelně pořádá odborné semináře a konference, které jsou veřejné správě nápomocné nejen v otázce veřejných investic. V posledních dvou měsících například proběhly dvě mimořádně úspěšné konference v Poslanecké sněmovně, kde ČKA prezentovala problematiku dotačních výzev v oblasti územního plánování.

V souvislosti s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek nabízí Komora pomoc ve formě Programu pro stanovení hodnoty projektových prací. Aplikace stanoví potřebnou hodinovou dotaci nezbytnou pro projektové činnosti architektů a inženýrů podle typu, kategorie obtížnosti a předběžných investičních nákladů pozemní a krajinářské stavby. Současně byla zprovozněna obdobná aplikace pro stanovení potřebné hodinové dotace pro tvorbu územních plánů a regulačních plánů a územních studií. Program je vhodný jak pro veřejné zakázky, tak pro privátní investice. Hodnoty hodinové dotace přitom odpovídají nutné časové náročnosti pro vypracování úplně, proveditelné a bezpečné projektové dokumentace stavby nebo její části v souladu s příslušnými právními předpisy (například stavební zákon, související závazné předpisy, technické normy atd.). Součástí programu je i možnost výpočtu předpokládaných investičních nákladů plánované stavby – na základě zadání základních parametrů této stavby. I v případě této aplikace je možné očekávat velký přínos zejména pro veřejné zadavatele. Aplikace je dostupná na webu Komory (www.cka.cz) v sekci Pro veřejnou správu.

Program je využitelný i jako pomoc při stanovení mimořádně nízké nabídkové ceny. V této souvislosti je nutno konstatovat, že Komora velice vítá, že podle návrhu nového zákona o zadávání veřejných zakázek už nebude možné vybírat zhotovitele projektových prací pouze na základě jediného kritéria – nejnižší nabídkové ceny. Pro výběr tedy zůstává volba mezi soutěží o návrh (s následným jednacím řízením bez uveřejnění)

a mezi využitím kritéria ekonomické výhodnosti (tedy kombinace nabídkové ceny, jež není dominantní, a dalších kritérií, jež odrážejí kvalitu).

Zmíněný program je prvním výstupem z připravovaného Manuálu pro zadávání veřejných zakázek na projektové práce, který ČKA aktuálně zpracovává na objednávku Ministerstva pro místní rozvoj. Manuál popisuje proces zadávání veřejných zakázek, definuje role jednotlivých aktérů tohoto procesu a doporučuje efektivní postup při jejich vypisování. Nový Manuál pro zadávání veřejných zakázek bude rovněž obsahovat metodiku pro zpracování investičního záměru, bude podrobně popisovat možnost zadání veřejné zakázky na projektové práce formou architektonické soutěže či s využitím kritéria ekonomické výhodnosti a rovněž informaci o výhodách pozice městského architekta a možnosti jeho spolupůsobení při zadání zakázky i následném výběrovém řízení.

→ Více informací na www.cka.cz/cs/pro-verejnou-spravu/kalkulacky.

Důvěřujeme architektonickým soutěžím

Architektonické soutěže (soutěže o návrh, dle zákona o veřejných zakázkách) jsou vhodným způsobem výběru projektanta. Jejich výhody jsou nasnadě: jsou prověřené historii, dokážou ušetřit finance a jsou tím nejhodnějším nástrojem ke komunikaci s veřejností. Jednou z jejich dalších výhod je, že vyhlášovatelé poskytnou hned několik, často desítky, návrhů, které jsou vypracovány na míru konkrétnímu projektu. Zohledňují jeho priority a předkládají různá řešení, která jsou promyšlená do detailů. Nespornou výhodou je i transparentnost celého procesu. Veřejnost má mnohdy pocit, že většina výběrových řízení ve stavebnictví je zmanipulovaná. Oproti obchodním soutěžím, kde zadavatel bohužel mnohdy rozhoduje na základě nejnižší ceny, stojí architektonická soutěž, která zohledňuje i další hodnotící kritéria.

Díky svému promyšlenému konceptu, do něhož spadá i přítomnost převážně odborné a nezávislé poroty, která je garantem kvality výběru, či podmínka anonymity soutěžních návrhů, vede k informovanosti a zapojení veřejnosti, a tím i k potlačování korupce. Architektonická soutěž je zároveň jedinečnou příležitostí, jak zapojit obyvatele do architektonických a urbanistických plánů města či obce a vzbudit v nich zájem o veřejný prostor. Vyhlášení výsledků architektonické soutěže doprovází výstava soutěžních návrhů, na níž se může veřejnost s každým z nich i s komentářem poroty obeznámit. Architektonické soutěže jako nejuvhodnější formu výběru zadávání veřejných zakázek na projektové práce potvrzuje i analýza Dopady architektonické praxe na ekonomiku ČR od společnosti EEIP, jež vznikla na objednávku Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Materiál je dostupný na www.eeip.cz/cs/poradenstvi/popis-sluzeb/pripadove-studie.

S ČÍM MĚSTSKÝ ARCHITEKT POMŮŽE?

S urbanisticko-architektonickým rozvojem města,

s tvorbou veřejného prostoru včetně řešení oprav, rekonstrukcí a mobiliáře,

s řešením staveb v městské památkové zóně či exponovaných lokalitách města,

s předkládáním návrhů a doporučení orgánům města na urbanisticko-architektonické úpravy a opatření ve městě,

se zpracováním zadávacích podmínek na stavby pořizované z prostředků města,

s přípravou a projektovou dokumentací na stavby pořizované z prostředků města,

se zpracováním zadávacích podmínek pro pořizování ÚPD,

s účastí ve výběrových komisích a při veřejných projednáních projektů,

s komunikací s veřejností a jejím vzděláváním v oblasti architektury (role mediátora),

s organizací architektonických a urbanistických soutěží,

se zpracováním různých neformálních koncepčních dokumentů, návrhů a studií rozvoje,

s koordinací zpracování strategických plánů měst.

Česká komora architektů na základě veřejně přístupných informací z věstníku veřejných zakázek a monitoringu médií dohledává vhodné investiční záměry, které by mohly být realizovány na základě architektonické soutěže. Aktivně pak tyto potenciální vyhlášovatele oslovuje se základními informacemi o výhodách architektonických soutěží a nabízí městům a obcím bezplatné konzultace. Kromě diskuse nad soutěžními podmínkami ČKA může doporučit vhodného administrátora soutěže nebo auditora. Komora na svém webu současně vede seznam proškolených odborných porotců a v přípravě jsou rovněž tzv. karty porotců, kde se vyhlášovatel dozví, s jakými soutěžemi má daný odborník zkušenosti.

Pro vyhlášovatele je jistě pozitivní zprávou rovněž skutečnost, že existují také způsoby, jak architektonickou soutěž financovat částečně i z externích zdrojů. Nadace Proměny např. organizuje soutěže v projektech podporovaných v rámci programu Parky. S jeho pomocí pomáhá městům rozvíjet parkově upravená veřejná prostranství. Projekty se současně realizují se zapojením místních obyvatel a ve spolupráci s odbornou veřejností. Více informací o programu naleznete na www.nadace-promeny.cz. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR také na popud České komory architektů plánuje založení fondu pro veřejně vyhlášovatele architektonických soutěží.

→ Více informací na www.cka.cz/cs/souteze.

Městský architekt jako garant urbanistického rozvoje sídel

Hlavní architekt dokáže zajistit komplexní péči o sídlo, čerpat z jeho specifik a posílit místního genia loci. České komory architektů se v posledních letech daří tuto pozici stále lépe propagovat. K naší velké radosti zjišťujeme, že komunální zastupitelé jsou městským architektům více než nakloněni a nově se tak s touto pozicí můžeme setkávat např. v Českém Krumlově, Mnichově Hradišti i Žďaru nad Sázavou. Nerozohdne přitom velikost sídla ani četnost historických objektů či památek. Městského architekta zřídily jak sedmitisícové Šlapanice u Brna, v přípravě je také odbor hlavního architekta v druhém největším městě republiky – čtyřistatisícovém Brně. Téma městského architekta shledali jako zásadní i v Rožnově pod Radhoštěm, Břeclavi, Mariánských Lázních, Chomutově nebo Praze 17.

Přesto však potenciál institutu městského architekta není zcela naplněn a řada měst a obcí nad zavedením této pozice stále ještě váhá. Nedůvěru zastupitelů vůči pozici městského architekta ve většině případů přizívuje také její nedostatečné ukotvení v zákonu. Žádnou výslovnou úpravu funkce městského architekta v českém právním řádu nenalezneme. Nejasnému vymezení odpovídá i nesjednocená terminologie. Objevují se pojmy jako městský architekt, architekt města, hlavní architekt, obecní architekt apod. Zřízení městského architekta přitom však není nikterak složité. Je ovšem třeba počítat

s jistými požadavky na koordinaci státní správy, samosprávy a politické reprezentace a jejich vůli s architektem města spolupracovat.

Česká komora architektů rovněž připravila materiál, který komunálním zastupitelům objasní možnosti působení městského architekta. Manuál Městský architekt je dostupný na webu Komory v sekci Pro veřejnou správu. Stejně jako v případě architektonických soutěží Komora městům a obcím nabízí k tomuto tématu odborné konzultace. Vnímáme, že kolem profese městského architekta je řada otázek. V manuálu ČKA naleznete odpovědi na většinu z těchto dotazů. Dozvíte se zde například, že městský či hlavní architekt je supervizorem, koordinátorem a nositelem koncepce dané obce či města, zároveň je tvůrčím pracovníkem a expertním poradcem. Městský architekt podstatnou měrou přispívá ke zlepšení celkového vnitřního i vnějšího obrazu sídla. Díky svým zkušenostem zvládne např. také administrovat architektonickou soutěž a určit správnou návaznost jejích jednotlivých kroků, tak aby byla využita co nejefektivněji. Současně plní funkci mediátora – prostředníka mezi vedením města a jeho občany. Inicjuje participační procesy, dohlíží na jejich efektivitu a podílí se na vzdělávání veřejnosti v oblasti architektury. Činnost architekta města může zahrnovat konzultační a poradenskou činnost zejména pro orgány města, jeho komise a výbory či odbory, jejichž činnost se dotýká urbanismu a architektury, životního prostředí, památkové péče, ale také pro občany města.

→ Více informací na www.cka.cz/cs/pro-verejnou-spravu/mestsky-architekt.

Nabízíme zpracování odborných stanovisek

Česká komora architektů nabízí orgánům veřejné správy i veřejnosti konzultační služby týkající se projektování staveb a souvisejících oblastí (územní plánování, veřejné zakázky, postupy úřadů při povolování staveb, problematika autorství projektů a staveb apod.). Na základě prvního kontaktu s problémem, který probíhá zpravidla telefonicky nebo e-mailem přes Kancelář ČKA (právní oddělení), je ze seznamu zvolen odborník se zkušenostmi s danou problematikou, který následně konzultaci za úhradu provádí. Výsledkem může být osobní konzultace, a to i v místě sídla objednatele, nebo zpracování odborného posouzení, resp. stanoviska k danému problému.

→ Více informací na www.cka.cz/cs/pro-verejnou-spravu/konzultacni-sluzby.

Zuzana Hošková
Česká komora architektů

JE DŮLEŽITÉ, ABY SAMOSPRÁVY A ARCHITEKTI NAŠLI SPOLEČNOU ŘEČ

aneb Co od architekta očekávají
zástupci měst a obcí

Městské budovy by měly udávat trend v architektuře, být klenotem v dané oblasti, který se stane vzorem a inspirací pro ostatní. Jak to ale udělat, když jsou samosprávy – na rozdíl od soukromých subjektů – limitovány faktem, že spravují veřejné peníze a musí realizovat veřejné zakázky? Kde je hranice mezi tím, že každý chce být pyšný na obec, kde bydlí, i proto, že je jedinečná, a na druhé straně očekává, že radnice nakupuje služby a zboží co nejlevněji? Kdy je společnost ještě ochotna přijmout citát: „Nejsem tak bohatý, abych si kupoval levné věci“?

Dáváme na první dojem

Architektura je pro život každého města a obce naprosto zásadní. Dává mu tvář, vytváří první dojem. Na rozdíl od make-upu, který si ženy ráno nanášejí na obličej, vizuální podoba samosprávy není otázkou několika minut. Jde o dlouhodobou systematickou práci, kdy plánovaný a rozumný přístup je zcela klíčový. Kompaktní výsledek totiž bývá vidět po letech, a pokud není dobrý, nedá se rychle napravit. Existují tak města a obce, odkud se lidem vůbec nechce odjíždět, cítí se tam jednoduše dobře. Vše je naprosto přirozeně umístěné a pohled na budovy, veřejná prostranství, celková panoramata, ale i nepatrné detaily skrytých zákoutí docela obyčejně potěší. Pak i cesta, kterou se běžně chodí do práce, znamená každodenní radost a pocit, že je stále co objevovat. Být to co pyšný a třeba i vytáhnout fotoaparát a podělit se s přáteli na sociálních sítích o snímky vycházejícího slunce, které poráží ranní mlhu a nechává město či obec vyniknout v celé kráse.

Výstavka v síti aneb Když jsme pyšní

„Už nějakou dobu jsem v Praze každý den a nepřestává mě fascinovat. Jsem hrdý na naše hlavní město a říkám si, že zvláště historické části jsou ukázkou citlivého přístupu architektů a rozumného územního plánování. Z minulosti a zajímavých míst světa bychom se měli poučit a navázat na to, co se dělá dobře,“ říká výkonný ředitel Svazu měst a obcí ČR Dan Jiránek a dodává: „Nedávno jsme se při vyhlášení výsledků prvního ročníku naší soutěže Knihovna jinak seznámili s nejvýznamnějšími evropskými knihovnami. Jde o vzdušné architektonické skvosty, které vznikly z bývalých brownfieldů a jiných nevyužitých staveb. Mohou být pro nás velkou inspirací.“

Vytvářejme klenoty stejně jako dřív

„Nové městské a obecní budovy by rozhodně měly – stejně jako v minulosti – přinášet nový trend. Být klenotem v daném území, na který se rádi dívají místní i turisté,“ říká předseda Svazu měst a obcí a starosta Kyjova František Lukl a dodává: „Architekti pracující pro samosprávy by tak měli splňovat dva základní požadavky: umět operativně reagovat na aktuální palčivé i každodenní provozní otázky, které radnice řeší, a rovněž mít potřebný nadhled, aby byli schopni inovativně realizovat dlouhodobé strategické úkoly urbánního charakteru. Jednoduše: aby nové budovy, zastávky, parky apod. navrhovali neotřele, prakticky, ohleduplně a za rozumné peníze.“

Dvě embéčka místo mercedesu

„V Jílovém u Prahy právě hledáme městského architekta. Od naší spolupráce mimo jiné očekáváme průběžné konzultace, aby město dostávalo jednotný výraz. Také potřebujeme pomoc při územním plánování, součinnost při práci stavební komise, zastupitelstva i rady,“ říká členka předsednictva Svazu měst a obcí ČR a starostka Jílového u Prahy Květa Halanová a dodává:

„S architektem máme výbornou zkušenost, když jsme řešili přístavbu školy. Je moc hezká, moderní, nikoliv však na úkor praktičnosti. Obecně však bývá problém, že inovativní nápady bývají často nad finanční možnosti obcí. Vše je pak otázkou kompromisu mezi vizí architekta včetně umělecké hodnoty díla, které navrhne, a penězi, které samosprávy mohou a chtějí investovat. Jde o to najít společnou řeč.“

Mysleme i na ty menší

„Zejména pro malé obce bývají ceny architektů dost vysoké – s ohledem na velikost územní samosprávy a rozpočet, kterým obec disponuje. Nebylo by vůbec špatné nastavit rozumný sazebník pro menší obce. Starostové totiž nemají moc možností, jak částku snížit, a i když jsou studentské soutěže finančně atraktivní a mohou přinést kreativní řešení, stále věříme, že veřejný prostor by měl být tvořen zkušeným profesionálem v oboru,“ říká místopředseda Svazu měst a obcí ČR a starosta Velkého Oseku Pavel Drahovzal a dodává: „Také bychom uvítali, kdyby součástí architektonických návrhů byly i zjednodušené prezentační části pro veřejnost, která se v nich často nevyzná. Přílišná odbornost projektů trápí i některé zastupitele, porozumět záměrům architekta chce zpravidla zkušenost. Usnadnit život by mohl stručný méně odborný dokument, který záměr jasné shrne tak, aby mu porozuměl skutečně každý a lidé měli možnost ovlivnit vzhled své obce.“

Neměli byste chybět

Architektura byla, je a bude pro samosprávy velkým tématem. Podobně města a obce byly, jsou a budou pro architektky naprosto zásadním místem, v němž mohou realizovat vlastní nápady. Tyto dvě skupiny bez sebe jednoduše nemohou existovat. I proto se danou oblastí intenzivně zabývá právě Svaz měst a obcí ČR. Zajímavé stavby se často stávají národním kulturním dědictvím. Připomeňme si tak seminář Modernizovaná pravidla veřejné podpory pro nové programové období 2014–2020. Podpora kultury a projektů v oblasti kultury na základě obecného nařízení o blokových výjimkách (nařízení Komise č. 651/2014). Podpora malého rozsahu de minimis, který v únoru ve spolupráci se Svazem uspořádaly Národní orgán pro koordinaci, odbor rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Evropská komise a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. A ani letos v září Svaz měst a obcí ČR nebude chybět na veletrhu FOR ARCH, kde naváže na úspěšný seminář z loňského roku, na kterém mimo jiné vystoupili i členové České komory architektů. Letošní novinkou bude udílení ceny Architekt obci, a to v rámci soutěže Architekt roku. Pro více informací sledujte www.smocr.cz a facebookový profil Svazu měst a obcí ČR.

Mgr. Štěpánka Filipová
Svaz měst a obcí České republiky

BRNO V ČASE ZMĚN

Brno patří mezi města, kde se dobře žije
Nedávno médií proletěla zpráva, že se Brno umístilo na 43. místě v žebříčku světových metropolí, kde se nejlépe žije. Podle serveru Numbeo, který žebříček sestavuje, je to nejlepší výsledek ze všech měst v Česku. Přestože tyto statistické hrátky s čísly je třeba vždycky brát trochu s rezervou, nemůže být pochyb o tom, že vystihují určité trendy, které je třeba v oblasti kvality života ve městech sledovat. Toto umístění nás samozřejmě těší a Brno neskrývá ambici stoupat v podobných žebříčcích výš. To však vyžaduje systematický přístup v oblasti plánování města, který si zvyšování kvality života v Brně vytkne jako cíl a nastaví tomu odpovídající konkrétní strategie, např. podporu kompaktnosti města a využívání příležitostí k jeho růstu dovnitř, snižování vynucené mobility chytrým plánováním funkčního využití území, péči o veřejný prostor i systematické zapojování veřejnosti do plánování a rozhodování o městě.

Jakubské náměstí. Foto Pavel Gabzdyl.

Město Brno by se chtělo systematictěji zabývat rozvojem města. Rozhodlo se proto obnovit instituci hlavního architekta. Plánuje se i řada architektonických soutěží. Jedna z nejvýznamnějších – mezinárodní urbanistická soutěž na řešení centra města – právě probíhá. Připravuje se také nový strategický plán a nový územní plán. A to zdaleka není všechno.

Nová Kancelář městského architekta
Nejen za tímto účelem jsme téměř rok připravovali a s odbornou veřejností diskutovali plán, jak v Brně obnovit instituci hlavního architekta. Pečlivá příprava se vyplatila. V prosinci loňského roku zastupitelstvo schválilo vznik nové instituce Kanceláře městského architekta jako samostatné příspěvkové organizace. Jejím úkolem bude zajišťovat tvorbu analytických a koncepčních dokumentů v oblasti urbanismu, územního rozvoje a péče o veřejný prostor; zpracovávat územně-plánovací podklady i dokumentace; zajišťovat organizaci urbanistických a architektonických soutěží; iniciovat řešení klíčových témat a problémů souvisejících s fyzickým rozvojem města a kvalitou života ve městě; připravovat od-

borná stanoviska pro samosprávu a v neposlední řadě také zajišťovat soustavnou komunikaci s veřejností. V začátku by měl tým pracovníků kanceláře čítat zhruba 15 lidí rozdělených do tří sekcí: urbanismus a územní rozvoj, detail města a veřejný prostor a komunikace s veřejností.

Ředitele vybírala komise s mezinárodní účastí

V otevřeném výběrovém řízení město hledalo nejvhodnějšího kandidáta na funkci ředitele tohoto odborného pracoviště. Uchazeči se mohli hlásit do 4. března (více na www.brno.cz/obcan/volnamistaavyberovarizeni/vyberova-rizeni-na-funkce-reditelu-prispevkovych-organizaci). S výběrem pomáhala porota s mezinárodní účastí, ve které převažují nezávislí členové. Chceme tím dát jasně najevo, že nám jde především o to, postavit do čela osobu s vynikajícím přehledem o moderních trendech v plánování měst v Evropě a nezbytným odborným renomé, která bude respektovaným partnerem samosprávy. Proto jsme pro účast v porotě získali například kodaňskou hlavní architektku Tinu Saaby, vídeňského šéfa odboru plánování Thomase Madreitera nebo českého Architekta roku 2015 Adama Gebriana. Výsledek výběrového řízení by měl být znám koncem března.

Do urbanistické soutěže o Budoucnost centra Brna se přihlásilo 58 týmů

Další věcí, která má potenciál „pohnout Brnem“, je probíhající mezinárodní urbanistická soutěž s názvem Budoucnost centra Brna (podrobnosti na www.budoucnostcentrabrna.cz). Cílem soutěže je najít moderní, resilientní, environmentálně udržitelné řešení pro rozsáhlé území navazující z jihu na historické jádro města. V souvislosti s modernizací brněnského železničního uzlu se totiž otevírá příležitost dát tomuto území jasnou koncepci využití, která bude odpovídat reálným možnostem města. Je zřejmé, že území nelze smysluplně zastavět během krátké doby, že jeho rozvoj musí být postupný a postavený na reálných ekonomických základech. Ve spolupráci s organizátorem soutěže, studiem MOBA, jsme proto v létě loňského roku zformulovali komplexní zadání a sestavili mezinárodní porotu v čele s německým architektem prof. Rogerem Riewem. V předvánočním čase nás pak velmi příjemně překvapil obrovský zájem o účast v soutěži. Do prvního kola své návrhy poslalo 58 týmů. Na dvoudenním zasedání z nich pak porota vybrala osm, které postoupily do druhého kola, jež právě teď probíhá. Výsledky soutěže budou oznámeny 10. května 2016 a naváže na ně veřejná výstava návrhů doplněná o besedy s autory a další příležitosti k zapojení veřejnosti do diskuse nad rozvoje centra města. Návrhy vzešlé ze soutěže se stanou také jedním z podkladů pro rozhodování Brňanů v podzimním referendu o poloze brněnského hlavního železničního nádraží.

Další plány

Tato urbanistická soutěž, byť v tuto chvíli jednoznačně největší, jistě nebude v Brně poslední. V nejbližších měsících nás čeká například debata o budoucnosti areálu brněnského výstaviště a jeho větším otevření veřejnosti a propojení s každodenním životem města. Pracujeme také na Plánu udržitelné mobility, jehož základní vizi jsme po intenzivní veřejné debatě schválili v prosinci loňského roku. Nyní nás čeká neméně náročná rozprava nad návrhovou částí a Akčním plánem konkrétních projektů v oblasti mobility. Startuje také příprava nového strategického plánu pro Brno, který se bude věnovat širším vazbám rozvoje města včetně územního přesahu, synergií a vazeb do okolní brněnské metropolitní oblasti.

Nový územní plán

Společně s postupným rozjezdem činnosti Kanceláře architekta města se konečně pustíme také do zahájení prací na novém územním plánu pro Brno. Ten aktuální, z roku 1994, byť průběžně aktualizovaný prostřednictvím změn, už skutečně neodpovídá potřebám Brna v 21. století. Výzvy a problémy, před kterými město stojí, jsou už jinde, než byly v době porevolučního rozvojového optimismu. Některé záměry se postupem času ukázaly být příliš megalomanské a ekonomicky nereálné. Ve svém důsledku pak takové plány rozvoj města spíše brzdí, než aby mu napomáhaly. Proto je třeba obrátit pozornost spíše k řešení praktickým, ekonomicky realistickým a přinášejícím efekt ve zlepšení života ve městě v krátkém časovém horizontu. Jejich prostřednictvím musí Brno reagovat na trendy požadující dobrou dostupnost služeb, omezení zbytečné dopravy, zvýšení energetické efektivity, ale i využívání moderních technologií pro lepší fungování města. Územní plán začneme proto zpracovávat z gruntu novy a do jeho přípravy hodláme už od samého počátku zapojit veřejnost, jak tu širší laickou, tak samozřejmě i tu odbornou, včetně ČKA.

Elán, nové nápady a inspiraci z úspěšných evropských měst máme, věřím, že se nám s nimi bude dařit dobře pracovat ku prospěchu kvality života v Brně.

Mgr. Martin Ander, Ph.D.

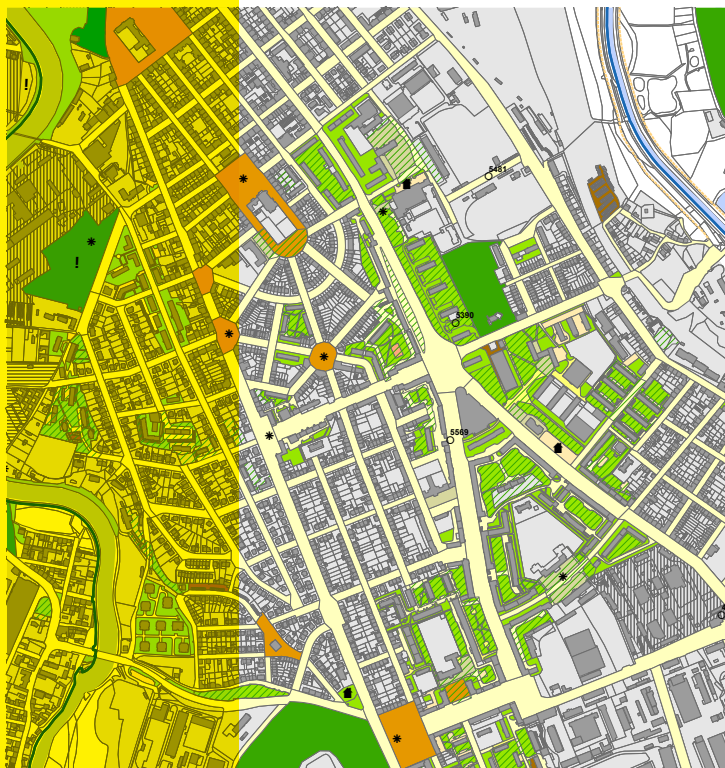
náměstek primátora města Brna pro rozvoj

KONCEPCE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ V PLZNI

Téma veřejných prostranství nabývá zvláště v posledních letech na významu. Statutární město Plzeň proto v roce 2014 zahájilo zpracování dokumentace, která komplexně řeší koncepci veřejných prostranství. Cílem je objasnit principy vymezení veřejných prostranství, navrhnout zhodnocení jejich umístění v celoměstském měřítku a posoudit stávající kvalitu.

Připravena je metodika, standardy i generel veřejných prostranství

Koncepce veřejných prostranství v Plzni sestává ze čtyř bodů. V současné době jsou dokončeny Metodika, Standardy a Generel. Na základě analytické a návrhové části Generelu bude dále zpracován Akční plán.

Veřejná prostranství jsou místa, která zásadním způsobem utvářejí život ve městech i na venkově. Obyvatelům i návštěvníkům poskytují prostor k trávení volného času, setkávání a komunikaci, odpočinku, relaxaci, hrám. Na základě pozorování veřejných prostranství v konkrétních lokalitách lze odhadnout, jak dobře společnost v daném místě funguje.

Metodika

První část studie Veřejná prostranství v Plzni, která se zabývá metodikou, dokončila v září 2014 společnost Partnerství, o. p. s. Studie prezentuje postup, jak vymezit veřejně přístupná prostranství ve městě, a navrhuje jejich zařazení a ohodnocení jejich stavu, tzv. kategorizaci a klasifikaci.

Kategorizace spočívá v zařazení veřejných prostranství především podle struktury zástavby, typologie a významu ve městě. Metodika přitom vychází z návrhu Územního plánu Plzeň a pracuje s deseti strukturami zástavby, typickými přímo pro Plzeň, např. kompaktní blokova, rostlá městská atp. Typologie vychází ze zákonné definice veřejných prostranství – ulice, náměstí, park a další. V kontextu celého města mají veřejná

prostranství význam nadměstský, celoměstský, okrskový či lokální.

Standardy

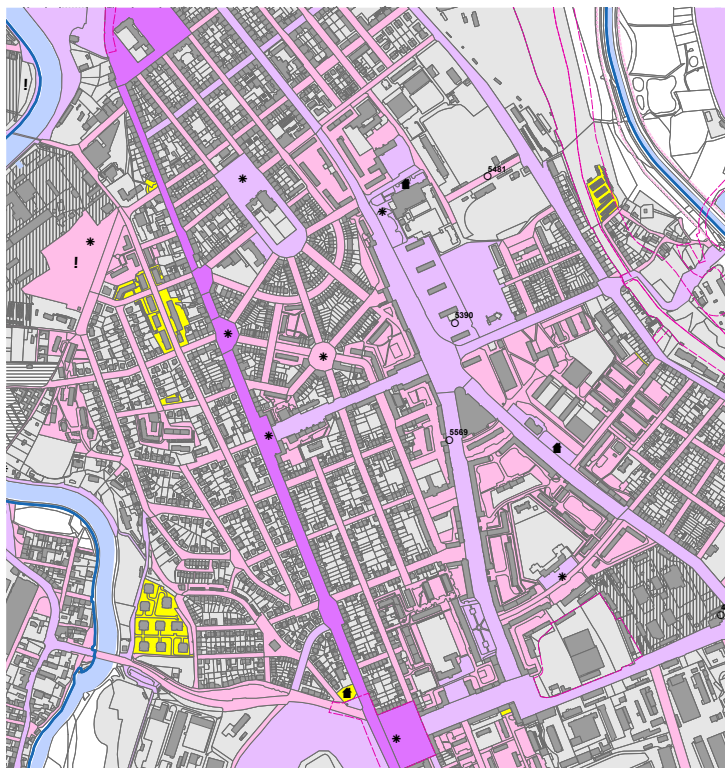
Druhá etapa studie byla dokončena v lednu 2015 a obsahuje standardizované požadavky na veřejná prostranství v návaznosti na zpracovanou metodiku. Standardy poslouží správcům veřejných prostranství ke stanovení požadavků na jejich revitalizaci.

Generel

V průběhu roku 2015 byla dokončena analytická část a započata návrhová část koncepce plzeňských veřejných prostranství, tzv. Generelu veřejných prostranství. Generel obsahuje mapo-

doporučí vhodné investice do konkrétních ploch veřejných prostranství. Akční plán bude pravidelně aktualizován.

Ing. Markéta Stuchlová
Útvar koncepce a rozvoje města Plzně,
příspěvková organizace

Generel VP: Analýza – význam

vu a textovou část, vzniká v souladu s metodikou a zobrazuje síť veřejných prostranství ve městě, dělí je podle významu a typologie a hodnotí jejich aktuální stav, propojenost a funkčnost.

Následně byla vybrána veřejná prostranství, která budou dle metodiky klasifikována z hlediska bezpečí, pohodlí, atraktivity a dalších kritérií. Je hodnocen nejen aktuální stav veřejného prostranství, ale i jeho potenciál. Klasifikace poslouží při tvorbě doporučení, jakým směrem by se úprava konkrétního veřejného prostranství měla ubírat.

Akční plán

Cílem koncepce veřejných prostranství je na základě analýzy vytvořit Akční plán, který

TŘINECKÁ VÝZVA BOJUJE PROTI JEDINÉMU KRITÉRIU NEJNIŽŠÍ CENY

Město Třinec se společně s dalšími partnery pustilo do boje za kvalitu ve stavebnictví. V listopadu loňského roku jsme spolu s několika veřejnými zadavateli podepsali Třineckou výzvu, jejímž prostřednictvím jsme se rozhodli bojovat za kvalitu ve stavebnictví a transparentní výběr té nejlepší z kvalitních nabídek stavebních firem. Společnou iniciativou veřejných zadavatelů, obcí, sdružení i soukromých firem vyzýváme k odstranění nešvarů ve stavebnictví, které plynou z výběru dodavatelů staveb na základě nejnižší ceny.

V současné době gradují zásadní problémy českého stavebnictví. Blíží se konec dotačního období 2007–2013 a s velkou pravděpodobností zůstane nedočerpáno mnoho miliard z dotací EU. Je to mj. důsledek dlouhodobě neutěšeného stavu, kdy se česká staveniště přeměnila v bojiště či doslova ve válečné zóny. Bojující strany jsou zřetelné – zadavatel, zhotovitel, projektant, uživatel, dozor. V nejhorších případech všichni proti všem. Oběťmi jsou daňoví poplatníci. Důvody konfliktů jsou rovněž jasné – nejnižší ceny projektů, nejnižší ceny prací, nejnižší ceny dozorů. Z toho plynou důsledky jako neplnění termínů, zvyšování cen, nespokojenost uživatelů, zadavatelů a ostatních kvůli nekvalitně odvedeným pracím.

Rekonstrukce knihovny Třinec. Foto archiv MÚ Třinec.

Jak posuzovat kvalitu?

Ze stavebních procesů se vytrácí slušnost, solidnost a spokojenost účastníků s dobře odvedeným dílem. K častým průvodním jevům války pak patří kriminalizace zadavatelů, soudní spory, korupce a diskriminace soutěžících ve veřejných soutěžích. Obrana veřejných zadavatelů je velmi chabá. V zákonech oporu nenajdou a o vymahatelnosti práva u českých soudů již bylo napsáno mnoho. Chystaná novela zákona o veřejných zakázkách sice umožňuje výběr dodavatele staveb na základě ceny i ekonomické výhodnosti a znamená krok kupředu, neupravuje ale dostatečně, jak transparentně postupovat při upřednostnění kvality před nejnižší nabídkovou cenou.

Vyzýváme k dodržování principu 4S

Jako veřejný zadavatel spolu s dalšími partnery hromadně a otevřeně vyzýváme ke Slušnosti,

Solidnosti a Spokojenosti uživatelů ve Stavebnictví a apelujeme na zachování principu těchto 4S, které v mnoha případech vedou ke zdárnému ukončení díla v parametrech smlouvy, v dohodnutých termínech, cenách a kvalitě. Usilujeme o možnost vybírat z kvalitních nabídek firem tu nejlepší, s čistým svědomím a s argumenty pro následné přezkumy kontrol a auditů.

Zřízení Centrálního registru referenčních listů

Jedním z účinných nástrojů tohoto boje je vytvoření a používání Centrálního registru referenčních listů (www.crrel.cz) spokojenými zadavateli. Vždyť právě reference jsou pro uchazeče základním předpokladem pro účast ve veřejných soutěžích, v prvních kolech veřejných zakázek jimi prokazují svou kvalifikaci práci úspěšně provádět. Problémem je, že mnoho těchto listin je falšováno. Do nabídek vkládají uchazeči pouze kopie referenčních listů, pro jejich vydávání, ověřování a používání neexistují zákonem daná pravidla. Referenční listy vydané prostřednictvím Centrálního registru referenčních listů jsou pravdivým dokumentem o kvalitě provedené práci, ověřené nezávislým ověřovatelem.

Podpora Třínecké výzvy napříč politickým spektrem

Třínecká výzva má již nyní podporu napříč politiky, veřejnou správou i podnikateli. K Třinci se přidali například náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Daniel Havlík nebo prezident Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje Pavel Bartoš. Pod výzvu se podepsali starosta Bruntálu Petr Rys, David Sventek, předseda představenstva Regionální rady rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci, vládní zmocněnec pro Moravskoslezský a Ústecký kraj Jiří Cienčila, rektor Ostravské univerzity profesor Jan Lata a podpisů dostupně přibývá.

Zájem ze strany Ministerstva pro místní rozvoj

Těší nás, že odezvu našla Třínecká výzva i u Ministerstva pro místní rozvoj, které připravuje návrh nového zákona o veřejných zakázkách. Na třínecké radnici proběhla koncem ledna pracovní schůzka za účasti zástupce Ministerstva pro místní rozvoj. Vedoucí metodického oddělení Ministerstva pro místní rozvoj Vladimír Studnička v Třinci prezentoval všem zúčastněným aktuální stav legislativního procesu k chystanému zákonu o veřejných zakázkách. Proběhla také diskuse k návrhům na legislativní změny dle tzv. Třínecké výzvy, zejména v oblasti prokazování kvalifikací a dokládání referenčních listů. Všichni zúčastnění se shodli, že pracovní schůzky na téma veřejných zakázek budou nadále pokračovat. Doufám, že ministerstvo při tvorbě nového zákona bude naslouchat připomínkám ze strany těch, kteří se zákonem budou nejvíce pracovat, tedy zadavatelům v rámci výběrových řízení a příjemcům dotací. Velmi si přistupu Ministerstva pro místní

rozvoj vážíme. Věříme, že tato iniciativa má smysl a pomůže všem účastníkům výběrových řízení.

Standardizovaná příprava projektů

V návaznosti na tzv. Tříneckou výzvu a snahu o jasná pravidla při výběru dodavatelů usilujeme také o zavedení standardizované přípravy projektů. Aktuální novinky z oboru a legislativní změny představil seminář Boj za kvalitu, který proběhl v Třinci na počátku února.

Město chce jít směrem standardizované přípravy projektů, která je jako první krok velmi důležitá pro všechny následné části stavby. Rozhodli jsme se využívat proces BIM, jehož výsledkem je jasné rozvržení projektu dle požadavků investora a konkrétní představa o budoucím výsledku. To přinese méně víceprací a problémů při samotné stavbě, jejím vyúčtování a kontrolách. Projektování ve standardu BIM (Building Information Modeling, informační model budovy) umožňuje vizualizovat projekt a má celou řadu dalších výhod. Standard dává jasnou konkrétní představu o projektovaném dílu všem zúčastněným stranám. Uspodňuje výměnu informací při návrhu pozemních i inženýrských staveb. Zároveň eliminuje chyby a dává lepší kontrolu nad samotným procesem při přípravě i v realizaci stavby. Semináře se zúčastnilo několik desítek zástupců místních firem a podnikatelů působících ve stavebnictví včetně projektantů, architektů, statiků nebo techniků řízení budov a podpořil ho svou účastí také zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu.

Boj za kvalitu

Rozbíhá se nové období evropských fondů a Třinec chce investovat do dalšího rozvoje města. Jako starostka dlouhodobě usiluji o to, aby se stavělo kvalitně a za odpovídající cenu. Aby veřejní zadavatelé mohli při výběrových řízeních upřednostňovat kvalitu před nejnižší cenovou nabídkou. Věřím, že v tomto „boji za kvalitu“ jste se mnou na jedné lodi.

RNDr. Věra Palkovská
starostka Třince

ZKUŠENOSTI

S ARCHITEKTONICKOU SOUTĚŽÍ V SEMILECH

Role architekta města je z mého pohledu důležitá, a to jak v každodenním běžném životě města, tak hlavně v kontextu dlouhodobého směřování města a jeho tváře. Město Semily navázalo spolupráci s Ing. arch. Hilpertem již v roce 2011. Z mého pohledu velice důležitou část rozvoje města představují investice, ale také urbanismus, územní plánování atd. Role městského architekta tak je nezastupitelná právě v pohledu na dlouhodobý rozvoj města, ale řeší třeba i konkrétní dotazy občanů. Městský architekt u nás také prosazuje, připravuje a pomáhá realizovat architektonické soutěže.

Roli městského architekta považuji za nezastupitelnou a velice důležitou pro město. Zastává široký okruh činností, vyjadřuje se například k vizuálnímu stylu, objemu, umístění a vzhledu budov, včetně barevnosti fasád, nastavení územního plánu a také ke způsobu zadávání zakázek, především formou architektonických soutěží. Pan architekt s vedením města konzultuje budoucí investice a podílí se na jejich přípravě. V letošním roce nás čeká soutěž na vizuální styl města, tím bychom rádi sjednotili vše spojené s městem a jeho prezentací. Dalšími tématy jsou biotopové koupání, ale i drobnosti jako dětské hřiště.

Architektonická soutěž na mateřskou školu byla správným krokem

Nejnovější zkušenost máme se soutěží na Mateřskou školu Pod Vartou, do které se přihlásilo 70 návrhů. Je to z mého pohledu velké číslo, které dokládá zájem architektů o zajímavé téma, a městu soutěž přinesla velké množství možností. Z pohledu zástupce zadavatele a budoucího investora byla pro mě architektonická soutěž obrovským přínosem a množstvím zajímavých návrhů mě utvrdilo, že je to správný krok. Jako nearchitekt a člen komise jsem měla možnost se podrobně seznámit se všemi návrhy. Věřím, že téma školky a spojení dvou školek bylo pro architektky zajímavé. Spojení školky a waldorfské školy v sobě nese mnoho možností, ale je to podle mého názoru i výzva. Každý návrh v sobě nese

jedinečnou myšlenku ztvárnění a někdo více, někdo méně kladl důraz na dispozici místností, řešení provozů, umístění v zahradě, rozvržení dvou školek, provozní náklady atd. Pro investora a majitele budovy je samozřejmě důležité nejen mít funkční školku, ale také nízké náklady a dosáhnout symbiózy s prostředím, do kterého je zasazena. Jsou návrhy, které oceňuji z pohledu inovativního návrhu, netradičního řešení, silné myšlenky, která někdy až vybočila z běžného pojetí představy školky. Líbí se mi právě variabilita a různorodost návrhů. Průběh soutěže mě přesvědčil o tom, že se sešlo mnoho kvalitních návrhů, a děkuji všem, kteří se do soutěže zapojili. Semily jsou zas o kousek dál a věřím, že se podaří vítězný návrh realizovat a dotáhnout až do konce, kdy se ve školce budou vzdělávat a hrát si děti.

abychom mohli využít možnosti podání žádosti o finanční dotaci na realizaci stavby. A protože během několikaměsíční výstavby bude potřeba vyřešit provizorní provoz stávajících školek, je před námi ještě velké množství společné práce. Protože vybraný projekt považuji nejen za praktický, ale i vizuálně atraktivní, předpokládám, že se realizace stavby setká s velkým zájmem veřejnosti. Proto jako první krok vznikl i katalog. Za mne vítězný návrh splňuje všechny předpoklady a dává nám i „něco navíc“. Skvělé pro Semily a rozvoj našeho města! Děkuji všem.

Lena Mlejnková
starostka Semil

Vítězný návrh architektonické soutěže na mateřskou školu v Semilech, autor Marek Topič, 2015. Vizualizace archiv města Semily.

Byla to skvělá zkušenost a zajímavá práce. Děkuji kolegům z komise za jejich odborný pohled a názory, kterých si moc vážím.

Tím ale práce na přípravě a realizaci školky teprve začíná. Soutěžní porota doporučila vítězný návrh k realizaci a doporučila zadavateli, tedy městu Semily, jednat o smlouvě na zpracování projektové dokumentace s vítězným uchazečem. Jednání proběhne v souladu se zákonem o veřejných zakázkách v režimu tzv. jednacního řízení bez uveřejnění. Předmětem jednání bude dohodnutí ceny projektu a termín jeho odevzdání. Jednání chceme vést v konstruktivním duchu především o detailech projektu a jeho vazbě na okolní zástavbu a také na zahradu patřící ke školce. Budeme rádi, když se projekt definitivně dohodne a dopracuje během prázdnin 2016 tak,

Rozhovor s architektkou Zdeňkou Vydrovou

Galerie Pakosta, Litomyšl, 2015. Foto archív Zdeňky Vydrové. Foto David Židlický.

KLÍČEM K ÚSPĚCHU JE NASMĚROVÁNÍ K ČISTOTĚ VÝRAZU A KE KVALITĚ

Ing. arch. Zdeňka Vydrová

Absolvovala Fakultu architektury VUT v Brně. Pracovala ve Stavoprojektu Brno v ateliéru Viktora Rudiše. V roce 1991 založila vlastní architektonickou kancelář, od roku 1992 pracuje externě jako městská architektka města Litomyšle, v loňském roce začala působit ve stejné funkci v Tišnově. Je členkou spolku Obecní dům Brno. Se svými spolupracovníky z architektonické kanceláře Rudiš a Rudiš získala v roce 1996 hlavní cenu Grand Prix OA za rekonstrukci a dostavbu pavilonu G na brněnském výstavišti, kde rekonstruovala rovněž Rotundu. V roce 2001 obdržel tým čestné uznání v kategorii rekonstrukce za rekonstrukci Uměleckoprůmyslového muzea v Brně. Její práce byly součástí řady výstav architektury doma i v zahraničí. Externě vyučovala na fakultě architektury VUT v Brně, nyní externě spolupracuje s Ústavem architektury Fakulty stavební. V roce 2015 byla její Galerie Pakosta v Litomyšli nominována na Cenu Klubu Za starou Prahu jako nejlepší architektura v historickém prostředí.

Od listopadu loňského roku jste se stala městskou architektkou Tišnova. Kromě toho působíte již od roku 1991 ve stejné pozici pro město Litomyšl. Co je na této práci nejpříťažlivější?

Asi je to pocit určité profesní angažovanosti. Někdy tato práce přináší viditelné výsledky, které těší a mají svůj význam, dávají práci smysl. Někdy je ale plná obtíží, spojená s konfliktními situacemi a s nepochopením.

Jak jste se dostala do Litomyšle?

Za to trochu může můj kolega Viktor Rudiš. Znal se s výtvarníky, jako byli Olbram Zoubek, Zdeněk Palcr a Stanislav Podhrázký, kteří restaurovali fasády a lunetovou římsu litomyšlského zámku. Viktor Rudiš mne ve druhé polovině 80. let ještě s dalšími kolegy přivezl na jednu z přednášek, které si umělci pro sebe organizovali. Jezdil tam třeba i Petr Rezek. V roce 1988 pak proběhla výstava v Domě U Rytířů a sochař Arnold Bartůněk a malířka Eva Mautnerová, s nimiž jsme se z přednášek znali, nás přizvali, abychom s nimi vystavovali. Představili jsme naše dva soutěžní návrhy do Florencie, které jsme dělali společně s Alešem Burianem, Petrem Hrůšou a Petrem Pelčákem. Na vernisáži jsme se seznámili s Mirkem Brýdlem. Když se po roce 1989 stal starostou, chtěl někoho, kdo by mu s architekturou ve městě poradil. Arnold Bartůněk mu doporučil mě. Měla jsem tehdy čerstvě živnost a chtěla jsem projektovat. Oběma nám vyhovovalo, že by práce probíhala formou občasných konzultací. Pozice se ale postupem let vyvíjela a vlastně se stále dle potřeb města mění. Na začátku ani není možné práci přesně nastavit. Netušila jsem přirozeně, že budu do Litomyšle jezdit dvacet pět let.

Měla jste při příchodu do Litomyšle nějaké předsevzetí?

Chtěla jsem být užitečná a svoji práci dělat dobře. Chtěli jsme všichni dokázat, že se současnou architekturou můžeme vstoupit do historického prostředí a že toto prostředí můžeme dále kultivovat a obohacovat.

Litomyšl se postupně stala „salonem architektury“ přelomu tisíciletí. Naleznete zde příklady kvalitních novostaveb i rekonstrukcí od nejvýznamnějších současných českých architektů. Do jaké míry vděčí za svou podobu vaší iniciativě a do jaké míry starostovi a vedení města?

Myslím si, že pro úspěch města je velmi důležité, aby někdo z radních fandil architektuře. A v tomto ohledu byl Mirek Brýdl úžasný. Po roce 1989 byla města ospalá a šedá. I Litomyšl. Klíčem k jejímu úspěchu bylo nasměrování k čistotě výrazu a ke kvalitě, bylo to období hledání. Starosta Brýdl věděl, co chce, a dokázal najít prostředky, jak svoji vizi uskutečnit. Uměl naslouchat radám v otázkách, kterým nerozuměl. Mým úkolem bylo připravit první soutěže, zvát do města dobré architektky. Na jedné straně byla Brýdlova síla

obhájit záměry politicky, na druhé moje snaha ukazovat palety názorů a přístupů k řešeným tématům. Vytvořila se určitá tradice, která se dále udržuje.

Jak se vybírali architekti pro Litomyšl?

Zpočátku jsme pořádali vyzvané soutěže. Připravila jsem seznam architektů, o jejichž kvalitách jsem byla přesvědčená, jak do poroty, tak soutěžící, a radní některé z nich oslovili. Třeba při vyzvané architektonické soutěži na obchodní dům na náměstí jsem budoucího vítěze soutěže Josefa Pleskota osobně neznala. Zнала jsem jen jeho práci. Velký význam jsem přikládala také obsazení poroty.

Jaká byla vaše cesta do Tišnova?

Moje cesta do Tišnova byla trochu jiná. V Tišnově funguje sdružení občanů, kteří mají zájem o zlepšení kvality výstavby ve městě. Spolu s vedením města přijeli před časem do Litomyšle na dvoudenní pracovní seminář. Hovořili na něm také s bývalým starostou Miroslavem Brýdlem i Michalem Kortyšem. Kontaktovali mne, zajímala je práce městského architekta. Následně mě pan starosta Dospíšil požádal o spolupráci v Tišnově.

Dá se pracovat jako městský architekt pro dvě nebo i více měst?

Příznám se, že jsem zpočátku váhala. Mým hlavním zájmem je přirozeně projekční činnost, vedu také pár studentů v ateliéru prostorového plánování na Fakultě stavební VUT a činnost městské architektky pro Litomyšl mě uspokojuje. Za ta léta se zde nastavil určitý standard přípravy, systém posuzování projektů a záměrů a je víceméně zaběhnutý. Nové vedení města vnímá význam architektury a kvalitního stavění stejně jako minulé. Tudíž nemůžu mít okamžitě stejná kritéria pro Tišnov jako pro Litomyšl. V Tišnově je situace jiná. Zde se s jakousi kultivací stavební činnosti začíná. Práce je tedy náročnější. Doufám, že i zde budu nějak užitečná.

A kdyby vám někdo řekl, že se budete živit už jen jako městská architektka?

Funkce městského architekta je zajímavým doplněním spektra činností, které může architekt vykonávat. Ale skutečné uspokojení, radost z práce, zažívám, když si můžu sednout a navrhovat. Žít se jen jako městská architektka nechci.

Podari se vám vybudovat druhá Litomyšl?

Není potřeba tato města srovnávat. Každé z nich je jedinečné. Litomyšl byla specifická – zvláštní souhra času, lidí, možností. Z Tišnova druhá Litomyšl nebude. Není to památková rezervace s dlouhou kulturní tradicí a s řadou pozoruhodných staveb. To ale neznamená, že v Tišnově nemohou vznikat architektonicky kvalitní stavby, že se nebude dbát na kvalitní veřejný prostor, pečovat o krajinu. Jde o to i zde k tomu vytvářet podmínky. Vedení města má zájem a uvidíme,

jestli budou reálné možnosti situaci zlepšit. Těší mě, že v Litomyšli trvá zájem tolik let. Nejen ze strany starostů, ale dnes i úředníci podporují kvalitní architekturu. Pro vedení města není problém vyjet za dobrou architekturou, třeba i do zahraničí.

Jak je nejčastěji pozice městského architekta nastavena?

Většinou architekti pracují jako experti nebo konzultanti v rozsahu určitého počtu hodin měsíčně, málokdy se stávají zaměstnanci radnice, záleží samozřejmě, jak se dohodne spolupráce a nastaví kompetence. Buď architekt vzejde z výběrového řízení, nebo vedení města vyzve ke spolupráci odborníka, jemuž důvěřuje.

Na podzim jste byla členkou komise výběrového řízení na městského architekta Žďáru nad Sázavou. Podle jakých kritérií jste nabídky hodnotili?

Samotnou mě překvapilo, že se do výběrového řízení přihlásili praktikující architekti s velmi dobrým renomé a velkými zkušenostmi. Výběrové řízení bylo dvoukolové. Požadovány byly zkušenosti s projektováním, územním plánováním, autorizace a povědomí o legislativě. V prvním kole byla představena portfolia uchazečů s návrhem konceptu, motivačním dopisem. Ve druhém kole šlo o pohovor s uchazeči, kde také představili příklady či náměty pro město Žďár nad Sázavou. Jedním z kritérií byla i místní znalost, která je diskutabilní. Za důležitou považuji nezávislost na místních osobních vztazích.

Může dělat městského architekta třeba teoretik architektury?

Práce městského architekta je komplexní výkon, který klade vysoké nároky na profesní připravenost. Jak jsem říkala, záleží na tom, jaká forma spolupráce je požadována. Teoretik může být expertním poradcem nebo členem poradní komise. V Brně, kde by měl vzniknout institut rozvoje města, se bude vybírat jeho ředitel. Vedoucím této instituce může být manažer, který se obklopí dalšími odborníky. Musí to být osoba schopná koordinovat činnost, nastavovat priority, vědět, které speciality si přizvat. Pro tuto práci je praxe nezbytná.

Jaké kroky je nutné udělat v počátcích?

Zlepšení města z hlediska architektonického a urbanistického je dlouhodobý proces. Kvalitu nevidíte hned. Čtyřleté volební období je příliš krátké, radní jsou však většinou přesvědčeni, že za nimi budou hned stát hmatatelné výsledky. Zatím se v Tišnově navzájem seznamujeme, hledáme reálné možnosti a zakládáme systém oponentury ke stávajícím projektům. Je důležité vybrat podstatné věci, stanovit priority, uvědomit si časovou návaznost jednotlivých kroků, vytvořit strategii rozvoje, zabývat se územním plánem atd. Role architekta je také v komunikaci, ve srozu-

mitelném vysvětlování významu jednotlivých kroků a opatření a váhy či významu dokumentů, jako jsou územní plán, regulační plán, územní studie. A přirozeně i u veřejných zakázek mluvíme o nastavení režimu architektonických soutěží. Začátky nejsou jednoduché, ale věřím, že nějaké pozitivní výsledky přijdou.

Proč je městských architektů tak málo?

Ve společnosti chybí poptávka. Většina lidí si neuvědomuje, v čem by jim architekt mohl být prospěšný. Souvisí to bezpochyby s celkovou atmosférou ve společnosti, která není příliš nakloněna naší profesi a kulturním hodnotám. Pro činnost městského architekta neexistuje právní vymezení. Existují určité nástroje, které tuto funkci popisují, jako je třeba Politika architektury nebo stanoviska ČKA, ale nejsou závazné. Důležitá je vůle politické reprezentace s architektem spolupracovat, bez ní nebude účinná ani opora v zákoně. Snad se situace začíná měnit. Loni, v povolebním roce, přijeli do Litomyšle radní z Rožnova pod Radhoštěm, z Kroměříže, z Tišnova, ozývali se i z Českého Krumlova a všude měli zájem nastavit pozici městského architekta.

Jaká je role městského architekta ve vztahu k soukromým investorům?

Spolupráce se soukromými investory je někdy obtížná. Přicházejí se svými projektanty, se svými návrhy a někdy se těžce smiřují s regulativy nebo názorem městského architekta. Nemohu v podstatě zásadně ovlivňovat tvůrčí proces někoho jiného. Mohu vyžadovat pouze základní principy a dodržení regulačních podmínek, pokud jsou schváleny. Za vše ostatní nese odpovědnost projektant nebo architekt, který stavbu navrhuje.

Bylo těžší přesvědčovat o důležitosti kvalitní architektury po revoluci, nebo nyní, když už lidé získávají určité povědomí o vzniku prostředí?

Naši práci budeme muset vždycky obhajovat, možná teď ještě daleko více, protože po revoluci jsme byli všichni plni očekávání, ale v obcích nebyl nějak zásadně znát zájem o veřejné dění. Dalo se toho mnoho docela v tichosti realizovat. Dnes se situace mění. Vznikají sdružení a spolky, které mají zájem o kvalitu veřejného prostoru, o stavební zásahy. Vytvářejí pozitivní tlak, který musí vnímat i samospráva města. Existují ale města a obce, které nemají o architektonická témata zájem.

Jak se mají vybírat projektanti?

Stavba se má posuzovat podle návrhu řešení, nikoliv primárně podle ceny projektu. A toho lze dosáhnout jen architektonickou soutěží. Soutěž tříbí názory, posouvá myšlení dál. Obohacuje architektury samotné. I když jsme asi jediná profese, která soutěží prací, mnohdy zadarmo a klienti si toho často neváží. Například ve Švýcarsku se dělá na některé projekty poptávka, do níž se přihlásí větší množství architektů, kteří jen na A4 předloží

svoji ideu a portfolio. Do druhého kola se již vybere omezený počet.

Dá se efektivně nastavit fungování poradních sborů?

Pokud se objevují problémové úkoly a témata, tak si myslím, že poradní sbory a komise mohou být hlavně ve větších městech velmi užitečné. Je důležité prodiskutovat problém a získat více názorů. Sama jsem v Litomyšli na složitější záměry přizvala k diskusi více architektů. Poradní sbor ale nevyřeší samotné rozhodnutí o dané věci. To je vždy na státní správě nebo na starostovi. Ten se musí k nějakému názoru přiklonit a za své rozhodnutí nese odpovědnost.

Co nejvíce komplikuje rozvoj měst?

Je to celá řada okolností. Může to být absence strategického plánování, nekoncepčnost, nejednotnost názorů, legislativa nebo nedostatek finančních prostředků, problematická dopravní infrastruktura. A čas, s nímž souvisí i kontinuita. Po volbách může nová koalice dále držet dohodnuté projekty, nebo je hodí pod stůl.

Co nejvíce ubližuje vzhledu českých měst?

Nesourodost nových vstupů a zásahů s původním prostředím. Necitlivost a nedostatečná úcta k místům. A nemyslím tím jen místa památkově chráněná. Nejvíce škodí rozpinavost měst do okolní krajiny, komerční suburbanizace a necitlivé zacházení s kulturní krajinou.

Vám se vždy dařilo dosáhnout určité harmonie mezi novým a starým. Ostatně v lednu byla vaše novostavba Galerie Pakosta v Litomyšli nominována na Cenu Klubu Za starou Prahu jako nejlepší architektura v historickém prostředí. Vztah moderní architektury k památkám je jedním z témat, kterými se dlouhodobě zabýváte.

S historickými stavbami se potýkám často. Je to daleko silnější výzva – umístit někam nové věci, minimálně stejně kvalitní jako ty, které na stejném místě vytvořil někdo před vámi. Když pracuji jako městská architektka, tak je to vlastně podobné. Dostanu na starosti nějaké místo, které musím ohlídat tak, aby mu to nové, co do něj vstoupí, neublížilo. Mým cílem je spojovat, sjednocovat.

Kdo a co vás v životě nejvíce ovlivnilo a inspirovalo?

Moudří lidé, které člověk potkává. A pěkné věci. V jedné vesnici, cestou do Litomyšle, stojí krásná stodola s nádherným opukovým zdívkem. Může mne oslovit i něco úplně obyčejného.

Máte nějaké zásady a pravidla, které ctíte – ať už v profesi nebo v životě?

Asi je to slušnost k lidem, korektnost a poctivost.

Markéta Pražanová

Rekonstrukce Uměleckoprůmyslového muzea v Brně, 2001, Zdenka Vydrová, Ivan Koleček, atelier Rudiš+Rudiš. Foto Filip Šlapal.

ORGANIZACE PODPORUJÍCÍ ROZVOJ MĚST A OBCÍ

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE A REGIONY

Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM ČR) je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. Zdravá města, obce a regiony se snaží promyšleně utvářet město (obec, region) jako kvalitní, zdravé, příjemné a udržitelné místo pro život, na základě dohody s místními obyvateli.

Asociace NSZM ČR má již 129 členů

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotnická organizace (WHO) mezinárodní Projekt Zdravé město (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve více než 30 evropských zemích. Po roce 1989 se myšlenky projektu začaly realizovat i v České republice. V roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci Národní síť Zdravých měst České republiky. Asociace se v roce 2015 významně rozrostla. Jedná se o rekordní nárůst zájmu o členství v asociaci, nejvyšší od roku 2006. Novými členy asociace se v minulém roce stalo 18 měst, obcí a městských částí. V roce 2016 má asociace 129 členů, s regionálním vlivem na 2642 měst a obcí, ve kterých žije 6,011 milionu obyvatel (57 % populace ČR).

Nejzdravější města jsou Chrudim a Litoměřice

Posláním asociace je propojovat municipality a odborné organizace v České republice. Zdravá města a regiony jsou metodicky vedeny nejen k systémové podpoře zdraví – zdravotní profily, plány a koncepce, v souladu s metodickými doporučeními Světové zdravotní organizace a Strategie Zdraví 2020, ale i ke strategickému

plánování a řízení na místní úrovni s aktivním zapojením veřejnosti a s ohledem na udržitelný rozvoj, což v praxi naplňuje metoda kvality místní Agenda 21 (MA21). Existují jasná měřítka, která umožňují členit obce, města a regiony realizující MA21 do čtyř hlavních kategorií kvality (D, C, B, A) a zahrnují i „startovací“ skupinu „Zájemci“. Každá z těchto kategorií má vlastní kritéria a měřitelné ukazatele, kterými lze hodnotit úroveň procesu v dané municipalitě. Většina pokročilých realizátorů MA21 v roce 2015 je členy NSZM ČR. Prvními městy, která dosáhla nejvyšší Kategorie A v Česku, jsou Zdravá města Chrudim a Litoměřice.

Veřejná fóra umožňují diskusi o problémech místa

Ačkoliv Zdravé město, obec, region má organizační zázemí úřadu, není pouhou „úřední aktivitou“. Je zejména projektem komunitním – otevírá se prostor pro posilování aktivity a zájmu obyvatel. Zdravá města, obce a regiony pořádají pro své občany pravidelná setkání, na nichž lidé diskutují o nejpalčivějších problémech místa, kde žijí. Veřejné fórum Zdravého města má již svou dlouholetou tradici, v roce 2015 proběhlo na 55 místech s celkovou účastí téměř 4600 občanů. Oblíbená jsou také tzv. Mladá fóra, během nichž o rozvoji obcí diskutují žáci a studenti. Výsledky těchto veřejných setkání putují, stejně jako v případě „dospěláckých“ fór, přímo do zastupitelstva obce či města, které se náměty dále zabývá.

Občané vytvářejí pocitové mapy

Součástí těchto fór jsou od roku 2015 také „pocitové mapy“, které vychází z konceptu Geo-Participace, tedy využití prostorových nástrojů v zapojení občanů do rozhodovacího procesu, který se jich týká. Občané sem značí, kde se jim ve městě líbí, kde je naopak co zlepšit, kde se cítí bezpečně, kde ne. Svou pocitovou mapu obdrží dané město či region v běžném kancelářském formátu, případně jako GIS vrstvu.

Vznikne mapový server

NSZM na příští rok připravuje vlastní mapový server, kde budou tyto mapy souhrnně k dispozici a bude je možné propojit s dalšími informacemi důležitými pro plánování a sledování situace ve městech. Pocitové mapy se zatím testovaly např. v Chrudimi, Jihlavě, Říčanech, Třeboni, v Praze-Horních Počernicích a všude se tato aktivita těšila velkému zájmu účastníků veřejného setkání. Zdravá města v roce 2015 také postupně začala využívat hlasovací systém vyvinutý týmem Karla Janečka a Nadačního fondu proti korupci. Systém umožňuje kvalitní rozhodování o zásadních tématech rozvoje ve prospěch veřejnosti, inovativně pracuje s pozitivními i negativními hlasy. Do testování se zapojily například Litoměřice, Mariánské Lázně či Říčany. V roce 2016 jsou naplánovány desítky dalších aplikací. Informace o tom, kde se konala či budou konat Veřejná fóra Zdravých měst, videa z akcí či další související materiály naleznete na ZdravaMesta.cz/forum.

Databáze strategií a DataPlán

Mimo standardní vzdělávací akce, sdílení dobrých praxí či konzultace pro své členy provozuje asociace NSZM ČR i řadu webových portálů a databází určených profesionálům z municipální sféry i široké veřejnosti. Z té první oblasti uvedme DataPlán či Databázi Strategií, které cíleně pracují se strategickými dokumenty, indikátory, jejich vazbami a zodpovědnostmi za jejich plnění.

Nová Galerie udržitelného rozvoje

Pro širší veřejnost, ale i další zájemce o témata udržitelného rozvoje se pak nabízí zbrusu nová Galerie udržitelného rozvoje či databáze DobráPraxe.cz. Galerie udržitelného rozvoje je specializovaný internetový rozcestník k 11 tématům udržitelného rozvoje, který atraktivní formou zpřístupňuje zajímavé a inspirativní postupy měst a regionů a účelně je kloubí i s odbornými pohledy strategií či indikátorů. Galerie obsahuje zajímavé inspirace – dobré praxe i jednotlivé „střípky“, odkazy na daná témata obsažené ve strategiích a koncepcích, specializované audity udržitelného rozvoje, zatím pilotně z Litoměřic a Chrudimi, či kontakty a odkazy na další zajímavé domácí i zahraniční informační zdroje. Nalezneme v ní různá témata z oblastí veřejné správy, vzdělávání, kultury, dopravy či zemědělství. Více na www.udrzitelne-mesto.cz.

Zdravé město nemusí být nutně to nejlepší v každé jedné oblasti. To, co však je cenné a přínosné, je otevřené sdílení zkušeností, ať dobrých či špatných, snaha o problémech hovořit s občany a následně je co nejlépe řešit. „Zdravým“ se město nestává. Jde o proces učení a neustálého zlepšování a naše asociace k tomu hledá ty nejvhodnější cesty a nástroje.

Petr Švec
ředitel NSZM ČR

ROZVOJ VZTAHU K PROSTŘEDÍ

V rozvoji našeho prostředí se odráží rozvoj naší společnosti, jejího povědomí a vztahu k dané obci, městu, krajině. Rozvíjení vztahu k místu, kde žijeme, vychází nejen z po generace předávaných vědomostí a zkušeností, ale též z postupného vzdělávání a výchovy skrze celospolečenský systém. Tímto směrem začali uvažovat i lidé, kteří svou aktivitu sdílí mimo jiné prostřednictvím platformy Architekti ve škole.

Zapojení veřejnosti

Rozvoj měst, obcí a celé naší krajiny je ze své podstaty nekonečným procesem, neustálým sledem změn a událostí, na kterých se do jisté míry podílí každý z nás v každodenním životě, ať již vědomě či nevědomě. Avšak k dosažení výsledku považovaného většinou společností za optimální je třeba nejen kvality, konsenzu či komplexního řešení, ale též vědomého zapojení odborné i laické veřejnosti. Hybatelem takové proměny je posun v myšlení směrem k uvědomění si propojení kvality života a prostředí, nahlédnutí svého okolí, dialogu odborné a laické sféry a uvědomění si architektury v běhu každého dne.

Nejen mezinárodní úmluvy, jež nahlíží rozličné aspekty našeho prostředí, volají po potřebě zvyšování povědomí veřejnosti. Na vztah mezi rozvojem naší krajiny a jejím vnímáním, pochopením její tvorby a spoluutvářením jejích hodnot upozornila i Politika architektury a stavební kultury ČR, která stejně jako Memorandum Architektura ve vzdělávání reaguje na nedostatečnou výchovu k občanské odpovědnosti, pro niž je zásadní učit se dialogu a porozumění principům v tvorbě i procesech prostředí našich měst i otevřené krajiny, umět nahlížet na svět jako celek, hledat v souvislostech.

Platforma architekti ve škole

Uchopení komplexnosti vztahů člověka a prostředí, vědomá účast na jeho utváření či odpovědnost za naše činy se řadí mezi tematiku, na niž se soustředí projekt Architekti ve škole. Architekti ve škole představují široce zaměřenou platformu věnující se osvětě veřejnosti a zejména pak vzdělávání dětí již od raného věku v tématech souvisejících s architekturou, urbanismem a prostorovým plánováním. Tato mezioborová platforma zahrnuje jak živou databázi českých i zahraničních osvětových projektů a iniciativ, tak vzdělávací portál určený výukovým materiálům pro pedagogy i neformální vzdělávání, od škol mateřských po školy střední. Cílem je sdílení zkušeností i inspirace pro výuku a hledání možností interpretace tematiky v souvislosti s jejím začleňováním do vzdělávacího systému České republiky. Postupně se vytváří mezioborová síť, v jejímž rámci dochází nejen ke sdílení zkušeností, ale též k přenášení informací mezi úrovněmi, na nichž působí, ať již strategickými či místními.

Edukace v oblasti architektury na ZŠ a SŠ

Vzdělávání od nejtělejšího věku představuje vizi dlouhodobou, avšak nikoli neuskutečnitelnou. Dětské vnímání denně formují desítky podnětů z našeho prostředí a „architektura“ je jejich součástí. Vzniká výzva motivovaná rozvojem našeho prostředí, výzva zprostředkování „architektury“ založené na spolupráci pedagogů, architektů, urbanistů, krajinářských architektů, neziskového sektoru, politiků a dalších.

Pěstuj prostor

Dříve projekty a workshopy vytvářené v souvislosti s výchovou a vzděláváním v oblasti architektury a urbanismu spíše zprostředkovávaly architektonicko-urbanistickou tvorbu. V posledních několika málo letech usilují o postupné provázání tematiky se všemi vzdělávacími obory a různými úhly pohledu se snaží dojít celistvějšího obrazu „světa kolem nás“, který se dostává do popředí veřejného zájmu. Ukázkou představují přednášky pro projekt Kreativní demokratické školy: Pěstuj prostor (v rámci spolupráce s o. p. s. Plzeň 2015 a Centrem pro komunitní práci západní Čechy), kde se žáci a studenti věnovali veřejnému prostoru v okolí svých škol a v jejich rukou vznikaly teoretické i praktické podněty a návrhy k nápravě nefunkčního městského prostoru či jeho částí. Podstatným se ukázalo znovuobjevování vztahu k místu a jeho posílení vlastním dílem, porozumění, informovanost i spolurozhodování o budoucí podobě.

Prostor pro osvětu nalezneme i při řešení konkrétních projektů. Městský obvod Plzeň 1 a spolek Pěstuj prostor společně připravily projekt s názvem Proměna vnitrobloku Krašovská. V jeho rámci nabídly občanům možnost aktivně se zapojit do příprav na zvelebení prostředí vnitrobloku na sídlišti Košutka. K této příležitosti Architekti ve škole vytvořili tvůrčí dílnu, při níž mohli rodiče s dětmi nahlédnout na prostředí svého domova novým pohledem a dostali příležitost výtvarnými prostředky a za pomoci měnicího se fyzického modelu ztvárnit a diskutovat své vlastní představy o prostranství mezi panelovými domy.

Projekt architektura ve vzdělávání

Kromě workshopů, procházek, přednáškových aktivit pro děti i pedagogy, veřejných diskusí a tvůrčích dílen na projektech jako reSITE, Landscape festival Praha či spolupráce se spřátelenými iniciativami jako Nadace Proměny se soustředíme na přípravu a ověření vzdělávacích aktivit do školních předmětů zaměřených na osvětu v oblasti architektury a urbanismu v návaznosti na rámcové vzdělávací programy. V roce 2014 jsme s podporou Nadace české architektury, Fakulty architektury ČVUT a Katedry primárního vzdělávání FP TUL začali s workshopem Architektura ve vzdělávání. Studenti architektury a pedagogiky hledají, jak uvedenou tematiku propojit s obsahem konkrétních vyučovacích předmětů tak, aby učitelům sloužila k výuce a žákům pomohla ukázat přesah probírané látky do praxe. Výstupy představují aktivity pro předškolní až středoškolské vzdělávání, zkušeno v rodných městech účastníků.

Vztah k naší krajině a informovanost ovlivňují každodenní rozhodnutí přímo či nepřímo působící na dané prostředí, potažmo kvalitu našeho života. Slovníkem rozvoje našich sídel bychom mohli říci, že ovlivňují jak kvalitu poptávky, tak kroky směrem k její realizaci. Přesto jeden z posledních průzkumů (Smrťová 2014) zaměřený na téma krajiny opětovně ukazuje jak na malý význam ar-

Architekti ve škole na pouličním festivalu Vzbudme Vary!, který se uskutečnil na podzim 2015 v Karlových Varech a kladl si za cíl zahájit veřejnou debatu o kulturním dění a veřejném prostoru.

chitektonicko-urbanistických prvků definujících střed obce či města pro děti, tak na nedostatečné pochopení krajiny v širších souvislostech, i člověka jako její nedílné součásti, a našich neustálých vzájemných interakcí. Zprostředkování tematiky architektury a urbanismu žákům a studentům přesahuje rámec vzdělávacích oborů výtvarné výchovy či dějepisu. Co to však znamená? Nic více ani méně nežli otevírat cestu k prožití prostoru ve všech souvislostech a snažit se to dělat vědomě. Vydávat se společně na cestu a dívat se: Kde žijeme? Kde jsme? Co je kolem nás? A jakou úlohu v tom všem hrajeme my?

Kristýna Stará

→ www.architektiveskole.cz

ROZVÍJET PŘEDEVŠÍM LIDI

Naše dosavadní zkušenosti ukazují, že je nutné věnovat se v první řadě osvětě a měnit způsob, jakým lidé přemýšlejí o veřejném prostoru a jak ho sami ovlivňují. Současně je třeba uvědomit si i různé role, které lidé ve vztahu k utváření města mají, a jejich odpovědnost, která z toho plyne.

Zdroj: Pěstuj prostor. Foto Gabriela Homolová.

Praxe Nadace Proměny Karla Komárka je založená na projektech zaměřených na rozvoj parkově upravených veřejných prostranství a školních zahrad. Přes jejich určitou rozdílnost danou odlišnou funkcí míst i hlavními uživateli mají tyto projekty mnoho společného právě v oblasti práce s lidmi. Naše podpora totiž nesměřuje pouze k fyzické přeměně míst – zároveň s jejich rozvojem usilujeme také o změnu myšlení lidí: od obyvatel, kteří jsou uživateli městského prostoru, přes odbornou veřejnost, která se podílí na jeho formování, po zástupce státní a místní správy, kteří mají související rozhodovací a výkonné pravomoci.

Proč se o něco takového vůbec snažit? Bez systémové osvěty zůstanou kvalitní řešení v prostředí českých měst v kategorii ojedinelých počinů. Naší vizí přitom je, aby se stala přirozenou součástí života ve městě, samozřejmostí, standardem. Bohužel pravá hodnota veřejného prostoru u nás ještě zůstává nedocenená. Všeobecné povědomí o tom, v čem jeho kvalita spočívá a jak se promítá do kvality našeho života, je stále nedostatečné.

Osvěta „na všech úrovních“

Nestačí se zaměřovat jen na vzdělávání široké veřejnosti. Vedle toho, že se musí zvýšit všeobecná poptávka po kvalitních řešeních, je zároveň třeba, aby existovala politická vůle je prosazovat, současně s odborností v procesních krocích při samotné realizaci projektů.

Důležitou roli v osvětě „na všech úrovních“ hraje participace. Samotný termín se již v našem slovníku celkem usadil. Bohužel zdaleka ne všichni plně chápou její smysl a umějí ji uplatňovat v každodenní praxi. Často je zaměňována s „pouhou“ otevřenou komunikací nebo se k ní přistupuje pozdě. Její podstata spočívá v tom, že se zapojují všichni výše zmiňovaní, a to ve všech fázích projektu, už od formulace zadání.

Příprava je základ

Například projekty, které města realizují ve veřejném prostoru ve spolupráci s nadací a s naší odbornou podporou, mají pět základních etap: 1. příprava projektu, 2. architektonická soutěž, 3. projektová dokumentace, 4. stavba, 5. údržba a další rozvoj. Hned úvodní, přípravná etapa je zásadní pro celkový průběh projektu i jeho výsledek, je proto dobré vyhradit si na ni dostatek času. Řada realizací dnes pod vlivem evropské dotační politiky podléhá časovému tlaku a obvykle se pak potýká s problémy, které jsou důsledkem podceňené přípravy.

Klíčové je také složení projektového týmu. Kromě investora reprezentovaného lidmi z vedení města (nejlépe napříč politickým spektrem) i z příslušných odborů je dobré přizvat také zástupce občanské veřejnosti – například s pomocí neziskovky, která má úzké vazby na místní komunitu, dobře zná lokální podmínky, umí pojmenovat možná rizika i skrytý potenciál a dokáže podpořit zájem lidí o projekt. Úzká spolupráce takové

organizace s radnicí a přizvanými odborníky současně dodává projektu důvěryhodnost v očích veřejnosti.

Dobry příklad z Plzně

Velice dobrým příkladem je v tomto směru nejnovější projekt podporovaný nadací od konce loňského roku v Plzni-Slovanech. Při obnově Jiráskova náměstí s klášterní zahradou zde radnice navázala úzkou spolupráci s místním spolkem Pěstuj prostor, který má ve svých řadách zkušené odborníky a věnuje se participaci, osvětě lidí v oblasti architektury, urbanismu a umění i konkrétním realizacím ve veřejném prostoru Plzně. Na přípravě obnovy náměstí se od samého začátku aktivně podílejí také zástupci kláštera a zdejší základní školy. Iniciativa jejich žáků, kteří před pár lety projevíli zájem o zpřístupnění klášterní zahrady, celý tento projekt odstartovala. Postupně se připojovaly i další místní subjekty a organizace.

Setkávání architekta s veřejností

Účast všech zájmových skupin na projektu přitom musí probíhat kontinuálně i v dalších etapách, jinak postrádá smysl. V návaznosti na architektonickou soutěž, kterou považujeme za nejvhodnější způsob výběru řešení obnovy veřejného prostoru, proto iniciujeme setkání autorů zvoleného návrhu s veřejností. Nejlépe opakovaně, v návaznosti na jednotlivé stupně projektové dokumentace. Výchozí idea proměny veřejného prostoru se tak díky dalším vstupům ze strany jeho uživatelů postupně zpřesňuje. I později během probíhající stavby hledáme příležitosti ke vzájemnému propojení. Opakovaně se nám například osvědčila procházka s architektem. Pohled „pod povrch“ spolu s živým odborným výkladem pomáhá veřejnosti lépe pochopit technické, časové i finanční limity dané realizace.

Participace orgánů státní správy

Důležitou roli má také včasné přizvání zástupců dotčených orgánů státní správy. Už ve fázi přípravy projektového záměru a podkladů pro architektonickou soutěž je dobré s nimi konzultovat jednotlivé kroky. Dopředu se tak nastaví jasné limity projektu, čímž se sníží riziko pozdějších problémů, zdržení či neplánovaného zvýšení nákladů. Stejně teď postupujeme v rámci příprav na architektonickou soutěž v Plzni a včasné přizvání odborníka se osvědčilo například i při architektonické soutěži na návrh obnovy nábřeží řeky Loučné v Litomyšli. Soutěžní porota měla možnost konzultovat užší výběr návrhů předložených ve druhém kole se zástupcem Povodí Labe. Jeho detailní znalost problematiky upozornila na možná úskalí jednotlivých řešení říčního koryta i širších návazností a autory vítězného návrhu později nasměrovala při dalším zpracování projektové dokumentace.

Spolupráce i respekt

Je třeba zdůraznit, že kromě úzké spolupráce mezi zainteresovanými skupinami je zároveň nutné vzájemné respektování rolí. Například je chybou, přizvou-li se lidé k projednání architektonického návrhu bez jejich předchozího zapojení při tvorbě zadání. Ale také není dobré nechat lidi navrhovat. Veřejnost umí popsat, jak veřejný prostor využívá a co v něm potřebuje. To, jak by měl být řešen, už je úkolem architekta. Zástupci orgánů státní správy by pak investorovi i tvůrcům měli být schopni nabídnout svou odbornou erudici a uplatnit ji ve prospěch realizovatelnosti zvoleného řešení.

Zapojení veřejnosti

Veřejnosti participace umožňuje lépe pochopit proces proměny veřejného prostoru. Díky aktivní účasti lidí na projektu se zvyšuje míra přijetí konkrétních změn i ochota podílet se na dalším zlepšování městského prostředí. Lidé se během procesu učí komunikovat, spolupracovat, rozvíjejí své znalosti o architektuře. Lépe si pak také uvědomují význam vlastní úlohy uživatele, důležitost role odborníka i hranici mezi nimi. Posiluje se tím rovněž jejich osobní odpovědnost za místo, kde žijí, a uvědomění, že nestačí jen poukazovat na nedostatky.

Participace systémově a dlouhodobě

Porozumění principům participace a její uplatňování v praxi současně pomáhá budovat atmosféru otevřené radnice založené na větším vhladu veřejnosti do projektů či zájmu radnic o osobní angažovanost lidí. I proto je dobré, pokud participace není pouze jednorázovou aktivitou a v zájmu celkového rozvoje města se s ní pracuje systémově a dlouhodobě. Důvěra ve smysl participace je na místě i na straně tvůrců, kteří by její výstupy měli vnímat jako cenný podklad pro vlastní práci. Zřejmě každý architekt ocení osvětleného klienta, který ví, co chce.

Začínat u nejmenších

Velký potenciál a současně rezervy v jeho využívání vidíme ve výchově obyvatel měst. I proto vznikl náš program Zahrada hrou, jehož smyslem je vedle zlepšování prostředí školních zahrad právě i výchova dětí k zodpovědnosti za sdílený prostor a k zapojování se do jeho tvorby. Proto také rozvíjíme náš vzdělávací program a ve spolupráci s dalšími organizacemi usilujeme o začleňování architektury a souvisejících témat do českého vzdělávacího systému. Vztah k okolnímu prostředí a z něj plynoucí individuální odpovědnost je třeba budovat a rozvíjet od nejranějšího věku.

Petra Hrbošová, Karla Kupilíková
Nadace Proměny Karla Komárka

- ▶ www.nadace-promeny.cz
www.promenypromesta.cz

VEŘEJNÝ PROSTOR JE DIALOG

Nadace Via je soukromá nezávislá česká nadace, která vznikla v roce 1997, aby navázala na činnost české pobočky americké nadace The Foundation for a Civil Society. Od doby svého založení podpořila více než 4000 projektů po celé České republice. Motto nadace zní, že v Česku „otevřít cesty k umění žít spolu a umění darovat“. Jak nadpis článku naznačuje, v rámci programů Nadace Via se snažíme o to, aby na jeho podobě participovali všichni důležití účastníci – místní samospráva, odborná veřejnost, ale především právě místní obyvatelé. Proto podporujeme skupiny aktivních lidí, kteří mění věci okolo sebe – a to společně. Slouží nám k tomu několik programů. Každý z nich má své specifické zaměření – některé se soustřeďují na život ve městech, jiné na proměnu veřejných prostranství nebo třeba na opravu drobných památek.

Velvary jsou místem, kde se stovky lidí zapojily do oprav tamní plovárny. Plánování a následné brigády probíhaly společně, za účasti veřejnosti i architekta.

Veřejný prostor je místem, kde se odehrává veřejný život. Tak v Nadaci Via chápeme důležitost toho, aby vznikala v českých městech volný veřejný prostor, ve kterém se může dít prakticky cokoli – sousedská setkání, kulturní akce nebo sport. Aby takový veřejný prostor obyvatelé vzali za svůj, snažíme se je zapojovat do plánování toho, jak má veřejný prostor vypadat. A také toho, aby lidé sami veřejný prostor přetvářeli ve veřejný život.

Podporujeme odpovědnost k místu
Například „Města z jiného těsta – Živé granty“ jsou programem, díky němuž přispíváme k oživení veřejného prostoru v konkrétních městech, městských částech nebo ulicích. Podporujeme projekty, které vycházejí z daného místa a berou ohled na potřeby a přání místních lidí. Tyto projekty jsou zpravidla založeny na dobrovolnické práci lidí v daném místě. Pokud se lidé aktivně zapojují do přeměn svého okolí, podporují tak vztah a odpovědnost k danému místu.

V roce 2015 jsme podpořili 15 zajímavých projektů. Mezi nimi například oživení staré zauhlovací věže v blízkosti Liberce od architekta Leopolda Bauera, kterou se parta nadšených lidí snaží v současné době vyklidit a připravit jako prostor pro komunitní aktivity, pořádání výstav, koncertů a dalších činností. „Zauhlovačka“ má potenciál stát se kulturním, komunitním a záro-

veň uměleckým prostorem, kde bude každý vítán. Již nyní se mohou nadšenci zapojit do veřejných brigád, během nichž probíhá vyklízení prostor, ve kterých se v posledních letech hromadil pouze nepořádek.

Pomáháme rychle řešit problémy

Pro občany a občanky, kteří mají dojem, že se v jejich okolí dějí nějaké nekalosti, na které by chtěli upozornit a vyvolat veřejnou diskusi k jejich řešení, je určen program „Města z jiného těsta – Rychlé granty“. V něm podporujeme projekty, které jsou krátkodobé a vznikají jako odpověď na nečekané změny či vyhrocené situace v komunitách. Díky Rychlým grantům jsme podpořili několik místních referend, bojovali proti hazardu v Praze i dalších městech, podpořili boj proti developerským projektům anebo objasňovali netransparentní fungování místních samospráv. Zkrátka, Rychlé granty poskytují rychlé prostředky na řešení problémů.

Občané mohou ovlivnit veřejný prostor

Dalším příkladem toho, jak se snažíme oživovat veřejná prostranství, ale především zlepšovat sousedské vztahy, je program Místo, kde žijeme. Po podzimních volbách v roce 2014 se v mnoha městech a obcích České republiky obměnilo složení radnic – do vedení se tak často dostali zcela noví lidé, kteří se po několik let aktivně podíleli na komunitním životě daného místa formou občanského aktivismu. Není tedy divu, že se do jubilejního 10. ročníku tohoto programu v roce 2015 přihlásilo několik obcí, které touto „obrodou“ prošly a jejichž nové vedení se snaží zapojit do rozhodování v obci co největší počet obyvatel a obyvatelek daného místa. V pěti podpořených obcích lidé mohou v rámci veřejných plánovacích setkání vyjádřit své vize a představit, jak by proměňovaná prostranství měla vypadat, k čemu sloužit a jak fungovat, aby se zde místním dobře žilo. V Markoušovicích vzniká se zapojením celé obce nová náves, v Rašovicích přeměňují zanedbaný prostor hřištěátka v centru obce na multifunkční prostor, v Dolním Podluží i v Bečicích oživují venkovní prostor před budovou obecního úřadu a ve Veltrušech uzpůsobí prostor mezi školami na volnočasový prostor určený nejen dětem, ale i dalším generacím. Podpořeným obcím pomáhají s plánováním prostoru odborné konzultantky, které mají několikaleté zkušenosti s veřejným plánováním a zapojováním občanů a občanek do přeměn veřejných prostor. Nápadům vzešlým z veřejnosti pak dávají konkrétní podobu vybraní architekti a architektky.

Nabízíme finance i poradenství

Ve všech našich programech se snažíme nenabízet pouze finanční podporu, ale také odborné poradenství a účast na vzdělávacích seminářích, které jsou podpořeným „šity na míru“. Jde hlavně o rady a tipy, jak propagovat projekty, předávání znalostí o tom, jak využívat místní zdroje (a to nejen finanční, ale i ty lidské), jak mapovat místní komunitu a jak ji do svých projektů efektivně zapojovat.

Podpořeným projektům se snažíme být partnery a průvodci – a doprovázet je nejen po dobu jejich řešení, ale i po jejich skončení. Aktivní lidi z jednotlivých českých měst a obcí propojujeme, aby si předávali zkušenosti. Vzdělávání, průvodcovství a propojování slouží k tomu, aby veřejný život v českých městech a obcích tvořili dál i bez naší pomoci.

Pavla Jenková
programová manažerka Nadace Via

PLZEŇSKÝ SPOLEK PĚSTUJ PROSTOR POKRAČUJE

„Kulturní rok“ 2015 již sice v Plzni skončil, některé aktivity započaté v rámci projektu Evropské hlavní město kultury však pokračují dále. Jednou z nich je i činnost spolku Pěstuj prostor, který zajišťuje trvalou udržitelnost projektů Otevřená výzva Pěstuj prostor, Městská plovárna Plzeň, Plzeňský architektonický manuál a několika dalších.

Všechny tyto projekty spojuje jeden společný jmenovatel – snaha posílit zájem občanů o jejich městské prostředí a o to, co se s ním děje. Koncept autorských i přejatých projektů zaměřujících se jak na participační aktivity, jež umožňují místní komunitě přímo ovlivňovat podobu veřejného prostoru, tak na popularizaci architektury, vytvořili architekti Marek Sivák a Petr Klíma ve spolupráci s kulturní manažerkou Alexandrou Brabcovou. Za celým programem stála prostá idea: Místo, kde žijeme – jeho architektonická kvalita, komunitní sounáležitost i úroveň péče o něj – je nedílnou součástí naší kultury, ovlivňuje kvalitu našeho života a vypovídá o úrovni naší společnosti.

Granty na realizaci drobných změn ve veřejném prostoru

Letos se uskutečnil čtvrtý ročník Otevřené výzvy, původně jednoho z klíčových participačních projektů Plzně 2015, nyní pořádané spolkem Pěstuj prostor. Výzva měla nejprve podobu databáze nápadů občanů ukazující konkrétní přání na drobné změny ve veřejném prostoru, z nichž některé byly realizovány v rámci projektů Plzně 2015 či města Plzně. Od druhého ročníku (2013–2014) organizátoři kladou stále větší důraz na aktivní podíl autorů podnětů na jejich uskutečnění a každoročně je vyhlášována i grantová kategorie, umožňující autorům podnětů získat až 100 tisíc Kč na jejich realizaci (dříve financovaná z rozpočtu Plzně 2015, od letošního roku městem Plzní). Na rozdíl od běžných grantových schémat však mají žadatelé k dispozici odbornou i organizační podporu týmu Pěstuj prostor.

Výroba netradičního mobiliáře u bývalé vlakové zastávky, která dnes slouží jako komunitní centrum. Foto archiv sdružení.

Projekty realizují dobrovolníci

Za čtyři roky se sešlo 274 nápadů veřejnosti, z nichž porota složená z externích odborníků i zástupců městských organizací vybírá ty nejlepší. Od roku 2012 se jich podařilo uskutečnit přes 60 – velkou část komunitním způsobem, ať už během workshopů s místními občany či v rámci mezinárodního dobrovolnického work-campu. Nejznámější a nejrozsáhlejší realizací se stala Městská plovárna Plzeň – historické místo postupně obnovované spolkem Pěstuj prostor ve spolupráci s řadou architektů a místních i zahraničních dobrovolníků. Letos se již potřetí stane od jara do podzimu dějištěm desítek kulturních a komunitních akcí. Z Otevřené výzvy vzešly nejen nápady na fyzické proměny – některé „pěstuj prostor“ i jiným způsobem – například projekt Křížky a vetřelci, který mapuje drobné změny v Plzni a mezi jehož největší úspěchy patří objev ztracené plastiky známého umělce Karla Malicha v hodnotě mnoha milionů korun.

Přednášky a Plzeňský architektonický manuál

Činnost spolku se soustředí i na vzdělávací aktivity, jejichž cílem je zvyšovat povědomí občanů v oblasti architektury a veřejného prostoru. Vedle přednášek, během nichž mohou občané získat inspiraci pro nové podněty do Otevřené výzvy, vznikl a je postupně rozšiřován také Plzeňský architektonický manuál mapující místní hodnotné stavby.

Ačkoliv je nutné komunitní „pěstujprostorové“ aktivity budovat postupně a zpočátku jsou často hůře viditelné, v průběhu času v daném místě zanechávají hlubokou a trvalou stopu. Jejich přínos oceňuje i město Plzeň, které se stalo patronem Otevřené výzvy, a jednotlivé městské obvody. S těmi spolek od loňského roku také spolupracuje na několika zakázkových projektech v oblasti participativních proměn veřejných prostranství.

Silvie Hašlová
Marek Sivák
Pěstuj prostor, z. s.

→ <http://pestujprostor.plzne.cz>

JAK SE PLÁNUJE SE ZAPOJENÍM VEŘEJNOSTI

Brněnská nezisková organizace NESEHNUTÍ si vybrala čtyři místní spolky či neformální skupiny, které se zasazují o zapojování veřejnosti, a těm poskytla dlouhodobé konzultace architektů a facilitátorů zabývajících se participativními metodami, aby jim pomohli s přípravou participativního projektu ve spolupráci s místní samosprávou.

Přístěpí ulice při akci „Město lidem, lidé městu“, kterou CBArchitektura spoluorganizuje s agenturou Freeproduction.

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ vzniklo v roce 1997 s cílem poukazovat na souvislosti mezi dodržováním lidských práv a ochranou životního prostředí. Ve svých kampaních hledá cesty, jak prosazovat zájmy životního prostředí i práva lidí, kteří v něm žijí.

Vedle konkrétních řešení jednotlivých problémů (např. návrhy alternativních dopravních řešení, legislativních norem apod.) se snaží v rámci své činnosti propagovat a prosazovat nutnost zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů, a ovlivňovat tak politické rozhodování a politickou kulturu. Zasazuje se o to také vzdělávacími aktivitami zaměřenými na neziskové organizace a občanská sdružení v České republice i v zahraničí.

Angažovaně Offline

V projektu Angažovaně Offline se NESEHNUTÍ rozhodlo přispět k užší spolupráci, motivaci a profesionalizaci již angažovaných občanů a iniciativ při řešení konkrétních problémů ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje. Pokusilo se je prostřednictvím odborného školení motivovat k většímu zapojování do rozhodovacích procesů a zvýšit jejich kvalifikaci v konkrétních metodách participace tak, aby se mohli s úspěchem sami zapojovat do řešení konkrétních kauz ve svých obcích. Následně projekt poskytl dlouhodobou podporu čtyřem aktivním občanům, občankám a iniciativám v Brně, Týnci nad Sázavou, Černovicích a v Oldřichově v Hájích. Podařilo se tak např. přizvat veřejnost k plánování nové podoby návsi nebo vytvořit seznam podnětů veřejnosti pro zlepšení stavu konkrétní ulice, který byl předán místní samosprávě.

Nová publikace s příklady dobré praxe

V současné době připravujeme knihu, která představí čtyři případy měst jako příklady dobré praxe. Text popíše celý proces, nastíní silné a slabé stránky aplikovaných metod a shrne doporučení pro ty, jež popsané případy inspiroují k vlastní iniciativě. Na projektu a publikaci spolupracuje Mgr. Martin Nawrath (Nadace Partnerství), Ing. arch. Petr Klápště, Ph.D. (ČVUT Praha), Lenka Tomášová, B.Arch, M.ADU, a RNDr. Blažena Hušková. Publikace bude na konci března volně ke stažení na stránkách www.obcanskeoko.cz/angazovane-offline nebo bude k objednání na adrese knihovna@nesehnuti.cz.

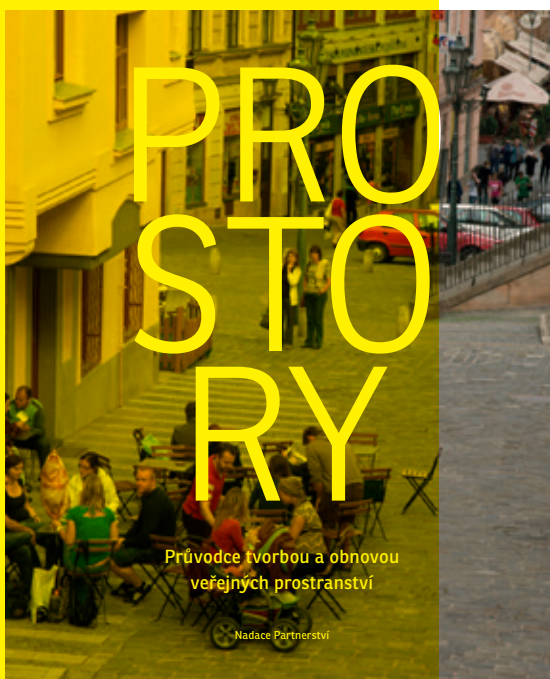
Radoslava Krylová
NESEHNUTÍ

→ www.nesehnuti.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů www.fondno.cz a www.eeagrants.cz.

PROSTORY – PRŮVODCE TVORBOU A OBNOVOU VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

V roce 2013 vydala Nadace Partnerství, o. p. s., výjimečnou a pro rozvoj veřejných prostor velmi užitečnou příručku nazvanou Prostory. Kniha vycházející z osobních zkušeností předkládá na 124 stranách zásady a postupy, jak vytvářet veřejná prostranství tak, aby byla funkční, esteticky přitažlivá a stala se centrem společenského, kulturního i obchodního života v obci.

Život v udržitelných městech je také „životem mezi budovami“. První, s čím se setkáváme při návštěvě jakéhokoliv města, jsou právě veřejná prostranství, která vypovídají o svých obyvatelích, jejich životě a kultuře bydlení. A péče o tento prostor by měla být jednou z priorit samosprávy. Nejen pro samosprávu, ale také pro architekty, pedagogy a další zájemce o tvorbu našeho vystaveného prostředí je určena tato specifická kniha. Listujeme jí jako přehlednou učebnicí, která v osmi kapitolách definuje veřejný prostor a také hledá cesty, jak zapojit své obyvatele a uživatele do jeho plánování a utváření – jak organizovat ankety, besedy, výstavy, prohlídky, připravit pocitové mapy a další druhy participace. Uspořádání knihy i její obsah se snaží být maximálně praktické.

Radí nám, co konkrétně je nutné dělat, aby se město podařilo udržet živé a zdravé – připomíná důležitá architektonická témata dneška, jakými jsou konverze, zahušťování, akcent na pěší, propojování, bezbariérovost, bezpečnost, funkční pestrost atd. Odkazuje také na související legislativu, tolik nezbytnou pro realizaci jakéhokoliv záměru – objevují se zde ustanovení týkající se veřejných prostranství, ale i územního plánování a pravidel pro umístování staveb. Ke komplexnímu pohledu přispívá kapitola věnovaná historickému vývoji prostorových uspořádání zastavěných a nezastavěných území a současným trendům rozvoje sídlení struktury. Rovněž zde nalezneme pro prostředí zcela zásadní sociální a psychologické aspekty, jakými jsou cesty k prohlubování kontaktů mezi lidmi, mapuje věkové potřeby obyvatel, napovídá, jak interpretovat místní dědictví a genia loci. Vzhledem k současnému trendu vzniku udržitelných měst se nezapomíná na environmentální aspekty – snižování hluku, zeleň, hospodaření se srážkovou vodou a odpady atd. Velmi důležitá je poslední kapitola, která je návodem, v podstatě harmonogramem, kde se krok za krokem dozvídáme, jak vést celý proces tvorby nebo obnovy veřejných prostranství. Publikace je protkána myšlenkami Jana Gehla. Není to náhodou, jen těžko bychom hledali erudovanějšího zastávce tvorby míst veřejného života, ostatně stejný vydavatel přišel v roce 2012 s jeho knihou Města pro lidi.

Markéta Pražanová

Knihu je možné zakoupit na e-shopu Nadace Partnerství <http://eshop.nadacepartnerství.cz>.

Nadace Partnerství existuje již od roku 1991 a za více než dvacet let se z ní stala největší česká environmentální nadace. Jejím posláním je pomáhat lidem pečovat o životní prostředí, především udělováním grantů, poskytováním odborných služeb, vzděláváním široké veřejnosti a veřejné správy a organizováním informačních a propagačních kampaní. Mezi hlavní témata činnosti patří: veřejná prostranství, zklidňování dopravy a bezpečné cesty do škol, zelené stavění, zeleň ve městě a v krajině, hospodaření s vodou, obnovitelné zdroje energie, šetrná turistika, cyklistika a pěší doprava, ochrana přírody a kulturního dědictví, společenská odpovědnost, zapojování veřejnosti do rozhodování a vzdělávání.

JAK LZE OVLIVŇOVAT VZNIK KVALITNÍHO PROSTŘEDÍ

Proč jste se rozhodli založit spolek CBArchitektura?

CBArchitektura se zhruba čtyři roky věnuje diskusi o architektuře v Českých Budějovicích, s přesahem k obecným tématům veřejných staveb a veřejného prostoru. Chtěl bych zdůraznit, že jde spíše o náš občanský postoj k městu než přístup projektujících architektů. Prostě tu žijeme a máme pocit, že se velmi málo mluví o kvalitě prostředí, které nás obklopuje. Česká města diskusi o architektuře nutně potřebují a je skvělé, že podobné iniciativy fungují i jinde, mimo velká centra. Namátkou bych jmenoval Jablonec, Plzeň, Prachatice, Vimperk, Znojmo, Kolín, Litoměřice nebo Benešov.

Miroslav Vodák je absolvent Fakulty architektury ČVUT. Pracoval v ATELIERU 8000 architektů Jířího Stříteckého a Martina Krupauera a v CGA Architects New York. Kromě projektové praxe se věnuje popularizaci a propagaci architektury veřejných staveb a veřejného prostoru. V roce 2012 založil spolek CBArchitektura.

Rozhovor s Miroslavem Vodákem, zakladatelem spolku CBArchitektura

Foto Ondřej Brynych

Na vznik této iniciativy měl vliv i českobudějovický Dům umění.

Ano, spolek skutečně vzešel z lidí, kteří navštěvovali tehdejší Dům umění, dnes už Galerii současného umění a architektury, kterou vede Michal Škoda. Zdejší vynikající výstavy vyvolaly diskusi o rozpačitém dojmu z rozvoje města. Možnost tento proces ovlivňovat pak vedla k založení spolku. Naším cílem není projektovat, ale komunikovat s magistrátem s důrazem na proces, který by mohl vést právě ke vzniku kvalitní současné architektury.

Pořádáte hlavně přednášky, ale třeba i cyklojízdy. Co ještě?

Zpočátku jsme v podstatě začali spolupracovat s těmi, kteří už nějakou iniciativu vyvíjeli, a posunuli ji směrem k architektuře. Od menších projektů, jako byly večere a pikniky ve veřejném prostoru nebo cyklojízdy, jsme se dostali ke spolupráci na přednáškách (Den architektury, Pecha Kucha) a městských slavnostech (Krajinské Korzo, Majáles). Často stačí věci pouze iniciovat a pak je nechat vyvíjet samostatně.

Dnešní prioritou činnosti spolku je diskutovat a komunikovat. Jak důležitost architektury vysvětľujete?

Snažíme se mluvit o architektuře jako o procesu, který začíná dávno předtím, než se začne stavět. Architektura se bohužel redukuje na samotnou stavbu a je vnímána jako něco navíc, co se týká pouze vzhledu a stojí zbytečně peníze. Chybí diskuse o základních otázkách, proč, co, jak a s kým chci stavět a co má být vlastně výsledkem. Zásadní chybou je říkat, že je to stavba, protože to má být prostředí.

Jakým způsobem upozorňujete na aktuální problémy?

Zpočátku to byly sociální sítě a články do novin. Musím přiznat, že poměrně kritické. Postupně jsme se dostali k přímým rozhovorům s politiky a zjistili jsme, že je pro ně zajímavé, když kromě problému navrhneme i řešení. Začali jsme tedy hledat pozitivní příklady a v současnosti dokážeme na většinu otázek odpovědět konkrétním projektem ze srovnatelných podmínek nebo případovou studií.

Jaké argumenty používáte pro obhajobu vzniku kvalitní architektury?

Snažíme se o stručnost, což samozřejmě vede ke zjednodušování a občas také k nepochopení. Všechno je závislé na konkrétních lidech. Vysvětľujeme hlavní teze Politiky architektury a stavební kultury ČR, téma kvality životního prostředí nebo zadávání veřejných zakázek. Město, mimo jiné i na základě naší argumentace, vypsal několik architektonických soutěží a obnovilo Útvar hlavního architekta.

Jak funguje útvar hlavního architekta v Českých Budějovicích?

Je tu zatím pouze dva roky a nebylo lehké to prosadit. Budějovice tuto funkci neměly minimálně dvanáct let obsazenou, takže je logické, že opětovné vybudování struktury a hlavně důvěry bude zhruba stejnou dobu trvat. Nedělal bych si iluze o výrazných změnách v krátké době. Ale je to pozitivní krok, stejně jako zřízení komise Rady města pro architekturu a urbanismus.

Jste členem Rady města pro architekturu a urbanismus. Jaká témata zde prosazujete?

Osobně mě zajímá proces vzniku zadání stavby a forma výběrového řízení. Je překvapující, kolik významných veřejných zakázek se zadá projektantům, kteří vyhrají nejnižší nabídnutou cenou a na které nenajdete žádné reference. Město tak nemá moc velkou kontrolu nad konkrétním výsledkem ani cenou stavby. Je to velký rozdíl proti tomu, co zde od revoluce vzniklo z architektonických soutěží.

Jaký postup při zadávání veřejných zakázek byste navrhoval?

Existuje několik možností. U velkých projektů je to otevřená architektonická soutěž nebo soutěžní dialog, kde můžete hodnotit poměr ceny a kvality konkrétních návrhů. U menších zakázek je pak možnost oslovit několik ateliérů k podání nabídky nebo studií přímo. To všechno zákony umožňují a je naprosto nutné toho využívat.

Jak magistrát reaguje na doporučení změny v typu výběrových řízení?

Jde pouze o to, být připravený na obhajobu takového postupu. Pokud MMR v Politice architektury a stavební kultury píše o významu architektury pro společnost a přímo říká, že odpovědnost za celý proces jde za státní správou a samosprávou, pak toho těžko dosáhnete nejnižší projektovou cenou, což tento dokument také nedoporučuje. Takže jde pouze o jeho naplňování.

Co aktuálně ve spolku připravujete?

Připravujeme průvodce po současné jihočeské a hornorakouské architektuře veřejných staveb. Mělo by jít o konkrétní příklady dobré praxe, kde bude například forma zadání nebo cena stavby. Cílem průvodce není to, aby ho někdo pouze četl, ale aby se jel podívat a pokud možno přímo mluvil s lidmi, kteří za těmi projekty stojí nebo stáli.

Markéta Pražanová

→ www.cbarchitektura.cz

4 VÝSLEDKY
5 PROBÍHAJÍCÍCH
20 PŘIPRAVOVANÝCH

REVITALIZACE HISTORICKÉHO CENTRA MĚSTA PÍSEK

Jednokolová veřejná projektová urbanis-
ticko-výtvarná soutěž

Vyhlašovatel

Město Písek

Předmětem soutěže

bylo zpracování soutěžního návrhu urbanis-
ticko-výtvarného řešení revitalizace prostoru
historického centra města Písek (městské lokality
Velkého náměstí, Alšova náměstí a přilehlého
uličního parteru), zahrnující funkční využití
území, prostorové a architektonicko-urbanistické
řešení skladby řešeného území (vyjma přilehlých
objektů), zeleně, dopravních vztahů, včetně řešení
dopravní obsluhy a dopravy v klidu v návaznosti
na celkovou městskou dopravu.

Termín konání soutěže

1. 9.–16. 11. 2015

Porota

Jan Mužík, Milan Košar, Jan Sedlák, Petra Tram-
bová, Josef Knot; náhradníci Jan Bouček, Marta
Slámová, Tomáš Franců, Vratislav Vokurka

Počet odevzdaných návrhů

10

Ceny a odměny celkem

350 tis. Kč

1. cena (180 tis. Kč)

MCA atelier, s. r. o. / Miroslav Cikán, Vojtěch
Ertl, Radek Novotný

Návrh obsahuje dopravně kvalitní řešení včetně
dostatečné kapacity parkovacích ploch. Přínos-
né pro řešené území jsou příčné komunikační
propojovací prvky, které umožňují pěším využívat
celou šíři plochy Velkého náměstí, jež je vhodné
doplněno vodním prvkem. Dopravním řešením je

lapidárně zvýrazněna východní, pěší část Velkého
náměstí. Na jeho severní straně je nutné detailně
dofešit dopravní prvek otáčení. Ohleduplně je
v návrhu navržena kompozice rozmístění veřejné
zeleně formou alejí i samostatných rytmických
skupin stromů, které nechávají citlivě vyniknout
přilehlým architektonickým hodnotám historické
zástavby. Návrh svým řešením kompaktně propo-
juje a sjednocuje plochu obou náměstí – Alšova
a Velkého. Porota ocenila kultivované grafické
zpracování návrhu.

2. cena (120 tis. Kč)

Ivo Kraml, Patrik Šarmír, Martina Kubešová,
Květa Čulejová

3. cena (40 tis. Kč)

Ilex design, s. r. o. / Josef Smutný, Roman
Nevrla, Hana Havrdová, Ondřej Vaněk, Martin
Petřík, Tomáš Gelien, Tomáš Hrubý, Jitka
Tomšová

Odměna (10 tis. Kč)

Luboš Knytl, Jan Svoboda, Martin Svoboda,
Václav Pavlík

Více informací

[www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/revitalizace-
-historickeho-centra-mesta-pisek](http://www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/revitalizace-
-historickeho-centra-mesta-pisek)

JIŘÍHO NÁMĚSTÍ V PODĚBRADECH

Jednokolová veřejná urbanisticko-archi-
tektionická ideová soutěž

Vyhlašovatel

Město Poděbrady

Předmětem soutěže

bylo zpracování ideového urbanisticko-architek-
tonického návrhu řešení Jiřího náměstí v Podě-
bradech včetně Divadelní ulice a příkop.

Termín konání soutěže

13. 6.–22. 11. 2015

Porota

Petr Velička, Zdeněk Hölzel, Jan Vrana, Zdeňka
Vydrová, Ladislav Langr, Ivan Uhlíř, Zbyněk Luka-
vec; náhradníci Petr Němec, Petr Molhanec, Ilona
Fliedrová, Jana Veberová, Jana Netíková, Roman
Vlasák, Jiří Mareš, Jozef Ďurčanský

Počet odevzdaných návrhů

32

Ceny a odměny celkem

450 tis. Kč

1. cena (150 tis. Kč)

Alexandr Kotačka, Eva Pyková

Jedná se o kvalitní komplexní řešení veřejného
prostoru i dopravy. Řešení parteru je invenční,
městotvorné v kontextu s historickým význa-
mem náměstí a jeho polohou v památkové zóně.
Usměruje dopravu velkým kruhovým objezdem
ve tvaru oválu kolem celého náměstí. Byť může
objížďení celého prostoru řidiče obtěžovat, vytváří
podmínky pro plynulý průjezd. Oválný objezd je
nutno prověřit z hlediska dopravy (odbočení od

mostu podél jižní strany náměstí). Atraktivní jsou vzniklé pobytové plochy podél objektů lemujících náměstí, které zároveň zajišťují bezproblémovou obslužnost. Kvalitní návrh spojení řeky a náměstí. Velmi kvalitně je řešen parter. Detaily, včetně výšky svítidel, jsou velmi dobře promyšleny. Z památkového hlediska je řešení akceptovatelné. Mírné navýšení rozpočtu je vzhledem k vysoké kvalitě řešení odůvodnitelné. Doporučení poroty: Plocha uprostřed náměstí může být problematicky využitelná a těžko dostupná (pouze přes komunikaci), je nutné hledat její funkci, aby se nestala mrtvou a izolovanou zónou. Oddělení náměstí od zámku je třeba minimalizovat. Povrch pojižděných komunikací musí být vzhledem ke způsobovanému hluku řešen jiným způsobem, také vymezení komunikace sloupky je nutné prověřit. Doporučujeme úpravu parkoviště přimknutého k budovám v místě pod zámek. Novostavbu informačního centra a parkoviště by bylo vhodné vzhledem k jejich formě přehodnotit. Tvarosloví a hmota novostavby infocentra v kombinaci s vozidly stojícími na parkovišti není dostatečně reprezentativní v pohledu nejen od vody. Doporučuje se zvážit kapacitu a možnosti parkování.

2. cena (120 tis. Kč)

SCOB Arquitectura

3. cena (90 tis. Kč)

David Mikulášek, Linda Boušková, Filip Musálek, Martin Valíček

3. cena (90 tis. Kč)

Petr Novotný, Martin Píša

Více informací

www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/jirihonamesti-v-podebradech/

PROSTOR PŘED TERMINÁLY 1 A 2 LETIŠTĚ VÁCLAVA HAVLA PRAHA

Dvoukolová veřejná ideová urbanisticko-dopravní soutěž

Vyhlašovatel

Český Aeroholding, a. s.

Předmětem soutěže

bylo zkvalitnění veřejného prostoru před terminály 1 a 2, a to zejména zpřehlednění a reorganizace dopravních toků v návaznosti na plánovanou železniční stanicí, nový systém parkování, vytvoření reprezentativních pobytových prostranství, kultivace vegetačních úprav a reklamních ploch. Zároveň byla požadována vize urbanistického řešení s pevně zakotvenou dopravou pro výhledový stav na rok 2030.

Termín konání soutěže

8. 6.–20. 11. 2015

Porota

David Olša, Jiří Pos, Jan Šépka, Václav Dvořák, Jan Jehlík, Osamu Okamura, Regina Loukotová; Jiří Kraus, Marek Zděradička, Vladimír Sitta, Jaroslav Wertig

Počet odevzdaných návrhů

15

Ceny a odměny celkem

1 000 tis. Kč

1. cena (600 tis. Kč)

rala, s. r. o. – Radek Lampa, Josef Filip, Tomáš Cirmaciu, Pavel Fajfr, Tomáš Kroužil

Hodnocení poroty v I. kole: Koncept je srozumitelný a návrh je jasně prezentovaný. Řešení je založeno na silném účinku rozsáhlé pobytové platformy před terminálem 1 s navazující obslužnou platformou před terminálem 2 s navazujícími krajinnými úpravami u dostavby „prstu“ terminálu 2.

Zklidnění před terminálem 1 je ale provedeno za cenu náročného zahloubení dopravní obsluhy s nízkou kvalitou tohoto prostředí a s velmi problematickými způsoby pohybu cestujících mezi parkovišti a terminály. Obdobně to platí i pro nekomfortní cestu mezi terminálem 1 a stanicí vlaku.

Hodnocení poroty ve II. kole: Návrh zaznamenal výrazný posun oproti prvnímu kolu. Porota kladně hodnotí vyvážené řešení hlavních témat zadaných vypisovatelem, tzn. řešení dopravy, veřejného prostranství před terminály, silné vize a využití potenciálu území. Velkým pozitivem je též fakt, že v centru pozornosti stojí člověk-chodec, kterému je vyhrazena hlavní komunikační úroveň na terénu. Předprostor se stává kultivovaným rozšířením

letištních hal, s jasnými architektonickými kvalitami. Určitým rizikem je náročnost etapizace návrhu.

3. cena (200 tis. Kč)

CMC architects, Atelier DUA – Jan Mužík – Martina Chisholm, Václav Malina, Jan Mužík, David Richard Chisholm, Vít Máslo, Evžen Dub, Daniel Šimpach, Yuliya Pozynich

3. cena (200 tis. Kč)

D3A, spol. s r. o. – Eva Macková, Tomáš Prouza, Jaroslav Zima, Daniel Polič, Petra Barotková, Milan Bulva, Lenka Chmelířová, Miroslav Juren, Eva Macková, Jan Přikryl, Jana Školníková

Více informací

www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/prostoru-pred-terminaly-1-a-2-letiste-vaclava-havla-praha

REVITALIZACE HISTORICKÉHO JÁDRA OBCE TETÍN

Urbanisticko-architektonická veřejná dvoukolová projektová soutěž

Vyhlašovatel

Obec Tetín

Předmětem soutěže

bylo zpracování urbanisticko-architektonického návrhu revitalizace historického jádra obce Tetín.

Termín konání soutěže

12. 8.–8. 12. 2015

Porota

Ludvík Grym, Vladimír Sitta, Martin Hrdlička; náhradníci Jakub Chuchlík, Ondřej Hrdlička, Martin Machulka

Počet odevzdaných návrhů

15

Ceny a odměny celkem

160 tis. Kč

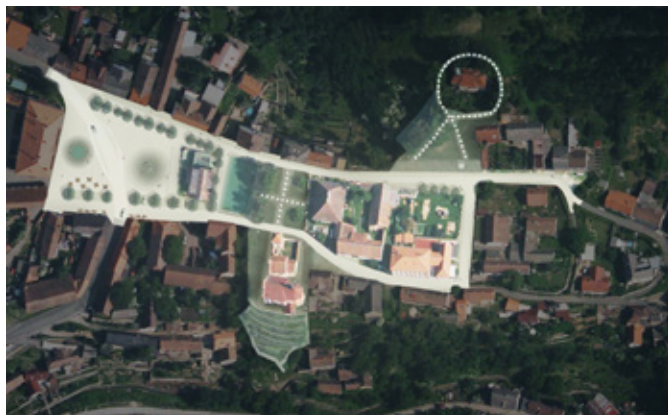

2. cena (60 tis. Kč)

Jakub Chvojka, spoluautoři: Radek Dragoun, Helena Lihanová

Tento návrh podle názoru poroty úspěšně interpretuje charakter místa, aniž by příliš sklouzával do vykonstruovaných souvislostí anebo zoufale

hledal významy ve formálních aranžmá. Přesto porota posuzuje některé elementy návrhu s rezervou. Místo je přirozeně obdařeno potentní symbolikou a nezaměnitelným geniem loci. Předností návrhu je materiálová ukázněnost a jednota, aniž by docházelo ke ztrátě schopnosti reagovat na nepředvídané změny v budoucnosti. Jednotný povrch, variabilní v procentuálním zastoupení kamene a trávniku, propojuje i ty části, které spolu souvisí, ale nejsou v přímém vizuálním kontaktu. Mobilář je pojednán robustně, aniž by sklouzával do teatrální rustikálnosti. Porota má pochybnosti o efektivnosti ovocné stěny, která má za úkol odfiltrvat nešťastně koncipovaný a situovaný rodinný dům. Situace si žádá radikálnější řešení. Problematické je řešení detailu vodního prvku. Ten je sice doložen kalkulací a diagramem, avšak materiálové řešení není domyšleno, např. přelivová hrana, rohy. Forma kašny odvozená z paralelních čar na plánu je spíše grafickou než formou uchopitelnou z úrovně očí. V případné projektové fázi je třeba detailně propracovat řešení dlažby v různých zátěžových situacích, jejího materiálu, velikosti, procentuálního zastoupení jednotlivých povrchů, podloží, odvodnění a závlahy. Kriticky je hodnoceno umístění a forma autobusové zastávky. Dopravní řešení v této části je nutno revidovat. Grafika návrhu může vést k problémům s interpretací širší veřejností. Díky flexibilitě lze návrh považovat za ekonomicky únosný.

2. cena (60 tis. Kč)

Jan Mackovič, spoluautoři: Zuzana Kučerová, Kateřina Burešová, Jana Kusbachová

Porota ocenila, že návrh sjednocuje náměstí do jednoho prostoru, nicméně materializace velkoplošnou dlažbou ve sdíleném prostoru je nerealistická a postrádá jak materiálovou, tak ekonomickou flexibilitu. Zakřivením stávající komunikace se částečně zlepšují podmínky v bezprostředním okolí zámku, aniž by docházelo k dramatickým přeložkám komunikace. Další předností tohoto pragmatického řešení je potenciál uchovat většinu vzrostlých stromů, pokud by byly respektovány výhrady uvedené v dalším odstavci. Slabinou tohoto řešení je povýšení rodinného domu na protiváhu zámku, což je dále zdůrazněno i umístěním votivního kříže na osu náměstí. Ač návrh navozuje představu, že uchovává maximální

množství vzrostlé zeleně, navrhované dimenze a změny výšky terénu, zejména v oblasti nádrže, negativně ovlivňují kořenový systém stromů. Popřením základních arboristických pravidel sice autor nachází odpověď na řešení mobiliáře, ale za nepřipustně vysokou cenu. Nicméně porota je toho názoru, že pro tento problém existuje řešení, které výrazně nenaruší integritu návrhu. Vedle toho zbytečné zidky přispívají k omezení pohybové propustnosti a k vytváření bariér. Mezi zobrazením materiálů v obrázcích a textem existuje rozpor: vápenec/opuka prezentováno jako žula. Uvedené grafické měřítko je chybné. Symbolické prvky – cesta tetínskými legendami a kříž v dlažbě – působí nepřesvědčivě, až pateticky. Místo má svou neopakovatelnou sílu a nepotřebuje další „rozmnožování“ symbolů, které jen degradují originál. Návrh neřeší potřebu vizuálního oddělení kostelů od sousedního obytného domu. Ekonomicky patří návrh k náročnějším řešením, pokud by ovšem nedošlo k přehodnocení navrhované kvality a kvantity materiálů.

3. cena (30 tis. Kč)

Markéta a Petr Veličkovi

Více informací

www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/revitalizace-historickeho-jadra-obce-tetin

DODATEČNÉ INFORMACE K YAA 2015

Doplňujeme informace k výsledkům Young Architect Award 2015 z Bulletinu 04/2015 (strana 64–65), které nám v době uzávěrky bohužel ještě nebyly vyhlášovatelem soutěže, Nadací ABF, sděleny. U sedmi z osmi cen se přitom jednalo o studentské projekty či diplomové práce. V návaznosti na tuto informaci uvádíme vysoké školy a vedoucí ateliérů oceněných mladých architektů.

Beton Brož YAA 2015

Kristýna Smržová, FA VUT v Brně, ateliér Jana Mléčky

Cena CPI

Adam Cígler, Petr Vacek, FUA TUL v Liberci, ateliér Zdeňka Fránka a Dany Rakové

Cena architekta Josefa Hlávky

Tereza Komárková, FA ČVUT v Praze, ateliér Petra Hájka a Jaroslava Hulína

Cena rektora ČVUT za školní práci

Adam Lacina, FUA TUL, ateliér Jana Hendrycha a Jiřího Jandourka

Cena rektora TUL za školní práci

Monika Jasioková, AVU v Praze, Škola architektury Emila Přikryla

Cena časopisu ERA21

Eva Horáková, FA VUT v Brně, Ústav navrhování, modulový seminář

Cena časopisu Moderní obec

Jiří Žid, Zuzana Koňasová, Ondřej Pleštil

Cena časopisu Architekt

Tadeáš Říha, FA, Technische Universiteit Delft, Nizozemsko, ateliér Explore Lab

Kompletní výsledky soutěže jsou dostupné na www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/young-architect-award-2015.

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

ROZŠÍŘENÍ HŘBITOVA V HOSTIVAŘI

Veřejná jednokolová projektová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Správa pražských hřbitovů, p. o.

Sekretář soutěže

Ing. Markéta Kohoutová,

tel.: 603 541 033,

info@soutez-o-navrh.cz

Předmětem soutěže

je zhotovení projektového architektonicko-urbanistického návrhu rozšíření starého hřbitova v Hostivaři včetně získání představy o potenciálu využití sousedících pozemků v majetku Prahy 15 (s případnou možností dalšího rozšíření hřbitova, resp. provázání s veřejným prostorem). Cílem záměru je rozšíření nabídky progresivních způsobů pohřbívání v dynamicky se rozvíjející čtvrti hlavního města Prahy, spolu s názorem na celkové řešení lokality (budoucí potenciál). Se záměrem úzce souvisí i doporučené možnosti revitalizace stávajícího hřbitova a způsob jeho napojení na novou část.

Porota

Martin Červený, Vladimír Lavřík, Filip Ditrich, Richard Biegel, Svatopluk Sládeček, Jan Kovář, Boris Redčenkov; náhradníci Julius Mlčoch, Jaroslav Svoboda

Předpokládané ceny a odměny celkem
165 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

31. 3. 2016

Více informací

www.cka.cz/cs/souteze/probihajici/rozsireni-hrbitova-v-hostivari

ULICE T. G. MASARYKA A SOUVISEJÍCÍ PROSTORY V KLDNĚ

Jednokolová veřejná projektová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Statutární město Kladno

Sekretář soutěže

Ing. arch. Martina Dohnalová,

tel.: 312 604 132, martina.dohnalova@

mestokladno.cz

Předmětem soutěže

je zpracování architektonicko-urbanistického návrhu revitalizace třídy

T. G. Masaryka a souvisejících prostor

v centru Kladna. Jedná se o návrh

moderního pojetí pěší zóny a zlepšení

navazujících prostor s důrazem na

kvalitu pěších propojení. Cílem je

zatraktivnění pěší zóny pro všechny

její uživatele tak, aby se pozvedla její

úroveň a plnila funkci plnohodnotného

městského centra. Návrh musí

respektovat ekonomické možnosti

vyhlašovatele.

Porota

Igor Kovačević, Pavla Melková, Luboš

Pata, Petr Návrat, Tomáš Cach, Irena

Veverková, František Müller, Ondřej

Rys, Zdeněk Slepíčka; náhradníci

Kristýna Ullmanová, Sylva Matějková,

Milan Volf, Anna Anděrová

Předpokládané ceny a odměny celkem

500 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

31. 3. 2016

Více informací:

www.cka.cz/cs/souteze/probihajici/

trida-t-g-masaryka-a-souvisejici-pro-

story-v-kladne

ÚZEMNÍ PLÁN MARIÁNSKÉ LÁZNĚ – IDEOVÝ NÁVRH

Jednokolová veřejná ideová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel

Město Mariánské Lázně

Sekretář soutěže

Milada Streicherová,

tel.: 354 922 129, milada.streichero-
va@marianskelazne.cz

Předmětem soutěže

je zpracování návrhu základní strategie a koncepce rozvoje města včetně koncepce uspořádání krajiny, základní koncepce veřejné infrastruktury a řešení širších vazeb.

Porota

Igor Kovačević, Milan Košař, Petr Starčević, Štěpán Špoula, Petr Třešňák,

Vojtěch Franta, Tomáš Prinz; náhradníci

Lada Kolaříková, Zora Rákosová

Předpokládané ceny a odměny celkem

500 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

10. 5. 2016

Více informací

www.cka.cz/cs/souteze/probihajici/

uzemni-plan-marianske-lazne-ideo-

vu-navrh

NOVÁ RADNICE PRO PRAHU 7

Dvoukolová veřejná anonymní projektová architektonická soutěž.

Vyhlašovatel

Městská část Praha 7

Sekretář

Ing. arch. Igor Kovačević, Ph.D.,

tel.: 603 810 083, kovacevic@ccea.cz

Předmětem soutěže

bude zhotovení návrhu rekonstrukce a interiéru budovy na adrese U Průhonu

1338/38 pro sídlo Úřadu městské části

Praha 7. Soutěž bude hledat odpověď

na otázku, jak má v 21. století vypadat

radnice městské části: jak na stávo-

jícím skeletu budovy postavit dům,

který bude reprezentativní, uživatelský

přívětivý a hlavně bude umět stárnout

a zachovat si svou důstojnost i za

padesát či více let.

Porota

Jan Čížinský, Lenka Burgerová, Silvia

Brandi, Jörn Aram Bihain, Kamil Mrva,

Lukáš Kordík, Lukáš Kohl, Magdalena

Rochová; náhradník Pavel Zelenka

Předpokládané ceny a odměny celkem

1 500 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

1. kolo – 16. 3. 2016

2. kolo – 2. 5. 2016

Více informací

www.cka.cz/cs/souteze/probihajici/

nova-radnice-pro-prahu-7

ÚSTAVNÍ SOUD – ARCHITEKTONICKÉ ZTVÁRNĚNÍ INTERIÉRŮ

Jednokolová veřejná anonymní
projektová architektonická
soutěž

Vyhlašovatel

Ústavní soud, Brno

Sekretář

Mgr. Margita Rausová,
tel.: 542 161 196, podani@usoud.cz

Předmětem soutěže

je zpracování architektonického
návrhu interiérů budovy sídla Ústav-
ního soudu, Joštova 8, Brno. Navržena
bude celková koncepce úprav interiérů
s detailním řešením sněmovního sálu,
jednacích sálů s přílehlými prostory,
pracovní soudce a jeho tajemnice
a část veřejných prostor s chodbou
a sociálním zázemím. Návrh se bude
týkat menších stavebních úprav,
podlah, stropů, stěn, interiérového
vybavení mobiliáře a osvětlení.

Porota

Ivo Pospíšil, František Konečný,
Ladislav Kuba, Radko Květ, Jan Šesták;
náhradníci: Jitka Balíková, Antonín
Novák, Gustav Křivinka

Předpokládané ceny a odměny celkem
270 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

16. 5. 2016

Více informací

[www.cka.cz/cs/souteze/probihajici/
ustavni-soud-2013-architektonicke-
ztvarneni-interieru](http://www.cka.cz/cs/souteze/probihajici/ustavni-soud-2013-architektonicke-ztvarneni-interieru)

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

MODULÁRNÍ FILHARMONIE, ČESKÉ BUDĚJOVICE

Vyhlašovatel

KOMA MODULAR, s. r. o.

Předmětem soutěže

bude ideový architektonický návrh
budovy Jihočeské komorní filharmonie
v Českých Budějovicích. Osmý ročník
architektonické soutěže MODULARCH
pro vysokoškolské studenty architek-
tonických oborů a pro mladé absolven-
ty těchto oborů.

Předpokládaný termín vyhlášení

březen 2016

SV. JAN NEPOMUCKÝ PRO KRUHOVÝ OBJEZD V NEPOMUKU

Vyhlašovatel

Město Nepomuk

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonicko-vý-
tvárného návrhu volné plastiky na
téma sv. Jan Nepomucký. Plastika má
dotvářet prostředí nového kruhového
objezdu v Nepomuku u Pyramidy
a měla by být umístěna do prostoru
jeho středového tělesa. Tento kruhový
objezd je situován na hlavní silnici I/20
a představuje jednu z pomyslných bran
do města.

Předpokládaný termín vyhlášení

březen 2016

ŘEŠENÍ PŘEDNÁDRAŽNÍHO PROSTORU VE STRAKONICÍCH

Vyhlašovatel

Město Strakonice

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonicko-

-urbanistického návrhu na řešení
přednádražního prostoru ve Strako-
nicích – revitalizace prostoru zahrnu-
jící funkční využití území, prostorové
a architektonicko-urbanistické řešení
skladby řešeného území – tj. zejména
dopravních a funkčních vztahů – řeše-
ní veřejné autobusové, vlakové dopravy
a městské hromadné dopravy, dopravy
v klidu, zeleně a veřejného prostoru, při
respektování ekonomických možností
vyhlašovatele.

Předpokládaný termín vyhlášení není
dosud známý

ŘEŠENÍ WÁGNEROVA NÁMĚSTÍ, BEROUN

Vyhlašovatel

Město Beroun

Předmětem soutěže

bude vyřešení dopravní situace v pro-
storu Wágnerova náměstí a jeho okolí.
Předpokládaný termín vyhlášení není
dosud známý

KNIHOVNA A SPOLEČENSKÉ CENTRUM V ÚVALECH

Vyhlašovatel

Společnost Petra Parlěře, o. p. s. /
Město Úvaly

Předmětem soutěže

bude zpracování projektového ar-
chitektonického návrhu na výstavbu
knihovny společenského centra
v Úvalech, nám. Arnošta z Pardubic,
č. p. 18.

Předpokládaný termín vyhlášení není
dosud známý

PROMĚNA VNITROBLOKU KRAŠOVSKÁ V PLZNI

Vyhlašovatel

Městský obvod Plzeň 1

Předmětem soutěže

bude řešení proměny unikátního vol-
ného prostranství ve vnitrobloku mezi
ulicemi Krašovská, Toužimská, Žlutická
a Studentská v Plzni na Košutce.

Předpokládaný termín vyhlášení
20. 4. 2016

REKONSTRUKCE A DOSTAVBA BUDOV FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE, OPLETALOVA 47 A 49, PRAHA

Vyhlašovatel

Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Sekretář soutěže

Ing. Markéta Kohoutová

Předmětem dvoukolové soutěže

je zpracování architektonického návrhu rekonstrukce a dostavby dvou klasičistních budov Filozofické fakulty UK v Pražské památkové rezervaci (jedna z budov je kulturní památkou). Využitím nových objektů by mělo dojít k částečnému vykrytí dlouhodobého deficitu v oblasti prostorového i materiálního vybavení zejména pro badatelské a výukové účely. Předpokládané stavební náklady jsou 240 mil. Kč bez DPH. Zadavatel plánuje zadat zakázku v hodnotě max. 24 mil. Kč včetně DPH na zpracování kompletní projektové dokumentace v září letošního roku, do konce roku 2016 musí být dopracována studie.

Porota

Aleš Burian, Simona Dočkalová, Filip Malý, Jiří Opočenský, Pavel Sládek, Jan Šépka, Zdeňka Vydrová; náhradníci Tomáš Bezpalec.

Předpokládané ceny a odměny celkem
1 670 000 Kč

Předpokládaný termín vyhlášení
14. 4. 2016

Datum odevzdání soutěžních návrhů
1. kolo – 30. 5. 2016

Více informací

www.opletalova-soutez.cz

VÝTVARNÉ A PROSTOROVÉ ŘEŠENÍ VÝSTAV NÁRODNÍHO MUZEA 2016

Vyhlašovatel

Národní muzeum

Předmětem soutěže

bude výtvarné a prostorové řešení

výstav Národního muzea Nová Guinea – ostrov válečníků a kanibalů a Když císař umírá. Rozsah: a) studie Výstav, které budou obsahovat prostorově-výtvarné řešení interiéru výstavních prostor včetně zapojení exponátů, modelů, audiovizuální techniky, osvětlení a stávajícího výstavního mobiliáře dle libret výstav; b) zhotovení dokumentace pro realizaci výstav (dokumentace pro provedení stavby) včetně seznamu prvků a výkazu výměr; c) kontrolní rozpočet realizace výstav; d) autor-ský dozor po dobu realizace výstav. Uchazeč bude oprávněn podat nabídku k jedné, více i všem částem veřejné zakázky. Nabídky budou podávány vždy ke každé jednotlivé části samostatně, tzn. samostatnou nabídkou v anonymní uzavřené obálce.
Předpokládaný termín vyhlášení
31. 3. 2016

ÚZEMNÍ STUDIE – JIHLAVA

Vyhlašovatel

Statutární město Jihlava

Předmětem soutěže

bude zpracování konceptu územní studie, který vyřeší uspořádání zástavby, dopravní obslužnosti a optimálního vymezení veřejných prostranství následujících sedmi lokalit v statutárním městě Jihlava: Hruškové Dvory, Špitálské předměstí, Na Bělidle, Handlový Dvory, Centrum – sever, Revitalizace sídliště Jihlava I, Za Poštou. Návrhy budou muset být zpracovány a podány pro každou jednotlivou část samostatně. Účastníci soutěže budou moci podat návrh na libovolnou část 1) – 7) předmětu soutěže nebo na všechny části.

Předpokládaný termín vyhlášení
31. 3. 2016

PŘESTAVBA AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ V KLDNĚ

Vyhlašovatel

Statutární město Kladno

Předmětem soutěže

bude návrh přestavby autobusového nádraží v Kladně.

Předpokládaný termín vyhlášení
1. 4. 2016

OBNOVA JIRÁSKOVA NÁMĚSTÍ A KLÁŠTERNÍ ZAHRADY V PLZNI / CENA NADACE PROMĚNY 2016

Vyhlašovatel

Nadace Proměny Karla Komárka

Předmětem soutěže

bude návrh kompletní revitalizace historického centra plzeňských čtvrtí Petrohrad a Slovany – Jiráskova náměstí – a to včetně veřejnosti nově zpřístupňovaných areálů Klášterní zahrady a TJ Sokol Plzeň V. Místo by mělo nabídnout odpovídající kvalitu pro všechny generace a typy uživatelů.
Předpokládaný termín vyhlášení
4. 4. 2016

REVITALIZACE ULICE PRAŽSKÉ V KOLÍNĚ

Vyhlašovatel

Město Kolín

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonicko-urbanistického návrhu úpravy ulice Pražské v úseku od křižovatky s ulicí Jaselskou ke křižovatce s ulicí náměstí Republiky a části ulice Sluneční a ulice Štítarské.
Předpokládaný termín vyhlášení
4. 4. 2016

REKONSTRUKCE NÁMĚSTÍ A PŘILEHLÝCH ULIC RADNICKÁ, VRCHOVECKÁ, KOMENSKÉHO A KOSTELNÍ VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ

Vyhlašovatel

Město Velké Meziříčí

Předmětem architektonické soutěže

bude návrh na rekonstrukci Náměstí a přilehlých ulic Radnická, Vrchovecká, Komenského a Kostelní ve Velkém Meziříčí.

Předpokládaný termín vyhlášení
30. 4. 2016

MULTIFUNKČNÍ OBJEKT VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY – NÁMĚSTÍ SVOBODY JANSKÉ LÁZNĚ

Vyhlašovatel

Město Janské Lázně

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonického návrhu na Multifunkční objekt veřejné infrastruktury – náměstí Svobody Janské Lázně v místě stávajícího objektu.

Předpokládaný termín vyhlášení

10. 5. 2016

NOVÉ ADMINISTRATIVNÍ CENTRUM LESŮ ČR V HRADCI KRÁLOVÉ

Vyhlašovatel

Lesy ČR, s. p.

Předmětem soutěže

bude návrh nového administrativního centra Lesů ČR v Hradci Králové.

Předpokládaný termín vyhlášení

30. 6. 2016

REVITALIZACE HUSOVA NÁMĚSTÍ V LYSÉ NAD LABEM

Vyhlašovatel

Město Lysá nad Labem

Předmětem soutěže

bude zpracování ideového urbanisticko-architektonického návrhu revitalizace Husova náměstí v Lysé nad Labem.

Předpokládaný termín vyhlášení není

dosud známý

VSTUPNÍ VESTIBUL OBJEKTU NA FRANTIŠKU 32, PRAHA 1

Vyhlašovatel

Česká republika – Ministerstvo průmyslu a obchodu

Předmětem soutěže

bude zpracování celkového architektonického návrhu úprav vstupního vestibulu objektu Na Františku 32, Praha 1, zejména architektonického a výtvarného řešení interiéru, návrhu mobiliáře a osvětlení

Předpokládaný termín vyhlášení není

dosud známý

NA PLÁNI, PRAHA 5

Vyhlašovatel

Městská část Praha 5

Předmětem soutěže

bude nalezení vhodného architektonicko-urbanistického řešení daného území jako výsledku účinné spolupráce odborníků a veřejnosti (tzv. participativního procesu, který bude zapracován do soutěžního zadání). Snahou MČ Praha 5 je dotvořit danou lokalitu, která v současné době trpí nevyjasněnými majetkoprávními vztahy a nachází se ve zdevastovaném stavu. Řešené území má ambici se stát společenským, kulturním, sportovním a relaxačním těžištěm lokality. Je proto nutné najít shodu, vyřešit hlavní problémy v území. Řešení bude obsahovat návrh veřejného prostoru a objemové řešení ve vazbě na stávající stavby a principy regulace a začlenění nových staveb s minimalizační dopadů na životní prostředí.

Předpokládaný termín vyhlášení není

dosud známý

REVITALIZACE JÁDRA OBCE ŽADOVICE

Vyhlašovatel

Obec Žádovice

Předmětem soutěže

bude návrh na revitalizaci centra obce Žádovice.

Předpokládaný termín vyhlášení není

dosud známý

PLÁN VYUŽITÍ CENTRA OBCE VELKÉ PŘÍLEPY

Vyhlašovatel

Obec Velké Přílepy

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonicko-urbanistického, ideového návrhu „Plán využití centra obce Velké Přílepy“ s důrazem na řešení úprav vlastní plochy náměstí a určení prostorového a hmotového řešení. Nejlepší návrh se stane podkladem pro zpracování aktualizace územního plánu daného území spolu s regulačním plánem. Aktualizovaný územní návrh poté bude díky dopadu do regulace vzhledu budoucích budov na náměstí a dalších regulovaných prvků v území také z jisté části architektonickým plánem (bude definovat vzhled budov).

Předpokládaný termín vyhlášení není

dosud známý

V souladu s ustanovením § 25 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, se představenstvem svolává

XXIII. VALNÁ HROMADA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

dne 16. dubna 2016

Provozně ekonomická fakulta
Mendelovy univerzity v Brně,
Zemědělská 1665/1

PROGRAM XXIII. VALNÉ HROMADY ČKA 2016

9.00–9.30	Registrace účastníků
9.30–10.00	Zahájení jednání Vystoupení hostů
10.00–10.30	Návrh a odsouhlasení předsedajícího valné hromady, programu valné hromady, složení návrhové, volební a mandátové komise Otevření kandidátních listin
10.30–11.30	Zprávy o činnosti těles ČKA a plnění usnesení XXII. valné hromady ČKA Zprávy o činnosti představenstva ČKA, dozorčí rady ČKA, Stavovského soudu ČKA, autorizační rady ČKA, výsledcích hospodaření ČKA
11.30–12.30	Změny řádů ČKA – diskuse, schválení
12.30–13.30	Oběd
13.30–14.00	Vystoupení kandidátů do samosprávních orgánů Komory včetně možnosti položit otázku
14.00	Uzavření kandidátních listin a zahájení voleb
14.00–15.30	Diskuse na téma aktuální otázky ČKA Navržení, projednání a schválení programu činnosti ČKA na příští období
15.30–16.00	Rozpočet – diskuse, schválení
16.00	Uzavření volebních urn a ukončení voleb
16.00–16.30	Přestávka
16.30	Vyhlášení výsledků voleb do samosprávních orgánů ČKA
17.00–18.00	Usnesení XXIII. valné hromady ČKA Závěrečné slovo, předsedající
18.00	Ukončení XXIII. valné hromady ČKA

Časový program je orientační a může být v průběhu valné hromady usnesením změněn. Podrobnější informace o programu spolu s dalšími podklady pro konání valné hromady naleznete na www.cka.cz a v souladu s § 3 odst. 1 Jednacího řádu VH ČKA vám budou odeslány e-mailem nejpozději 10 dnů před jejím konáním.

Zpráva nezávislého auditora pro valnou hromadu účetní jednotky

Česká komora architektů

o auditu účetní závěrky

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky Česká komora architektů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2015, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2015 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán účetní jednotky Česká komora architektů je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naší odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsmo přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv účetní jednotky Česká komora architektů k 31. 12. 2015 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2015 v souladu s českými účetními předpisy.

V Praze dne 7. 3. 2016

Ing. Jákub Kovář
Auditor, auditorské oprávnění č. 1959
NEXIA AP a.s.
auditorské oprávnění č. 096

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

1. ÚVOD, VÝROK AUDITORA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Zpráva o hospodaření České komory architektů (dále také jen ČKA nebo Komora) za rok 2015 je zpracována v souladu s účetnictvím vedeným ČKA (z podkladů informační soustavy) v běžném roce a v souladu s účetní závěrkou organizace k 31. 12. 2015; v souladu s ustanoveními § 3 a § 4 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (OJVŘ).

Účetnictví České komory architektů bylo podle ustanovení § 3 odst. 3 OJVŘ včetně rozboru hospodaření předloženo k ověření nezávislému auditorovi v termínu do 29. února 2016. Kancelář ČKA celistvě a úplně vedené účetnictví za rok 2015 předložila společnosti NEXIA AP, a. s., se sídlem Sokolovská 5/49, Praha 8, 186 00, IČ: 481 17 013, DIČ: CZ 481 17 013 zapsané do obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 14203, vedené v seznamu Komory auditorů České republiky pod č. osvědčení 096, a to k provedení celoročního auditu, ke zpracování zprávy auditora o ověření účetní závěrky a ke zpracování výroku auditora za rok 2015.

Zpráva nezávislého auditora o ověření účetní závěrky, včetně výroku auditora, roční účetní závěrka a zpráva o hospodaření byly v souladu s § 4 odst. 3 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA předloženy dne 8. 3. 2016 dozorčí radě ČKA. Následně jsou ověřené účetní závěrky, výrok auditora a zpráva o hospodaření v souladu s ustanovením § 4 odst. 3 OJVŘ předkládány nejvyššímu samosprávnému orgánu ČKA, tj. valné hromadě.

Výrok auditora: viz předchozí stranu

2. HOSPODAŘENÍ ČKA V ROCE 2015

Představenstvo ČKA projednalo návrh rozpočtu pro rok 2015 na svém XII. zasedání 2. 12. 2014 a schválilo na I. zasedání 21. 1. 2015. Návrh byl předložen ke schválení na XXII. valné hromadě 18. 4. 2015 podle § 25 odst. 4 písm. j) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, v platném znění. Předložený návrh rozpočtu byl představenstvem zpracován v souladu s příslušnými ustanoveními Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (§ 4a, § 4b) a XXII. valná hromada České komory architektů projednala a schválila dne 18. dubna 2015 v Praze podle ustanovení § 4a odst. 4 OJVŘ rozpočet na rok 2015 jako vyrovnaný:

v celkové výši výnosů 21 750 000 Kč,
v celkové výši nákladů 21 750 000 Kč.

Stavy účtů ČKA k 31. 12. 2015

Pro srovnání uvádíme stavy účtů 31. 12. běžného roku ve srovnání let 2012–2015 v členění na:
běžný účet: č. ú. 1928140339/0800
termínovaný účet: č. ú. 2114980309/0800

2012 B	2012 T	2013 B	2013 T	2014 B	2014 T	2015 B	2015 T
3 374 845	1 040 635	2 226 698	2 041 939	7 690 922	42 130	9 497 717	42 134

Stavy účtů k 31. 12. v členění na běžný účet a termínovaný účet v letech 2012–2015

a dále i stavy účtů 31. 12. běžného roku ve srovnání let 2012–2015 v členění na částky na obou výše uvedených účtech celkem (bez odpočtu daně, která se platí v březnu běžného roku):

2012	2013	2014	2015
4 415 480	4 268 637	7 733 052	9 539 851

Stavy účtů celkem v letech 2012–2015

3. HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY ZA ROK 2015

3.1. VÝVOJ HOSPODAŘENÍ ČKA OBECNĚ

Obecně je možné hospodaření ČKA v roce 2015 hodnotit kladně, jelikož se podařilo navýšení výnosů z reklamy v návaznosti na vydávané tiskoviny Komory a realizované akce a také rozšíření výnosů v návaznosti na vyšší zájem o autorizační semináře a stanoviska ČKA. Pozitivní je také, že se podařilo navázat na pravidelné vydávání čtyř čísel Bulletinu a Ročenky. Základní snahou představenstva a Kanceláře ČKA bylo další rozšiřování služeb pro autorizované osoby a poskytování širšího servisu, při udržení efektivního a hospodárneho vynakládání finančních prostředků.

3.2. VÝNOSY ČKA ZA ROK 2015

Tabulka čerpání rozpočtu ve výnosech zpracovaná tak, aby bylo možné sledovat plnění rozpočtu schváleného valnou hromadou 2015.

	Návrh 2015	Skutečnost	% Plnění
Výnosy z členských příspěvků	15 300 000	15 506 442	101
Výnosy z členských příspěvků AI		-9 000	
Tržby vlastní		4 075	
Prodej razítka		4 075	
Ostatní výnosy	950 000	1 197 547	126
Pokuty za pozdní úhradu příspěvku		78 512	
Pokuty u Stavovského soudu		51 500	
Autorizační poplatek		464 000	
Finanční výnosy		33 917	
Autorizační semináře		155 992	
Příspěvek na SÚPM			
Kancelář Praha + Brno		261 155	
Právní poradenství		110 363	
Dozorčí rada			
PS Zahraniční aktivity + PS Soutěže		108	
Ostatní služby / registrační poplatky		42 000	
Rezerva			
Hospodářská činnost			
Prodej služeb			
Prodej tiskovin			
Prodej zboží			
Tržby z reklamy			
Tržby ostatní			
Autorizační semináře a akce			
Profesní pojištění	3 400 000	3 540 557	104
Reklama (+ internet)	1 500 000	1 172 331	78
Tiskoviny			
Valná hromada	250 000	198 645	79
Přehlídka DP	300 000	195 967	65
MMR			
Architekti na jedné lodi	50 000	36 264	73
Ples			
Celkem	21 750 000	21 842 828	100

3.3. NÁKLADY ČKA ZA ROK 2015

Náklady ČKA za rok 2015 dosáhly celkové výše 21 034 255 Kč, tj. 97 % vzhledem ke schválenému rozpočtu na rok 2015. Veškeré náklady byly vynaloženy hospodárně a efektivně v návaznosti na veškeré činnosti vyplývající pro činnost Komory ze zákona a v návaznosti na rozšiřování a ustálení standardu služeb pro členy ČKA a vydávání tiskovin Komory.

	Návrh 2015	Skutečnost	% Plnění
Samospráva	3 400 000	3 267 320	96
Valná hromada	400 000	326 451	82
Představenstvo	1 100 000	1 099 450	100
Předseda	300 000	243 913	81
Dozorčí rada	800 000	692 899	87
Stavovský soud	350 000	403 780	115
Autorizační rada	50 000	13 756	28
Zkušební komise	150 000	223 016	149
Regionální zástupci			
Zahraniční záležitosti – členské příspěvky	250 000	264 055	106
Pracovní skupiny	1 088 500	1 003 443	92
Legislativa	60 000	71 916	120
Soutěže	270 000	239 011	89
Výkonové standardy	268 500	269 566	100
Vzdělávání	35 000	1 757	5
Urbanismus	140 000	120 186	86
Památková péče	35 000	17 273	49
Česká cena za architekturu			
Zahraniční aktivity	240 000	243 826	102
Krajinářská architektura	40 000	39 908	100
Propagace architektury			
Transparency			
PS – externí služby			
Reflexe komory „20“			
Udržitelný rozvoj			
Zrušené PS			
Hospodářská činnost/granty			
Honoráře			
Služby členům ČKA	2 060 000	2 475 558	120
Internet	140 000	304 643	218
Nový web / intranet	140 000		0
Služby přímé	180 000	214 782	119
Informační servis	1 600 000	1 956 133	122
Bulletín			
Ročenka			
Řády			
Drobné tiskoviny			
Vizuální styl			
Setkání s novináři			
Předplatné časopisů, grantový kalendář			
Ročenka architektury			
Monitoring tisku			

Tabulka čerpání rozpočtu v nákladech zpracovaná tak, aby bylo možné sledovat plnění rozpočtu schváleného valnou hromadou 2015.

Akce	440 000	228 968	52
Tisková setkání, reprefond	40 000		
Pocta, GPA	50 000		
Ples architektů			
Architekti na jedné lodi	30 000	27 352	
Sympozia, konference, audiovizuální knihovna	20 000		
PRVAS			
Přehlídka DP	300 000	201 616	67
Akce ostatní			
Služby ostatní	700 000	985 132	141
Správa a administrativa ČKA	10 110 000	9 762 676	97
Praha – celkem	8 800 000	8 761 118	
Praha odpisy	200 000	16 310	
Brno – celkem	1 110 000	985 248	
Hospodářská činnost			
Profesní pojištění	3 380 000	3 560 22	
Obnova IT/interiérů	50 000	98 873	198
Sympozia, konference			
MMR			
CEC 5	60 000	126 532	211
Rezerva	261 500	-474 467	
Daně	200 000		
Celkem	21 750 000	21 034 255	97

Redakčně kráceno. Podrobné účetní členění všech nákladových položek je k dispozici v Kanceláři ČKA.

NOMINACE

Česká komora architektů uděluje Poctu osobnostem z oblasti architektury již od roku 2000. Laureáty vybírá odborná porota, která se každoročně obměňuje. Nominace do Pocty ČKA za rok 2015 jsou otevřeny do konce května 2016.

POCTA ČKA

www.cka.cz/cs/cka/cinnost-komory/pocta-cka

Nominace zasílejte na
iveta.konigsmarkova@cka.cz
nebo poštou na adresu ČKA.

Termín pro podávání nominací
31. 5. 2016

CELLINI DATE

Cellini

THE CLASSICAL WATCH BY ROLEX

THE CELLINI COLLECTION CELEBRATES THE ETERNAL ELEGANCE OF TRADITIONAL TIMEPIECES WITH A CONTEMPORARY TWIST. THE CELLINI DATE WITH A 39 MM CASE IN 18 CT EVEROSE GOLD FEATURES A DATE FUNCTION IMBUED WITH ELEGANCE, TRADITION AND POETRY, DISPLAYING ON A SINGLE DIAL THE PRESENT DAY, THE DAYS GONE BY AND THE DAYS TO COME.

Bechyně

HODINÁŘSTVÍ

Václavské náměstí 10 • Praha 1 • Tel.: 608 080 874
Štěpánská 57 • Praha 1 • Tel.: 224 214 349
www.hodinarstvibechyne.cz

ROLEX

ČESKÁ

CENNA

2016

NOMINAČNÍ VEČER

CHITTEKTURU

CE

ČESKÁ

ČESKÁ

ARCHITTEKTUR

CENNA

ZA

A

ČESKÁ

Úterý 14. 6. 2016
19 hodin

La Fabrika
Komunardů 1001/30
Praha 7

ZA

CENA

ZA

ARCH

Představení užšího výběru
děl nominovaných mezinárodní
odbornou porotou do 1. ročníku
soutěže

ENA

ZA

ARCHITTE

2016

ARCHITTEKTURU

Pro další informace sledujte
www.ceskacenzaarchitekturu.cz.

Obecné informace

- MARSH ve světě od roku 1871
- Člen skupiny Marsh & McLennan Companies
- Kanceláře ve 100 zemích
- V České republice od roku 1992
- 70 zaměstnanců -> odborníci na speciální druhy pojistné ochrany
- Služby pro více než 1500 společností -> znalost a prestiž
- Spolupráce pouze s licencovanými pojišťovnami a penzijními fondy

Specializujeme se také na

- Pojištění odpovědnosti firmy a jejich činností
 - odpovědnost managementu a zaměstnanců
- Pojištění finančních rizik
- Pojištění stažení produktu z trhu
- Pojištění ekologických rizik
- Řízení programů zaměstnaneckých benefitů

Autorizované osoby mohou zdarma využít těchto služeb:

- Zprostředkování pojištění
- Posouzení a revize stávajících pojistných smluv
- Vystavení předběžné záruky/příslibu o pojištění do výběrových řízení na požadovaný limit pojistného krytí
- Konzultace ohledně pojištění a likvidace pojistných událostí

Kontakt

Kateřina Poláčková
221 418 135
katerina.polackova@marsh.com

Martina Perková
221 418 176
martina.perkova@marsh.com

Pět hlavních důvodů proč zvolit MARSH

- Zajistíme Vám nejlepší cenu a nadstandardní podmínky
 - Úspora nákladů a optimalizace pojistného krytí
- Provedeme audit současného pojistného krytí zdarma
 - Nabízíme bezplatný alternativní návrh pojistného krytí
- Stejná úroveň servisu v tuzemsku i v zahraničí
 - Provozujeme pobočky, zastoupení a reprezentace ve více než 100 zemích
- Expertní skupiny
 - Disponujeme vyškolenými odborníky na konkrétní odvětví
- Zkušenost
 - 141 let ve světě, v ČR 21 let

Onyx Mirror: radiátor se zrcadlem, barva: slonová kost, cena od 14 819 Kč s DPH MOC

Ruby Bath Extra: koupelňový žebřík, barva: měděná metalíza, cena od 7 626 Kč s DPH MOC

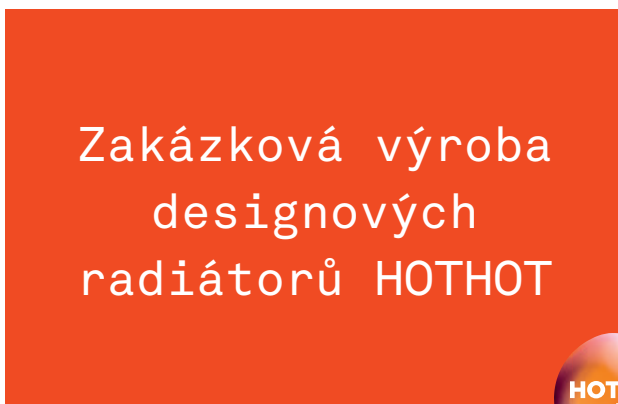
Waves: elegantní otopné těleso 1806x528 mm, barva: pískovcová HOTHOT 72, vertikální i horizontální varianty

Europe: designový radiátor na vodní ohřev s umístěním pod okny, barva: RAL 9005, vertikální i horizontální varianty

Retro Revolution: ocelové vinuté trubky mnoha rozměrů na obr. typ HO v RAL 8017

Česká výroba, více než 140 modelů radiátorů

Široká škála barev RAL

Nerez, ocel, chrom, zrcadlo, sklo, retro

Radiátory na vodní, elektrický i kombinovaný ohřev

Grafické podklady pro váš SW

40 modelů koupelňových žebříků

Ocelové vinuté trubky s délkou 500–6000 mm

Kvalitní ocelové deskové radiátory

Čláňkové radiátory s volitelnou výškou 300–1800 mm

Radiátory se zrcadlem

Showroom Brno
Smetanova 17, 602 00
Tel.: +420 731 192 517
po–pá 9–18 hod

Showroom Praha
Vrchlického 29, 155 00
Tel.: +420 722 322 522
po–pá 9–18 hod
Termín návštěvy prosím
potvrďte na uvedeném čísle.

www.hothotradiatory.cz
www.hothotradiatory.sk
www.hothotexclusive.com
info@hothotexclusive.com

Informace ke spolupráci
info@hothotexclusive.com

A REVOLUTIONARY CERAMIC MATERIAL.

◆ SaphirKeramik, otevírá nové možnosti designu keramiky – precizní tvary, tenké stěny a přesné úhly. High-tech materiál je základem inovativního designu. Kolekce VAL, design by Konstantin Grcic

LAUFEN

Bathroom Culture since 1892 www.laufen.com

Prague Gallery

I.P.Pavlova 5 | 120 00 Praha 2 | www.praguegallery.cz

"Časopis SMART CITIES

scmagazine.cz

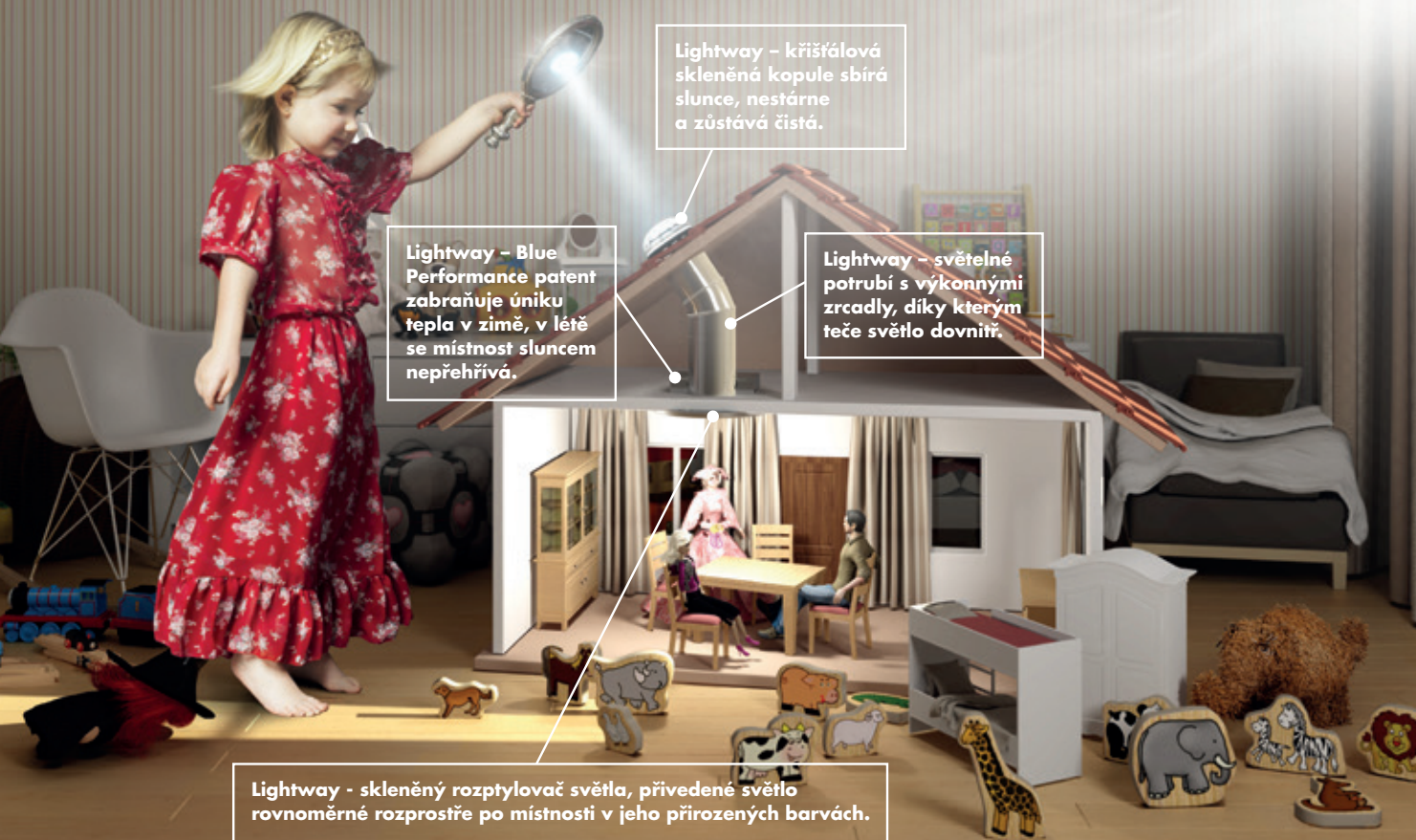
je kritický ke svému

vlastnímu technoopti-

mistickému tématu,

a to je v ČR výjimečné."

Petr Lešek, Projekt11 architekti

Lightway – křišťálová skleněná kopule sbírá slunce, nestárne a zůstává čistá.

Lightway – Blue Performance patent zabraňuje úniku tepla v zimě, v létě se místnost sluncem nepřehřívá.

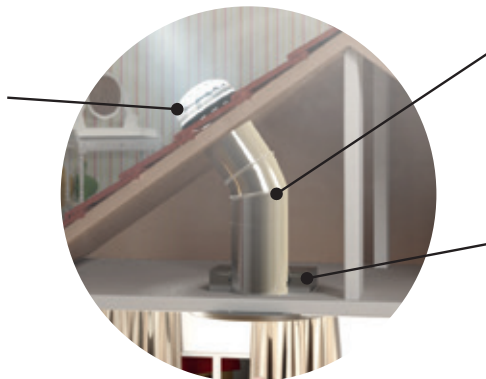
Lightway – světelné potrubí s výkonnými zrcadly, díky kterým teče světlo dovnitř.

Lightway - skleněný rozptylovač světla, přivedené světlo rovnoměrně rozprostře po místnosti v jeho přirozených barvách.

KAM NECHODÍ SLUNCE, ... MALÁ LEA UŽ VÍ, JAK PŘIVÉST SLUNCE DO DOMU.

Jako děti jsme na sluníčku odrážely zrcátkem prasátka.
Jako dospělí dnes dokážeme přivést slunce do tmavých prostor kdekoliv v domě.

Lightway skleněná kopule sbírá ze střechy sluneční paprsky, odkud je posílá do světelného potrubí, a to i při zatažené obloze. Proč jsme použili křišťál a ne plast? Skleněná kopule je odolná proti stárnutí, i když na ni působí intenzivní UV záření. Plast také snadno podléhá opotřebení polétavým prachem a znečištěním smogem, čehož se u křišťálu bát nemusíte.

Uvnitř světelného potrubí Lightway proudí sluneční světlo stejně jako voda. Uvnitř umístěná zrcadla jsou mimořádně výkonná se skvělou odrazivostí vnitřního povrchu díky užití pravého stříbra a oxidu křemíku. Zrcadla mohou být i z leštěného hliníku nebo zrcadlové fólie nalepené uvnitř potrubí, oba tyto materiály ale nemají dostatečnou svítivost ani životnost. Navíc je na Lightway potrubí záruka 25 let

Blue Performance Technologie v zimě zabraňuje únikům tepla podél konstrukce, v létě naopak brání nadměrnému horku. Zvláště-li řešení od Lightway, nebude vám vytékat sražená voda na podlahu při každé změně teplot, a kazit tak radost ze slunečních paprsků. Pro technické nadšence uvádíme změřenou hodnotu tepelného odporu U 0,4 W/m.K. Blue Performance technologie je patentována.

Víte o tmavé místnosti, ze které by přivedené slunce udělalo hezčí místo?

Napište na www.lightway.cz
Volejte 235 300 694

www.lightway.cz

GRAPHISOFT. ARCHICAD 19

Bradford College, UK | Bond Bryan Architects | www.bondbryan.com

myarchicad.com

OPEN BIM™

arta